

**ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ/3α**

ΣΚ 900-23

ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΠΠΙΚΟΥ - ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 1995
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΠΡΟΣ : ΓΕΣ/ΔΙΤ, ΤΥΕΣ

ΚΟΙΝ : ΓΕΣ/ΔΕΚΠ/3α (2)-
ΔΥΠΟΣΤΗ ΤΥΕΣ/Γ' ΥΔΝΣΗ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ/3α
Τηλέφ. (Εσωτ.) 3179
Φ. 073. 1/6/97078
Σ. 449
Αθήνα, 20 Μαρ. 95

ΘΕΜΑ : Στρατιωτικοί Κανονισμοί

ΣΧΕΤ : α. ΣΚ 40-5/1985

β. Φ. 073/8/362646/Σ. 240/20-2-95/ΓΕΣ/ΔΙΤ/3Ο

1. Ο ΣΚ 900-23 με τίτλο "Ιστορία Ιππικού-Τεθωρακισμένων" που διαβιβάστηκε με το (β) σχετικό,

κ υ ρ ώ ν ο υ μ ε

και εντελλόμεθα την εκτύπωση του από το ΤΥΕΣ σε δύο χιλιάδες (2. 000) αντίτυπα, διαστάσεων 17, 5Χ25 εκατ. του μέτρου σε χαρτί λευκό σατινέ και σύμφωνα με τις οδηγίες συντάξεως στρατιωτικών εγγράφων του (α) σχετικού.

2. Τη φροντίδα για την επίβλεψη και ορθή εκτύπωση αναθέτουμε στην ΔΙΤ/ΓΕΣ, η οποία να το προωθήσει στο ΤΥΕΣ και να δώσει τυχόν συμπληρωματικές οδηγίες τεχνικής φύσεως.

3. Βαθμός ασφαλείας: "Κοινό"

4. Προτεραιότητα εκτυπώσεως: "Α"

5. Καταχώρηση στον ΣΚ 40-5 με τα παραπάνω στοιχεία.

6. Διανομή με μέριμνα του ΤΥΕΣ/Γ'ΥΔΝΣΗ σύμφωνα με τον πίνακα διαμονής του παραρτήματος "Α" του (β) σχετικού.

7. Το σχέδιο της παρούσας, μονογραφήθηκε από την ΔΥΠΟΣΤΗ για την εκτύπωση και βιβλιοδέτηση.

8. Με την έκδοση του παρόντος καταργείται το ταυτάρημο εκδόσεως 1969.

9. Τυχόν υπάρχον απόθεμα από το παλαιό ΣΚ 900-23, να καταστραφεί με τα προβλεπόμενα και μετά την διανομή.

Υππγος Νικόλαος Γιουβάνης
Δντής Α' Κλάδου

Ακριβές Αντίγραφο

Φωτεινή Παπαζογλου
Μ. Υ. Γ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Α" ΣΤΗ
Φ. 073. 1/6/97078/Σ.449

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ
ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/3α
20 Μαρ. 95

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΤΟΥ ΣΚ 900-23

A/A	ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟ Σ ΑΝΤ/ΓΩ
1	ΓΕΕΘΑ/3η ΜΕΘ	2
2	ΕΓΑ - ΓΕΠΣ	2
3	Γραφ. ΑΥ-ΒΥ/ΓΕΣ, ΔΑΚ-ΔΓΚ-ΔΔΚ/ΓΕΣ	1
4	ΓΕΣ/ΕΓ-Επιτ. Δνσεις Όπλων (πλην ΔΙΤ) και Σωμάτων- ΔΕΔ-ΔΑΣ	1
5	ΓΕΣ/ΔΙΤ	5
6	ΕΓ-Δνσεις Όπλων-Σωμάτων Σχηματισμών	1
7	ΧΧ ΤΟΜ. ΧΧΙ-ΧΧΙΙ-ΧΧΙΙΙ-Χίν-ΧΧν ΤΘΤ	10
8	ΚΕΤΘ-ΣΑΤΘ	50
9	Λοιπές Σχολές Πεζικού και Ισοδ. Μονάδες	5
10	Σύνταγμα Πεζικού και Ισοδ. Μονάδες	1
11	Τάγματα Πεζικού και Ισοδ. Μονάδες	1
12	ΕΜΑ-ΕΑΝ	10
13	ΙΜΑ-ΙΛΑΝ	5
14	Στο ΤΥΕΣ/Γ' ΥΔΝΣΗ σαν απόθεμα	Υπόλοιπα

Ταχχος Νικόλαος Γιουβάνης
Διευθυντής

Ακριβές Αντίγραφο

Φωτεινή Παπαζογλου
Μ. Υ. Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΜΗΜΑ 1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	1
1. Σκοπός	1
2. Ιππικό Πνεύμα	1
3. Σύντομη αναδρομή της ιστορίας του Ιππικού	1
4. Διαίρεση και βαθμοί του Ιππικού. α	3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΤΟ ΙΠΠΙΚΟ ΑΠΟ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ 2 Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821	7
1. Γενικά	7
3. Το Τακτικό Ιππικό	8
4. Το Άτακτο Ιππικό	10
ΤΜΗΜΑ 3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1897	12
ΤΜΗΜΑ 4 Ο ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 1897	15
ΤΜΗΜΑ 5 ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1912	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ - ΠΡΩΤΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 6 ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	19
1. Γενικά-Διάταξη	19
2. Πολεμικές Επιχειρήσεις	20
ΤΜΗΜΑ 7 ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	22
1. Γενικά-Διάταξη	22
2. Πολεμικές Επιχειρήσεις	22
ΤΜΗΜΑ 8 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ ΤΟΥ 1912-13	24
ΤΜΗΜΑ 9 ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ	26
ΤΜΗΜΑ 10 Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ - ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 11 ΓΕΝΙΚΑ	29
------------------------	-----------

ΤΜΗΜΑ 12 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟ ΜΑΙΟ 1919 ΜΕΧΡΙ ΙΟΥΝΙΟ 1921	30
1. Επιχειρήσεις του Ιουνίου 1919	30
2. Επιχειρήσεις του καλοκαιριού 1920	30
3. Οι Επιχειρήσεις του Μαρτίου 1921	33
ΤΜΗΜΑ 13 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1921	34
1. Επιχειρήσεις Ιουνίου-Ιουλίου του 1921	34
2. Επιχειρήσεις Αυγούστου-Σεπτεμβρίου του 1921	37
3. Συγκρότηση Μεραρχίας Ιππικού	38
ΤΜΗΜΑ 14 ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ	40
1. Η Τουρκική επίθεση του Αυγούστου 1922	40
2. Η Μάχη στο Σαλιχλί	40
3. Η αποχώρηση από την Μικρά Ασία	41
4. Στρατός του Εβρου	42
5. Η συμβολή του Ιππικού στη Μικρασιατική Εκστρατεία	42
ΤΜΗΜΑ 15 ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1940	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε	
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	
ΤΜΗΜΑ 16 ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	47
1. Συμμετοχή του Ιππικού	47
2. Η δράση της Ταξιαρχίας Ιππικού	48
3. Η δράση της Μεραρχίας Ιππικού	49
4. Η δράση Τμημάτων Ιππικού υπό την διοίκηση της 1ης Μεραρχίας Πεζικού	51
5. Επιχειρήσεις μέχρι το Μάρτιο του 1941	52
6. Η δράση του Ιππικού	52
ΤΜΗΜΑ 17 Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ	54
1. Μεραρχία Ιππικού	54
2. Συγκρότηση και δράση της ΧΙΧ Μηχανοκίνητης Μεραρχίας	57
ΤΜΗΜΑ 18 ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ	
ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	
ΤΜΗΜΑ 19 Η ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΠΛΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ	65
1. Σύσταση του Όπλου Ιππικό-Τεθωρακισμένα	65
2. Συγκρότηση των νέων Τεθωρακισμένων Μονάδων	65
ΤΜΗΜΑ 20 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ	67

1. Γενικά	67
2. II Σύνταγμα Αναγνωρίσεως	68
3. IX Σύνταγμα Αναγνωρίσεως	69
4. XI Σύνταγμα Αναγνωρίσεως	69
5. Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως	70
6. Τμήματα Αρμάτων	70
7. Το Ιππικό	71
8. Κέντρο Εκπαιδεύσεως Τεθωρακισμένων (ΚΕΤ)	73
9. Συμβολή και απόδοση του Οπλου	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ
ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ 21 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1950-1974	75
ΤΜΗΜΑ 22 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1974-1994	77
ΤΜΗΜΑ 23 ΕΠΙΛΟΓΟΣ	80

“Α”	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ-ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΠΛΟΥ 1822	83
“Β”	ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΤΟΛΩΝ ΙΠΠΙΚΟΥ-ΤΕΘΝΩΝ	101
“Γ”	ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΑΞΚΟΙ ΙΠΠΙΚΟΥ-ΤΕΘΝΩΝ	109
“Δ”	ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΣΗΜΑΙΩΝ ΣΤΟ 1ο. 2ο. 3ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ ΙΠΠΙΚΟΥ	113
“Ε”	ΔΙΕΘΥΝΤΕΣ ΔΙΕΘΥΝΣΕΩΣ ΙΠΠΙΚΟΥ - ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΜΗΜΑ 1

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1. Σκοπός

Σκοπός του εγχειριδίου αυτού είναι η παροχή στοιχείων αναφορικά με την Ιστορία του Όπλου Ιππικό Τεθωρακισμένα, και ειδικότερα η εξιστόρηση της οργάνωσης, εξέλιξης και συμμετοχής σε πολέμους και εκστρατείες κατά την διάρκεια της σύγχρονης Ιστορίας του Έθνους μας, δηλαδή από την Επανάσταση του 1821 μέχρι και σήμερα

2. Ιππικό Πνεύμα

α. Η μεγάλη Στρατιωτική και Ναυτική εγκυκλοπαίδεια, εκδόσεως 1929, δίνει τον εξής ορισμό για το Ιππικό Πνεύμα:

Το ιδιαίτερον ηθικόν χαρακτηριστικόν του Όπλου του Ιππικού απορρέον εκ της Ιππικής εξασκήσεως, ήτις προσδίδουσα το ριψοκίνδυνον, αναπτύσει άμα την πρωτοβουλίαν, την ψυχραιμίαν, και την αυτοπεποίθησιν. Το χαρακτηριστικόν τούτο επιτρέπει εις τους ηγήτορας του Ιππικού να δρώσιν ανεξαρτήτως, διατηρούντες ακμαίας τας ηθικός δυνάμεις και αναπτύσσοντες το πνεύμα του επικαίρου." Επίσης οι Κανονισμοί Εκστρατείας του Ιππικού έγραφαν: "Έκαστος αρχηγός, παραλλήλως προς την Εθνικήν διαπαιδαγώγησιν, προσπαθεί να προκαλέση εν τοις υποδεεοτέροις του το πνεύμα της πρωτοβουλίας και του επικαίρου και να ανάπτυξη εις ύψιστον βαθμόν το αίσθημα της επιθέσεως, το οποίον εν πολέμω είναι ο πρώτος όρος της επιτυχίας". Ανέφεραν δε επιγραμματικά Επίθεσις άνευ υπολογισμού. Καταδίωξις άνευ αναπαύσεως".

β. Παράλληλα το ένδοξο παρελθόν της πατρίδας, οι ήρωες του Έθνους, οι ηρωικές σελίδες της Στρατιωτικής Ιστορίας και οι παραδόσεις του Όπλου ανυψώνουν την ψυχή του ιππέα και προσδίνουν σ'αυτόν τη δύναμη ώστε V αναπτύσσει την τόλμη, την πρωτοβουλία και την ορμητικότητα σε βαθμό αυτοθυσίας.

γ. Η γνώση της Ιστορίας του Όπλου θα συμβάλλει πολύ στην ανάπτυξη του ηθικού και στη διαπαιδαγώγηση των στελεχών και οπλιτών του όπλου. Έτσι θα γίνουν αντάξιοι με τους προγενέστερους και θα δεχτούν αγόγγυστα κάθε νέα θυσία που η πατρίδα θα ζητήσει.

3. Σύντομη αναδρομή της ιστορίας του Ιππικού μέχρι την Επανάσταση του 1821

Η δημιουργία του Ιππικού ως Όπλου ανάγεται στην προϊστορική εποχή. Οι πρώτοι που, αφού εξημέρωσαν τον ίππο τον χρησιμοποίησαν σε μάχες ήταν οι Άριοι, κυρίως στις μάχες τους με τους Σκύθες. Μέσω των Σκυθών και των επιδρομών τους στην Ελληνική χερσόνησο ο ίππος γίνεται γνωστός στην Ελλάδα. Οι ίππιοι σκορπούν τέτοιο πανικό στους λαούς της Ελλαδικής χερσονήσου, ώστε τους αποδίδονται υπερφυσικές ιδιότητες. Ίσως ο μύθος των Κενταύρων να έχει εδώ την πηγή του, και οι παραστάσεις μαχών ανάμεσα σε

πεζούς και Κενταύρους που βρίσκονται στις μετόπες αρχαίων ναών όπως ο Παρθενώνας, να αναπαριστούν τις μάχες των κατοίκων της Ελλαδικής Χερσονήσου με τους Σκύθες.

Στην ιστορική εποχή όλοι οι στρατοί με τη σειρά τους δημιουργούν Ιππικό, το οποίο είναι κακώς συντεταγμένο, βαρύ και χρησιμοποιεί τον αργό βηματισμό. Στον Ελληνικό χώρο το Ιππικό συγκροτείται και αποτελεί μέρος των στρατών μετά την μάχη των Πλαταιών το 479 π. Χ. Οι Θεσσαλοί είναι οι πρώτοι απ' όλους τους Έλληνες που συγκροτούν σώματα Ιππικού.

Στον Στρατό της Σπάρτης υπάρχουν έξι Λόχοι Ιππικού με 100 άνδρες ο κάθε Λόχος, που υπάγονται στις έξι Μοίρες Μάχης.

Οι Αθηναίοι διατηρούν ελάχιστο Ιππικό μέχρι τον Πελοποννησιακό Πόλεμο (431-404 π. Χ.). Το σύνολο των Ιππέων τους είναι 100 άνδρες. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, ωστόσο, δημιουργούν σώμα Ιππικού, χωρισμένο σε βαρύ και ελαφρό. Το βαρύ αποτελείται από 1000 Ιππείς (100 από κάθε μία από τις δέκα φυλές), ενώ το ελαφρό από 200 έφιππους τοξότες. Το Αθηναϊκό Ιππικό διοικείται από 10 Φυλάρχους (Διοικητές Ιλών) και από δύο Ιππάρχους.

Γενικά το Ελληνικό Ιππικό διαιρείται σε βαρύ και ελαφρό. Στο βαρύ οι Ιππείς έχουν πανοπλία και οι ίπποι είναι θωρακισμένοι. Στο ελαφρό Ιππικό οι άνδρες απλώς φέρουν τόξο. Καλύτερο Ιππικό στην Ελλάδα θεωρούνταν αυτό των Θεσσαλών, το οποίο ήταν και το μόνο που δεν μαχόταν εν τετραγώνω τάξει", αλλά κατά Ίλες που σχημάτιζαν τελικά ρόμβο, στις γωνίες του οποίου τοποθετούνταν οι πιο ανδρείοι Ιππείς. Το Θεσσαλικό Ιππικό ήταν αυτό που χρησιμοποίησε ο Επαμεινώνδας για να εφαρμόσει τις καινούργιες και τολμηρές στρατηγικές θεωρίες του. Στη μάχη των Λεύκτρων (371 π. Χ.) δίνει στο Ιππικό - σε συνδυασμό με το Πεζικό - επιθετικό ρόλο (μέχρι τότε ήταν βοηθητικός ο ρόλος του), και με αυτό τον τρόπο τρέπτε σε φυγή τον Στρατό των Λακεδαιμονίων.

Οι Μακεδόνες διατηρούσαν άριστο Ιππικό και πριν από την περίοδο της βασιλείας του Φιλίππου, του οποίου οι άνδρες στρατολογούνταν από τις εύπορες οικογένειες του κράτους, και χωριζόταν σε βαρύ και ελαφρό. Είχαν διαιρέσει τη Μακεδονία σε 15 ιππικές περιοχές, που η κάθε μία προσέφερε μια Ίλη Βαρέος Ιππικού. Το ελαφρό Ιππικό, 8 Ίλες, στρατολογούνταν από τους Θράκες και τους υπόλοιπους συμμάχους των Μακεδόνων. Αργότερα ο Μέγας Αλέξανδρος δημιούργησε και το Ιππικό των Διμάχων (άνδρες μαχόμενοι ανάλογα με τις ανάγκες είτε πεζοί είτε έφιπποι, οι οποίοι ακολουθούσαν από υπηρέτη που φρόντιζε τον ίππο). Οι Μακεδόνες χρησιμοποιούσαν τον εμβολο-ειδή ή τριγωνικό σχηματισμό τον οποίο έμαθαν από τους Θράκες. Την εποχή του Φιλίππου (ο οποίος υπήρξε μαθητής του Επαμεινώνδα), αλλά ιδιαίτερα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, το Ιππικό χάνει το βοηθητικό του ρόλο παίρνοντας θέση στρατηγική, και σιγά σιγά αποκτά την ανεξαρτησία του ως Όπλο.

Οι Βυζαντινοί, οι οποίοι ακολούθησαν τον τρόπο στρατιωτικής οργάνωσης των Ρωμαίων, διατηρούσαν πολυάριθμο Ιππικό που μαχόταν είτε στα πλευρά της Φάλαγγας είτε στην ουρά της. Η διαίρεση του Βυζαντινού ιππικού ήταν η ακόλουθη:

Το Μέρος που αποτελούνταν από 6000-7000 Ιππείς. Το Μέρος διαιρούνταν σε 2 Μοίρες με 3000 Ιππείς η κάθε μία. Η Μοίρα διαιρούνταν σε

Χιλιαρχίες με 1000 Ιππείς η κάθε μία. Η Χιλιαρχία διαιρούνταν σε 10 Τάγματα με 100 Ιππείς το κάθε Τάγμα.

Οι Ιππείς έφεραν ως επιθετικά όπλα βέλη, μακρύ ακόντιο και σπαθί, και ως αμυντικά θώρακα, περικεφαλαία και σιδερένια χειρομάνικα. Οι Ιππιοι μάχονταν θωρακισμένοι.

4. Διάρθρωση και βαθμοί του Ιππικού. α. Διάρθρωση

(1) Ενωμοτία

Καθιερώθηκε για πρώτη φορά στη Σπάρτη την εποχή του Λυκούργου και αποτελούσε τη μικρότερη υποδιάρθρωση του Λόχου. Χρησιμοποιήθηκε από το Ιππικό όπλο αποτελούσε το μικρότερο οργανικό τμήμα της Ίλης. Κανονικά περιελάμβανε πέντε Ιππείς υπό τη διοίκηση ενός δεκανέα, υπήρχε δε Ενωμοτία ανιχνευτών και Ενωμοτία οπλοπολυβολητών. Οι δύο Ενωμοτίες συγκροτούσαν την ομάδα μάχης.

Μεταπολεμικά με τη συγκρότηση των Τεθωρακισμένων ο όρος καταργήθηκε.

(2) Ουλαμός

Τμήμα Ιππικού που διοικούσε αξκός (Υπίλαρχος ή Ανθυπίλαρχος) και περιελάμβανε δύο ή περισσότερες ομάδες μάχης. Συνήθως τέσσερις Ουλαμοί αποτελούσαν την Ίλη Ιππικού.

Ο όρος διατηρήθηκε και μετά τη δημιουργία των Τεθωρακισμένων και σήμερα τρεις Ουλαμοί Αρμάτων αποτελούν την Ίλη. Ο Ουλαμός περιελάμβανε πέντε άρματα μέχρι το 1993, οπότε μετά την αναδιοργάνωση ο Ουλαμός διαθέτει τέσσερα άρματα.

(3) Ημιλαρχία

Μισή Ίλη Ιππικού (2 Ουλαμοί). Το τμήμα αυτό δεν υπήρχε στην ειρήνη, αλλά εδημιουργείτο στον πόλεμο. Για πρώτη φορά αυτό έγινε στους Βαλκανικούς πολέμους, όταν διατέθηκαν Ημιλαρχίες στις Μεραρχίες Πεζικού ως τμήματα αναγνώρισης κι αυτό συνεχίστηκε μέχρι τη Μικρασιατική εκστρατεία.

(4) Ίλη

Μονάδα του Ιππικού αντίστοιχη με τον Λόχο στο Πεζικό. Η ονομασία αυτή προέρχεται από το Θεσσαλικό Ιππικό της Αρχαίας Ελλάδας. Η ονομασία Ίλη, πιθανώς προέρχεται από κάποιο ηγέτη του Ιππικού που ονομαζόταν Ιλίω. Από την εποχή της ονοματοδοσίας της η Ίλη αποτέλεσε την τακτική μονάδα του Ιππικού σε όλους τους Στρατούς, που διαιρούνταν σε Ίλες μέχρι και την εποχή των διαδόχων του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Αλλά και μετά την εισαγωγή του όρου "Σύνταγμα" στο Ιππικό, το οποίο αποτελείται από συγκεκριμένο αριθμό Ιλών, η Ίλη δεν έπαψε να αποτελεί την Τακτική Μονάδα του Ιππικού. Ο όρος διατηρήθηκε σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του όπλου ακόμα και μετά την εισαγωγή των αρμάτων μέχρι σήμερα

(5) **Επιλαρχία**

Ήταν τμήμα κανονικά διοικούμενο από Επίλαρχο και αποτελείτο από ομάδα διοικήσεως και δύο ίλες. Η ονομασία αυτή δόθηκε το 1877 αντί της ονομασίας Μοίρα που εχρησιμοποιείτο από τη σύσταση της (1833). Η ονομασία αυτή διατηρήθηκε και μετά την είσοδο των αρμάτων μέχρι σήμερα και αποτελεί το ισοδύναμο του Τάγματος.

(6) **Ομάδα Αναγνωρίσεως**

Μονάδα Ιππικού αποτελούμενη από αριθμό ίλων, η οποία χρησιμοποιήθηκε κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο ως τμήμα αναγνωρίσεως των Μεραραχιών Πεζικού και των Σωμάτων Στρατού.

(7) **Ιππαρχία**

Ήταν μονάδα Ιππικού από την αρχαία εποχή. Μετά τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους, ο όρος καθιερώθηκε και πάλι το 1860 και αντιστοιχούσε σε Σύνταγμα μέχρι το 1885, οπότε καταργήθηκε.

(8) **Σύνταγμα**

Αρχαία ονομασία η οποία υιοθετήθηκε από το Ιππικό μετά την απελευθέρωση, από το 1833 μέχρι το 1860 και από το 1877 και μετά. Διέθετε αριθμό ίλων αρχικά και Επιλαρχιών στη συνέχεια. Μεταπολεμικά διατηρήθηκε ως όρος μέχρι το 1959, οπότε τα Συντάγματα αρμάτων ονομάστηκαν Επιλαρχίες. Ισοδύναμος όρος με το Σύνταγμα υπήρξε η Διοίκηση Μάχης που υιοθετήθηκε το 1954 και παρέμεινε μέχρι το 1979, όταν οι ΔΜΑ αναπτύχθηκαν σε Τεθωρακισμένες Ταξιαρχίες.

(9) **Ταξιαρχία**

Σχηματισμός Ιππικού αποτελούμενος από δύο ή τρία Συντάγματα. Ιδρύθηκε κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων και παρέμεινε με διάφορες αλλαγές μέχρι το 1940. Μεταπολεμικά με τη δημιουργία των Τεθωρακισμένων δεν υπήρχε μέχρι το 1970, οπότε συγκροτήθηκε η πρώτη Τεθωρακισμένη Ταξιαρχία, η XXI ΤΘΤ.

β. **Βαθμοί**

(1) **Επίλαρχος**

Κατά την πρώτη συγκρότηση του τακτικού στρατού της Ελλάδος η ονομασία του βαθμού ήταν Ταγματάρχης. Ο Κυβερνήτης Καποδίστριας το 1831 καθόρισε με διάταγμα όπως ο Ταγματάρχης του Ιππικού καλείται Ιλάρχης. Το 1833 επί Όθωνος ο Ιλάρχης μετονομάστηκε σε Μοίραρχο και αυτή η ονομασία παρέμεινε μέχρι το 1877 οπότε αφού η Ιππαρχία των ακροβολιστών μετονομάστηκε σε Σύνταγμα Ιππικού καθορίστηκαν οι Επιλαρχίες και ο Μοίραρχος μετονομάστηκε σε Επίλαρχο.

(2) **Ίλαρχος**

Πρόέρχεται από την λέξη Ίλη και αναφέρεται από τον 5ο π.χ αιώνα αποδιδόμενη στον ηγήτορα Ίλης του Θεσσαλικού Ιππικού ενώ ο ηγήτορας Ίλης Ιππικού των υπολοίπων πόλεων εκαλείτο Ιλάρχης. Μετά την απελευθέρωση του Ελληνικού Κράτους αν και οι πρώτες μονάδες Ιππικού που σχηματίστηκαν

ονομάσθηκαν Ιλες (1825), οι ηγήτορες αυτών ονομάζονταν Λοχαγοί μέχρι το 1843. Τότε με ΒΔ καθορίστηκε η ονομασία των Ιλάρχων καθώς και οι ονομασίες των Υπολοχαγών και Ανθυπολοχαγών του Ιππικού σε Υπιλάρχους και Ανθυπι-λάρχους αντίστοιχα που και αυτή παρέμεινε μέχρι σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΤΟ ΙΠΠΙΚΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ 2 Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

1. Γενικά

Η Ελληνική επανάσταση υπήρξε το σπουδαιότερο και ενδοξότερο γεγονός της ιστορίας του νεότερου Ελληνισμού. Προετοιμάστηκε και αποφασίστηκε από την Φιλική Εταιρεία, η οποία εξέφρασε με πίστη και τόλμη την ανάγκη του Έθνους για την απελευθέρωση του.

Το 1821, ενώ η Οθωμανική Αυτοκρατορία ήταν ακόμη ισχυρή και στην Ευρώπη επικρατούσε το πνεύμα της Ιεράς Συμμαχίας, οι Έλληνες αποφασίζουν την έναρξη του αγώνα για την απελευθέρωση τους. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης κήρυξε την Επανάσταση στην Μολδοβλαχία (Ιάσιο), η οποία, παρά την ανεπιτυχή έκβαση της, αποτέλεσε σπουδαίο αντιπερισπασμό για την Επανάσταση στην κυρίως Ελλάδα. Στην διάρκεια αυτού του έτους και μετά από μια σειρά επιτυχών μαχών, ελευθερώνονται πολλές περιοχές στη νότια Ελλάδα και την 1η Ιανουαρίου 1822 από την Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, διακηρύσσεται η "πολιτική ύπαρξις και ανεξαρτησία του Ελληνικού Έθνους".

Τα επόμενα έτη η Επανάσταση εδραιώνεται και οι γεμάτοι ηρωισμό αγώνες των Ελλήνων αντιστρέφουν το αρνητικό κλίμα που επικρατούσε σχετικά μ' αυτήν στην Ευρώπη και οδηγούν μετά την ναυμαχία του Ναυαρίνου, στην αναγνώριση του ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους τον Φεβρουάριο του 1830.

2. Οι Πρώτες Επιχειρήσεις του Ιππικού:

Ιερός Λόχος - Μάχη Δραγασανίου

Όταν ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση δεν ήταν δυνατό να υπάρχει τακτικός Στρατός στην Ελλάδα, άρα δεν υπήρχε και Σώμα Ιππικού. Το πρώτο Ελληνικό Ιππικό που εμφανίσθηκε από την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας είναι εκείνο που οργάνωσε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στη Φωξάνη της Μολδαβίας, στις αρχές Μαρτίου του 1821. Η δύναμη του ήταν σημαντική για την εποχή. Αποτελούνταν από 2000 ιππείς. Κάθε ιππέας αναλογούσε σε τρεις πεζούς του Υψηλάντη. Όμως το Ιππικό του στρατού του Υψηλάντη (του "Ιερού Λόχου"), δεν απέδωσε τα ανάλογα με τη δύναμη του αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται τόσο στο γεγονός ότι συγκροτήθηκε εσπευσμένα και συνεπώς δεν ήταν κατάλληλα εκπαιδευμένο, όσο και στο ότι δεν υπήρχαν κατάλληλοι αξκίοί, ούτε κάποιο λογικό σχέδιο δράσης από τον Αλεξ. Υψηλάντη.

Έτσι μετά από μιά σειρά μικρές μάχες ο "Ιερός Λόχος", το Σώμα στο οποίο ήταν ενταγμένο και το Ιππικό, έφτασε στην περιοχή του Δραγασανίου στις 5/6/1821, κουρασμένο και εξαντλημένο από την υπερπροσπάθεια και τις δύσκολες καιρικές συνθήκες και με πρόθεση να αναλάβει πολεμικές επιχειρήσεις στις 8 του μηνός, έτσι ώστε να προλάβει να ξεκουραστεί και να

ανασυνταχθεί. Αρχηγός του Σώματος του Ιππικού ήταν ένα αμφιλεγόμενο πρόσωπο, ο Ίππαρχος Βασίλειος Καραβιάς, ο οποίος είχε λάβει εντολή να μην ξεκινήσει την μάχη χωρίς την πρώτη κίνηση από τον Υψηλάντη. Εκείνος όμως, νομίζοντας ότι οι Τούρκοι θα αποχωρούσαν, επιτέθηκε επικεφαλής 800 ιππέων, παραβιάνοντας τις διαταγές, κατά του τουρκικού στρατοπέδου στις 7/6/1821 με αποτέλεσμα, και αφού τα Τουρκικά τμήματα δέχθηκαν ενισχύσεις, να ηττηθεί και οι Ιππείς του να διαλυθούν. Σε βοήθεια του σώματος αυτού κατέφθασε ο Ιερός Λόχος και 100 Ιππείς έμπλεοι ενθουσιασμού, παρά τις ταλαιπωρίες και την πείνα. Ο Λόχος συνέχισε να πολεμά και μετά την υποχώρηση του Καραβιά και των τελευταίων Ιππέων που του είχαν απομείνει, αντιφωνάζοντας στις φωνές του Τούρκου Αρχηγού Καρα Φεϊζ που καλούσε τους Ιερολοχίτες να παραδοθούν εγγυώμενος τη ζωή τους, οι Έλληνες δεν παραδίδονται". Οι επελάσεις όμως του Τουρκικού Ιππικού και τα πυκνά πυρά των Τούρκων πυροβολητών αραιώναν συνεχώς τις τάξεις του Ιερού Λόχου, ώστε οι πολεμιστές του αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν χωρίς να σταματήσουν να μάχονται. Έτσι, υποχώρησαν μέχρι το σημείο όπου ήταν οχυρωμένος ο Οπλαρχηγός Ιωαννίτσας Χόρκα με 50 Πανδούρους προστατευόμενος σε φυσικό προμαχώνα, και ο οποίος κατόρθωσε να ανακόψει την πορεία των Τούρκων Ιππέων και πεζών. Για να τον βοηθήσουν κατέφθασαν και άλλα τμήματα υπό τον Γιωργάκη Ολύμπιο και τον αρχιμανδρίτη Σέρβο, και χτυπώντας τα άκρα του εχθρού έδωσαν την δυνατότητα στους εναπομείναντες Ιερολοχίτες να διασωθούν.

Μετά την μάχη του Δραγατσανίου και την καταστολή της επανάστασης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, διαλύθηκε και το πρώτο αυτό Ελληνικό Ιππικό.

Η άτυχη αυτή μάχη θα μπορούσε να μην είχε γίνει αν ο Καραβιάς είχε υπακούσει. Παρά την έκβαση της, όμως, είχε έξοχη ηθική ανταύγεια. Όλη η Ευρώπη περιέβαλε με θαυμασμό και συμπάθεια τους νέους του Ιερού Λόχου που χάθηκαν για τα ιδανικά της Ελευθερίας, "πατριδος και προγόνων άξιοι. Έμειναν στην Ιστορία όπως υμνήθηκαν από τον Κάλβο: Τάγμα εκλεκτών ηρώων, καύχημα νέων."

3. Το Τακτικό Ιππικό

Η πρώτη επίσημη πράξη που αφορούσε το Νεοελληνικό Ιππικό, είναι ο Η' Νόμος περί συστάσεως Τακτικού Στρατού, που θεσπίστηκε από το Βουλευτικό στην Κόρινθο την 1/4/1822, ο οποίος θα περιλάμβανε εκτός των άλλων Όπλων και Σώμα Ιππικού, το οποίο θα διακρινόταν σε Βαρύ και Ελαφρό. Η διαφοροποίηση αυτή του Ιππικού σε Βαρύ και Ελαφρό, ήταν απολύτως σύμφωνη με τα τότε ισχύοντα για το Όπλο αυτό δόγματα, σύμφωνα με τα οποία το μεν Βαρύ Ιππικό ήταν ο κύριος φορέας της ισχύος κρούσεως στο πεδίο της μάχης, το δε Ελαφρό χρησιμοποιούνταν κυρίως για κάλυψη, ασφάλεια και έρευνα. Πράγματι από το 1809, έτος κατά το οποίο ο Ναπολέων ο Α' όπλισε με λόγχη τα Συντάγματα του Ελαφρού Πολωνικού Ιππικού, του Ιππικού των Ουλάνων που είχε ιδρύσει προ διετίας, μετατρέποντας έτσι τους Ουλάνους σε Βαρύ Ιππικό, το Βαρύ Ιππικό είχε επανέλθει στο προσκήνιο.

Ο Η' Νόμος της 1/4/1822 παρέμεινε, τουλάχιστον ως προς το Ιππικό, ανενεργός λόγω ελλείψεως των κατάλληλων προσώπων αλλά και των αναγκαίων μέσων.

Την χρονιά αυτή μια μικρή δύναμη Ιππέων επάνδρωσε το στρατό του Οδυσσέα Ανδρούτσου στην ανεπιτυχή πολιορκία της Καρύστου. Το ότι η πολιορκία αυτή δεν ευοδώθηκε οφείλεται σε εξωστρατιωτικούς λόγους, και συγκεκριμένα σε διαταγή του Αρείου Πάγου, στις 15/2/1822, με την οποία καλούσε τον Οδυσσέα Ανδρούτσο να αποσυρθεί.

Το έτος 1825, και αφού η Διοίκηση του Ελληνικού Στρατού παραδόθηκε στον Γάλλο Φιλέλληνα Συνταγματάρχη Φαβιέρο, δημιουργήθηκε Σώμα Ιππικού με έδρα την Αθήνα που αποτελούνταν από τρεις Ίλες, μία Λογχιστών, μία Καραβινοφόρων και μία Ανίππων, των ογδόντα ανδρών η κάθε μία.

Στο Σώμα αυτό το Βαρύ στοιχείο αντιπροσωπευόταν από την Ίλη των Λογχιστών και το Ελαφρό από την Ίλη των Καραβινοφόρων.

Το πρώτο αυτό Ελληνικό Ιππικό είχε Διοικητή τον Γάλλο Επίλαρχο Ρεύνω Ντε Σαίν ντ' Αντζελύ, τον μετέπειτα Στρατάρχη της Γαλλίας.

Από οικονομικής πλευράς η θέση του ιππέα ήταν πλεονεκτική έναντι των συναδέλφων του των άλλων Όπλων. Δικαιούταν, εκτός από το σιτηρέσιο το οποίο έπαιρναν όλοι, μηνιαίο μισθό 25 γρόσσια, έναντι 20 του πυροβολητού και 16 του πεζού.

Με βάση δάνειο το οποίο είχε συνομολογηθεί με την Αγγλία, το Ιππικό παρήγγειλε στο Λονδίνο 500 στολές αγγλικού τύπου και με ανάλογο οπλισμό. Μέχρι να ετοιμαστούν αυτές, φορούσαν την εθνική ενδυμασία. Η καινούρια στολή άρχισε να χρησιμοποιείται από τον Αύγουστο του 1826.

Έδρα του Ιππικού αρχικά ήταν το Ναύπλιο, όπου και είχε συγκροτηθεί. Από τον Οκτώβριο του 1825 μεταστάθμευσε στην Αθήνα.

Περί τα τέλη Φεβρουαρίου-αρχές Μαρτίου 1826, το Ιππικό μετείχε στην δεύτερη ατυχή εκστρατεία κατά της Καρύστου υπό τις διαταγές του Φαβιέρου. Η εκστρατεία εκείνη έλαβε χώρα κάτω από δυσμενείς καιρικές συνθήκες και ελλειπή έως ανύπαρκτη τροφοδοσία του Σώματος από την μεριά της Διοίκησης. Η γενική δράση του Ιππικού στην εκστρατεία αυτή υπήρξε εξαιρετική, αμαυρώθηκε όμως από την απώλεια της πολεμικής του σημαίας. Ο σημαιοφόρος, ηγούμενος του τμήματος κατά την επέλαση, κυκλώθηκε κατά τη διάρκεια της κρούσεως από πολλούς Ντελήδες. Μη έχοντας άλλο μέσο να αμυνθεί κατά των Τούρκων που τον περιέσφιγγαν, άρχισε να τους χτυπά με τον κοντό της σημαίας, τον οποίο μεταχειρίστηκε ως δόρυ. Σε μια στιγμή κατά την οποία ο σημαιοφόρος διαπερνούσε με το αιχμηρό πέλδιλο έναν Τούρκο ιππέα, το πέλδιλο σφηνώθηκε στο σώμα του αντιπάλου του και ενώ αυτός προσπαθούσε να το αποσπάσει, κατασπαθίστηκε από τους Ντελήδες και έπεσε νεκρός πάνω στη σημαία, κοντά στη θέση Λυκόρρευμα. Η απώλεια αυτή της σημαίας, παρά τον ηρωικό θάνατο του σημαιοφόρου και τη νίκη του Ιππικού που επακολούθησε, έγινε αφορμή να στερηθεί το Ιππικό της τιμής να φέρει σημαία, μέχρι το 1922.

Απογοητευμένος από το ατύχημα ο Επίλαρχος Ρεύνω, παραιτήθηκε μετά την επιστροφή του Εκστρατευτικού Σώματος στην Στερεά Ελλάδα και επέστρεψε στη Γαλλία. Στη Διοίκηση τον διαδέχθηκε ο Πορτογάλος Αντώνιος Αλμείδα, ο οποίος βρέθηκε στην ευχάριστη θέση, μέσα στο 1826, να ανδραγαθήσει επικεφαλής του Ιππικού στην Τρίπολη, διαλύοντας ισχυρή εχθρική

Φάλαγγα του Τακτικού Αιγυπτιακού Στρατού του Ιμπραήμ Πασά και, λίγο αργότερα, αξιόλογο τμήμα του Αιγυπτιακού πεζικού.

Το 1828, όταν Κυβερνήτης ήταν ο Καποδίστριας, η στολή άλλαξε και έγινε παρόμοια με την τότε Γαλλική από τον Βαυαρό Σχη Εϊδεκ, ο οποίος διαδέχθηκε τον παραιτηθέντα Φαβιέρο στην Διοίκηση του Τακτικού Στρατού.

Το 1829 το Ιππικό αποτελείται πλέον από τέσσερις Ίλες, δύο Λογχιστών και δύο Καραβινοφόρων, με έδρα το Άργος. Επιθεωρητής του Ιππικού ήταν τότε ο Σχης Αλμείδα και διοικητής του ο Σχης Χατζηχρήστος που προερχόταν από το Άτακτο Ιππικό, με Υποδιοικητή τον ίδιας προελεύσεως Επχο Δημήτρ. Καλλέργη.

Με επικεφαλής το Χατζηχρήστο και υπό την Αρχιστρατηγία του Δημ. Υψηλάντη, 130 Ιππείς λαμβάνουν μέρος στην περίφημη μάχη της Πέτρας το Σεπτέμβριο του 1829. Η μάχη αυτή αποτελεί και την τελευταία πράξη, τον επίλογο θα μπορούσαμε να πούμε, της Ελληνικής επανάστασης. Οι Έλληνες Ιππείς απέκρουσαν όλες τις επιθέσεις του αριθμητικά μεγαλύτερου Τουρκικού ιππικού και το ανάγκασαν να υποχωρήσει. Οι Τούρκοι συνθηκολόγησαν στις 13 και 14/9/1829 με μειονεκτικούς όρους, παραδίδοντας στους Έλληνες μια σειρά στρατηγικών περιοχών. Η μάχη αυτή μπορεί να θεωρηθεί από τις πιο σημαντικές, ίσως η σημαντικότερη της Επανάστασης, γιατί ήταν η πρώτη και η μοναδική φορά που ολόκληρη επίλεκτη εχθρική στρατιά αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει σε ανοικτό πεδίο. Τα κέρδη τόσο από στρατηγική όσο και από ηθική άποψη υπήρξαν πολύ μεγάλα. Με τη μάχη αυτή επίσης τερματίστηκε ο στρατιωτικός αγώνας που είχε αρχίσει το έθνος πριν από οχτώμισυ χρόνια στη Μολδοβλαχία με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. Τώρα ένας άλλος Υψηλάντης έκλεισε με τη λαμπρή νίκη του το μεγάλο αγώνα που άρχισε ο αδελφός του.

Στις 27/09/1831 έπεσε, χτυπημένος από τους δολοφόνους του, ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας, ο Ιωάννης Καποδίστριας. Από τη στιγμή αυτή επικράτησε στη χώρα η αναρχία. Η αναρχία αυτή παρέσυρε στη δίνη της και τον Τακτικό Στρατό, ο οποίος διαλύθηκε. Η πλειοψηφία των στρατιωτών εγκατέλειψαν τις τάξεις του και προσχώρησαν σε συγκροτηθέντα ένοπλα σώματα.

4. Το Άτακτο Ιππικό

Κατά τη διάρκεια του αγώνα, παράλληλα με το Τακτικό Ιππικό, οργανώθηκαν και Άτακτα Ιππικά Σώματα, των οποίων η συμβολή υπήρξε αξιόλογη σε ποικίλες περιστάσεις. Συγκροτήθηκαν δύο τέτοια Άτακτα Ιππικά Σώματα, γνωστά από τα ονόματα των αρχηγών τους, αυτό του Χατζηχρήστου και αυτό του Χατζημιχάλη Νταλιάνη. Ο αγωνιστής Χατζηχρήστος κατάφερε να αιχμαλωτίσει τουρκικούς ίππους και οργάνωσε τμήμα Λογχοφόρου Ιππικού από 200 ιππείς, Βορειοελλαδίτες στην πλειοψηφία, το οποίο διέπτοταν από αυστηρή πειθαρχία και έφερε προσεγμένη και λαμπρή στολή. Η Ελληνική Κυβέρνηση ονόμασε το Χατζηχρήστο Ίππαρχο (Συνταγματάρχη) του Ιππικού αυτού.

Το Ιππικό του Χατζηχρήστου πολέμησε στην Πελοπόννησο, την Στερεά Ελλάδα και την Εύβοια και παντού διακρίθηκε. Ιδίως διακρίθηκε στη μάχη των Θηβών και ιδιαίτερα στην δεύτερη μάχη που έγινε εκεί στις 22/06/1829. Το πρωί εκείνης της ημέρας, οι Τούρκοι προερχόμενοι από την Χαλκίδα είχαν την πρόθεση να διασπάσουν τον γύρω από τη Θήβα κλοιό των Ελληνικών Στρατευμάτων υπό τον Στρατάρχη Δημήτριο Υψηλάντη. Έτσι εξεπέλυσαν

επίθεση κατά των θέσεων των Ελλήνων στο Μαυροβούνι, στο δρόμο που οδηγεί από τη Θήβα στη Χαλκίδα. Κάτω από το βάρος της σφοδρής επιθέσεως του εχθρικού Πεζικού, οι Έλληνες άρχισαν να κλονίζονται, ενώ το εχθρικό Ιππικό παραταγμένο πίσω από το Πεζικό, ανέμενε διαταγή καταδιώξεως. Το Ελληνικό Ιππικό από την άλλη, παραταγμένο πίσω από το Πεζικό, εξασφάλιζε την δίοδο προς τον Κιθαιρώνα. Ο Υψηλάντης κατανοώντας την κρισιμότητα της καταστάσεως, έσπευσε να στείλει ενισχύσεις προς τα τμήματα που κλονίζονταν. Την ίδια στιγμή εφόρμησε και το Τουρκικό Ιππικό.

Τότε έφτασε και ο Χατζηχρήστος με το Ιππικό του και συγκροτήθηκε μικρή μεν, αλλά ισχυρή Ιππομαχία, κατά την οποία νικήθηκε το Τουρκικό Ιππικό. Επακολούθησε άμεση αντεπίθεση του Ελληνικού Πεζικού και η σίγουρη νίκη των Τούρκων μετατράπηκε σε ήττα κατά κράτος, η οποία τους στοίχισε μαζί με την αποτυχία της επιχειρήσεως τους και πολλούς νεκρούς, τραυματίες και αιχμαλώτους, καθώς και την απώλεια δύο σημαιών.

Ο Ιππάρχος Χατζημιχάλης Νταλιάνης καταγόταν από το Δελβινάκι της Ηπείρου και με την κήρυξη της Επανάστασεως επέστρεψε, από την Τεργέστη όπου διέμενε, στην Ελλάδα με όπλα και χρήματα. Βλέποντας ότι οι Έλληνες είχαν ανάγκη από Ιππικό, επιδόθηκε με δικά του μέσα στην συγκρότησή του.

Τον Αύγουστο του 1825 μάχονταν επικεφαλής των ιππέων του, ογδόντα τον αριθμό, στην Αλωνίσταινα. Τον Φεβρουάριο του 1826 στρατολόγησε και 800 πεζούς και εκστράτευσε στη Συρία. Όταν επανήλθε τον Μάρτιο του ίδιου έτους έσπευσε στην Κάρυστο, όπου κινδύνευε ο Φαβιέρος με τους Τακτικούς του και βοήθησε την αποχώρησή τους. Πολέμησε πάλι στην Πελοπόννησο με τους ιππείς του και στην Ρούμελη υπό τις διαταγές του Καραϊσκάκη. Πρέπει εδώ να ληφθεί υπόψη ότι η επανάσταση αυτήν την περίοδο βρισκόταν σε δεινή θέση και η νικηφόρα εκστρατεία της Ρούμελης συνέβαλε τα μέγιστα στην ανύψωση του ηθικού των Ελλήνων.

Τέλος, αυτό το Ιππικό καταστράφηκε στην Κρήτη, όπου είχε μεταβεί ο Χατζημιχάλης για να στρατολογήσει πάλι άνδρες, σε φονικότατη μάχη, που έλαβε χώρα στην πεδιάδα του Φραγκοκάστελλου, στις 17/05/1828, κατά την οποία σκοτώθηκε και ο ίδιος.

Χαρακτηριστική της αξίας που αποδίδονταν την εποχή εκείνη στο ρόλο του Ατακτου Ιππικού κατά την διάρκεια των μαχών, είναι η επιστολή που απευθύνει ο Γ. Καραϊσκάκης στο Θ. Κολοκοτρώνη ζητώντας του να τον ενισχύσει με άτακτους Ιππείς: " Αδελφέ, ανάγκη πάσα είναι να με προφθάσης την άτακτον καββαλαρίαν που έχετε αυτού, είναι εδώ και η τακτική, κατωρθώνομεν και μερικούς ακόμη άλογα γερά και πινιτζήδες (; ίσως εννοεί κερατζή-δες-αγωγιάτες), όπου είναι εις το στρατόπεδον και γίνεται εν σώμα από τριακοσίους και επέκεινα τόσοι φθάνουν δια να κυνηγήσουν τον εχθρόν.

Και μέσα εις την Πελοπόννησον γνωρίζω ότι χρησιμεύει η Καβαλαρία, πολύ περισσότερον όμως θέλει ωφελήσει αν έλθει εδώ και ενωθή με την τακτικήν, και τότε αφού δώσωμεν του διαβόλου του Κιουταχή ερχόμεθα συσσωματωμένοι και πίπτομεν εις τον Ιμπραήμην.

Στρατηγέ και αδελφέ! Ημείς ηνώθημεν και η ένωσις μας θα είναι παντοτεινή. Πρέπει όμως να δείξωμεν εις τους έλληνας και εις τους ξένους ότι

σκοπός της ενώσεως μας είναι το κοινό της Πατρίδος όφελος. Βοήθησε μας η γενναιότης σου εις αυτήν την εκστατείαν της Ρούμελης, δια να χάσωμεν τον Κιουταχή και ακολούθως σε βοηθώ και εγώ με την ζωή μου και χάνεται ο Ιμπραήμης.

Συνοπτικά η χρονολογική και οργανωτική εξέλιξη του Όπλου κατ' έτος από το 1821 μέχρι σήμερα φαίνεται στο παράρτημα "Α".

ΤΜΗΜΑ 3

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1897

Με το τέλος του αγώνα άρχισε η προσπάθεια συγκρότησης όλων των τομέων που συντελούν στη λειτουργία ενός σύγχρονου κράτους. Η οργάνωση τακτικού Στρατού αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες. Ως ένα από τα όπλα του, το Ιππικό διέγραψε μια εξελικτική πορεία, η οποία σε γενικές γραμμές είναι η εξής:

Το έτος 1833 (09/02) εκδόθηκε Διάταγμα περί οργανώσεως του στρατού, συγκροτήσεως Συντάγματος Λογχοφόρων ιππέων, συγκροτήσεως Λόχου Ζευγιτών.

Στις 16/05 του ίδιου έτους υπογράφηκε συνθήκη με την Βαυαρία με την οποία αποκτούσε η Ελλάδα το δικαίωμα να προβεί σε στρατολόγηση στην Βαυαρία Στρ. Σώματος από 3. 500 εθελοντές Αξκούς και οπλίτες, με 4ετή υποχρέωση. Μεταξύ των Μονάδων που θα συγκροτούσαν αυτοί, ήταν και δύο Ίλες Ιππικού.

Στο μεταξύ, μέχρι να δημιουργηθεί ο νέος Στρατός, παρέμεινε στην Ελλάδα το Σώμα του Βασιλικού Βαυαρικού Στρατού, που είχε συνοδεύσει τον Οθωνα κατά την άφιξη του και το οποίο αποτελούνταν από 3500 άνδρες και περιλάμβανε μεταξύ των άλλων και δύο Ίλες Ιππικού των Ουλάνων. Αυτό παρέμεινε για ένα χρόνο με τον τίτλο του Επικουρικού Σώματος.

Το μέρος του Διατάγματος το σχετικό με την συγκρότηση Συντάγματος Λογχοφόρων Ιππέων, αφορούσε άμεσα στο Ιππικό. Το Σύνταγμα των Λογχοφόρων συγκροτήθηκε από Επιτελείο και έξι Ίλες, με συνολική δύναμη 39 Αξκούς και Ανθστές, 642 Οπλίτες και 681 Ιππους. Είχε την έδρα του στο Άργος και πρώτος διοικητής του υπήρξε ο Επίλαρχος Δημήτρης Καλλέργης. Τα όπλα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τυφέκια Ρωσικά.

Η στολή των Λογχοφόρων ήταν μέρος της Γαλλικής βοήθειας και ήταν σε όλα όμοια με το Γαλλικό υπόδειγμα. Δείγματα στολών του Ιππικού και των Τεθωρακισμένων απεικονίζονται στο Παράρτημα "Β".

Το Σύνταγμα Λογχοφόρων μετονομάστηκε σε Σύνταγμα Λογχιστών δυνάμει Β. Δ. της 13/01/1836 και συγκροτήθηκε από Επιτελείο και έξι Ίλες με συνολική δύναμη 37 Αξκούς και Ανθστές, 660 Οπλίτες και 634 ίππους. Η διαφορά μεταξύ του αριθμού των Αξκών και Οπλιτών και αυτού των ίππων δικαιολογείται από το ότι δεν προβλεπόταν ίππος για τους σιπιστές και τους τεχνίτες των Ίλων σε καιρό ειρήνης. Η μισή δύναμη κάθε Ίλης έφερε Καραβίνες.

Η ουσιώδης διαφορά μεταξύ του Συντάγματος των Λογχοφόρων και αυτού των Λογχιστών ήταν ότι στους Λογχιστές υπεισήλθε και το Ελαφρό στοιχείο, με τη μετατροπή τους κατά το ήμισυ σε Καραβινοφόρους.

Η Καραβίνη ήταν εμπροσθογεμές αυλακωτό τυφέκιο, το οποίο είχε πίο κοντή κάννη από το αντίστοιχο λείο τυφέκιο του Πεζικού. Οι Καραβίνες που χρησιμοποιούνταν στο Ελληνικό Ιππικό ήταν η Βαυαρική προτύπου 1816 και διαμετρήματος 14 χσμ. και Αγγλικές διαφόρων τύπων.

Κατά την περίοδο 1833-1836 αγοράστηκαν ίππιοι από την Τουρκία. Επίσης χρησιμοποιήθηκαν και κάποιοι που παραχωρήθηκαν από τα Γαλλικά Στρατεύματα. Αυτή την περίοδο αγοράστηκαν και ιπποσκευές από τη Βαυαρία και την Αγγλία. Τότε τέλος ανηγέρθη και ο στρατώνας Ιππικού στο Άργος.

Το Σύνταγμα Λογχιστών διαλύθηκε με το Β. Δ. της 16/11/1837 και συγκροτήθηκαν δύο αυθύπαρκτες Μοίρες Λογχιστών (στην Αττική και την Αργολίδα), με τρεις Ίλες δύναμη η κάθε μία. Η κάθε Μοίρα είχε δικό της επιτελείο και δύναμη προσωπικού 19 Αξιωματικούς, 306 οπλίτες και 277 ίππους. Την επόμενη χρονιά καταργήθηκε μια Ίλη από κάθε Μοίρα. Ο οπλισμός των ανδρών τα χρόνια αυτά αποτελούνταν από καμπυλωτή σπάθη με σιδερένια λαβή, πιστόλι και μικρή λόγχη, η οποία στη βάση της είχε γαλανόλευκες ταινίες. Το 1843 οι δύο Μοίρες συμπύχθηκαν σε μία με δύο Ίλες Λογχιστών και συνολική δύναμη 11 Αξκούς, 168 Οπλίτες και 132 ίππους. Το 1852 προστέθηκε μια ακόμη Ίλη στη Μοίρα με συνολική δύναμη 325 ανδρών και 277 ίππων.

Το 1856 συγκροτήθηκε το Ιπποφορβείο της Αργολίδας με το νόμο ΤΞΒ' της 18/9/1856, το οποίο αναλάμβανε την εκπαίδευση ανδρών και ίππων. Το Ιπποφορβείο καταργήθηκε μετά από επτά χρόνια, δυνάμει του νόμου ΙΓ της 24/ 11/1863.

Το 1860 η Μοίρα Λογχιστών μετονομάστηκε δυνάμει του Β. Δ. της 06/09 σε Ιππαρχία και αυξήθηκε ο αριθμός των Ιλών σε τέσσερις. Η κάθε Ίλη αποτελούνταν από 4 αξιωματικούς και 93 οπλίτες.

Το 1861 δημιουργήθηκε το Ιπποδρόμιο της Φρουράς των Αθηνών που αναλάμβανε την εκπαίδευση των εφίππων Αξιωματικών στην ιππασία, τη δημιουργία εκγυμναστών για την ιππασία, την εκγύμναση των καινούργιων ίππων και την εκπαίδευση των νεοσυλλέκτων του Ιππικού. Για τη θέση του Διευθυντή του Ιπποδρομίου προβλεπόταν Ανώτερος Αξκός των έφιππων σωματών.

Την περίοδο αυτή σημειώθηκαν σημαντικές εξελίξεις και στα περί του Όπλου δόγματα που επικρατούσαν μέχρι τότε. Συγκεκριμένα από τον Κριμαϊκό πόλεμο (1854-55) και έπειτα άρχισε αλματώδης εξέλιξη των πυροβόλων όπλων, η οποία είχε ως άμεση συνέπεια την κατάργηση του δόγματος του Βαρέος Ιππικού. Στη Γαλλία ο αυτοκράτορας Ναπολέον ο Γ διέλυσε τα Συντάγματα του Βαρέος Ιππικού των Ουλάνων και δημιούργησε απ' αυτά τα Συντάγματα του Ελαφρού Ιππικού των Δραγώνων, Κυνηγών και Ουσάρων.

Έτσι και στην Ελλάδα το Λογχοφόρο Ιππικό έπαψε να υπάρχει δυνάμει του Β. Δ. της 08/11/1866. Με αυτό η Ιππαρχία Λογχιστών μετασχηματίστηκε σε Ελαφρό Ιππικό, την Ιππαρχία Ακροβολιστών αποτελούμενη από επιτελείο και

τέσσερις Ίλες, με συνολική δύναμη 22 Αξκούς, 196 Οπλίτες και 365 Ιππους. Το 1837 προστέθηκε μία ακόμα Ίλη στην Ιππαρχία, αυξάνοντας έτσι η δύναμη της σε 26 Αξκούς, 491 Οπλίτες και 444 ίππους.

Η δημιουργία στη θέση του Βαρέος Ιππικού (των Λογχοφόρων) της Ιππαρχίας των Ακροβολιστών, αποτέλεσε μετάπτωση από το ένα άκρο στο άλλο, γιατί οι Ακροβολιστές ήταν ικανοί μόνο για κοντινή έρευνα και ελαφρά πεζομαχία.

Η στολή των Ακροβολιστών ρυθμίστηκε με Β. Δ. της 24/05/1868, με την κατάργηση της στολής των Ουλάνων και τον καθορισμό της κατά το υπόδειγμα των Ούγγρων Ουσσάρων.

Ο οπλισμός τους αποτελείτο από σπάθη, Καραβίνα (αραβίδα) και πιστόλι Γαλλικού τύπου. Αργότερα (1877) εισήχθη η αραβίδα Γκρά.

Το έτος 1868 συγκροτήθηκε με Β. Δ. της 12/12 Βασιλική Φρουρά με τον τίτλο "Αγημα", υπό την διοίκηση Στρατηγού ή Συνταγματάρχη, αποτελούμενη από Επιτελείο, Διλοχία Πεζικού και Ίλη Ιππικού. Η δύναμη της Ίλης ανερχόταν σε 4 Αξκούς και 96 Οπλίτες, όλους έφιππους. Μία από τις ιδιοτυπίες του Αγήματος ήταν ότι οι Υπαξκοί του υπερείχαν κατά ένα βαθμό από τους ομοίβαθμους τους του υπόλοιπου στρατού και οι στρατιώτες του ήταν ίσοι με Δεκανείς.

Το 1869 διατάχθηκε η ανέγερση στρατώνα Ιππικού στην Αθήνα, στο Πεδίο του Αρεως. Ο μεγαλοπρεπής αυτός στρατώνας, πρότυπο κτίριο αρχιτεκτονικής του 19ου αι. , κατεδαφίστηκε με τά τη διαμόρφωση του Πεδίου σε Αλσος.

Με το Νόμο Υθ της 27/10/1871 το σύνολο των εν ενεργεία και σε διαθεσιμότητα Αξκών του Ιππικού ανερχόταν σε 25.

Με άλλο Νόμο, τον ΧΚΕ του 1877, δημιουργήθηκε Σύνταγμα Ιππικού. Το Σύνταγμα είχε δύο Επιλαρχίες και πέντε Ίλες. Η δύναμη του ήταν 845 άνδρες και 798 ίπποι. Δύο χρόνια αργότερα το Σύνταγμα Ιππικού είχε δύναμη 633 ανδρών και 584 ίππων. Η δύναμη όμως αυτή σε περίοδο πολέμου αυξανόταν με επίστρατους και συνολικά ήταν 919 άνδρες, 835 ίπποι και 86 μουλάρια.

Την περίοδο 1880-81 δημιουργήθηκαν τρεις αυθύπαρκτες Ιππαρχίες με πέντε έφιππες Ίλες και μια έμπεδο η κάθε Ιππαρχία Η συνολική δύναμη ήταν 2852 άνδρες και 2487 ίπποι. Ενα χρόνο αργότερα οι Ιππαρχίες έγιναν τέσσερις με τέσσερις Ίλες η κάθε μία. Η δύναμη τώρα ήταν 1500 άνδρες και 1308 Ιππείες.

Με τον Νόμο ΑΛΕ της 22/06/1884 επιτράπηκε η κατάταξη στον στρατό, με τον βαθμό του Ανθγού ή Ανθστού, Ελλήνων υπηκόων, οι οποίοι είχαν εκπαιδευθεί σε Στρ. Σχολεία ξένων κρατών. Αυτοί κατατάσσονταν και ως υπεράριθμοι Ο Νόμος αυτός χρησιμοποιήθηκε σχεδόν αποκλειστικά στο Ιππικό και βάσει αυτού κατετάγη, για σειρά ετών, μεγάλος αριθμός Αξκών στο Ιππικό, που προέρχονταν από της Σχολή της Μοδένας και άλλες Ευρωπαϊκές Σχολές.

Την ίδια χρονιά ιδρύθηκε το Σχολείο Ιππευτικής στην Αθήνα, στο οποίο συγχωνεύθηκε το Ιπποδρόμιο Φρουράς Αθηνών, με σκοπό τον καταρτισμό ικανών εκπαιδευτών ιππασίας και εκγυμναστών ίππων.

Το 1885 δημιουργήθηκαν (Νόμος ΑΤΓΚ της 31/12/1885), στη θέση των τριών Ιππαρχιών, το 1ο, 2ο και 3ο Συντάγματα Ιππικού με τέσσερις ίλες το κάθε ένα. Την ίδια χρονιά στο Υπουργείο Στρατιωτικών δημιουργήθηκε Γραφείο Ιππικού, υπαγόμενο στο Προσωπικό.

Κατά το έτος 1886 έγινε εισαγωγή μεγάλου αριθμού ίππων από το εξωτερικό καθώς και προμήθεια κάθε είδους υλικού. Το ίδιο έτος άρχισε η ανέγερση των στρατώνων Ιππικού στη Λάρισα.

Λίγο πριν τη λήξη της επιστρατεύσεως του 1885/86 (λόγω της προσαρτήσεως της Ανατ. Ρωμυλίας από την Βουλγαρία), στην κατάσταση δυνάμεως του Στρατού της 01/05/1886, το Ιππικό εμφανίζει δύναμη 2951 Αξικούς και 2476 ίππους.

Το 1888 κατασκευάστηκε στο Πεδίο του Αρεως, κοντά στο στρατώνα, κλειστό Ιπποδρόμιο, το Ιπποδρόμιο Σχου Μελεάγρου", το οποίο καταδαφίστηκε την ίδια εποχή με τον στρατώνα.

Την περίοδο 1887-1896 το Σώμα του Ιππικού διατήρησε σταθερή τη σύνθεση του. Το 1897, χρονιά πολέμου με τους Τούρκους, βρίσκει το Ιππικό με την εξής σύνθεση: Τρία Συντάγματα με συνολική δύναμη 10 εφιππων Ιλών και 3-5 ανίππων.

ΤΜΗΜΑ 4

Ο ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 1897

Ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897 αποτελεί την πρώτη, μετά το 1821, δυναμική αναμέτρηση του νεοσύστατου, μικρού και αδύναμου τότε, Ελληνικού κράτους με την πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Ο πόλεμος που άρχισε στις 04/04/1897, έληξε με τη συνθήκη η οποία υπογράφηκε μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας στην Κων/πολη, στις 22/12/1897. Οι πολεμικές επιχειρήσεις μεταξύ του Ελληνικού Στρατού (υπό τον διάδοχο Κων/νο) και του Τουρκικού (υπό τον Στρατηγό Ετέμ Πασά) διήρκεσαν 34 ημέρες και διεξήχθησαν σε δύο θέατρα, στο Θεσσαλικό (κύριο) και στο Ηπειρωτικό (δευτερεύον). Δύο Ελληνικές Μεραρχίες, η Ιη και η ΙΙη, αποτέλεσαν τον στρατό της Θεσσαλίας και μία, η ΙΙΙη, τον στρατό της Ηπείρου.

Ο στρατός αυτός ήταν απροετοίμαστος για πόλεμο. Στο Ιππικό σημειωνόταν έλλειψη ίππων, τα δε Συντάγματα Ιππικού είχαν τη μισή από τη δύναμη τους της ειρηνικής περιόδου και είχαν αναγκαστεί να σχηματίσουν και ανίππες ίλες. Το σύνολο του Ελληνικού Ιππικού που παρατάχθηκε κατά τον πόλεμο αυτό, ανήλθε σε 10 εφιππες ίλες με δύναμη 970 στάθες και 5 ανίππες.

Η κατανομή του Ιππικού στα θέατρα επιχειρήσεων ήταν η ακόλουθη:

Θεσσαλικό Θέατρο

- Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού, με τις 1η, 2η, 3η και 4η ίλες του. Από 12/04/1897 (οπότε και οργανώθηκε) προστέθηκε και η 6η ίλη του. Διοικητής του Συντάγματος μέχρι 11/04/1897, ήταν ο Ανχης Ιππικού Κων. Γαρδικιώτης Γρίβας και από τις απογευματινές ώρες εκείνης της ημέρας, ο Επχος Δημ. Ζήκος.

- Επιλαρχία του 2ου Συντάγματος Ιππικού, από την 2η και 3η ίλη του, υπό τη διοίκηση του Επχου Αιμιλίου Καρβούνη.

Η 4η Ίλη του 1ου Συν/τος Ιππικού.

- Πεζοπόρο συγκρότημα από την 1η, 4η, 5η και 6ή άνιππη Ίλη του 2ου Συν/τος Ιππικού και την 5η άνιππη Ίλη του 3ου Συν/τος Ιππικού υπό τον Επχο Αλεξ. Μεταξά.

Ηπειρωτικό Θέατρο

- Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού, με τις 1η, 2η και 3η Ίλες του και με Διοικητή τον Επχο Αλεξ. Σούτζο.

Από 12/04/1897, η ανώτερη διοίκηση όλου του Ιππικού που δρούσε στην Θεσσαλία, ανατέθηκε στον Ανχη Ιππικού Κων/νο Γαρδικιώτη Γρίβα. Το Ιππικό χρησιμοποιήθηκε σ' αυτόν τον πόλεμο για την προκάλυψη και συγκέντρωση του Στρατού, ως πυρήνας ανασυντάξεως ανατραπέντων τμημάτων, στην εγκατάσταση προφυλακών, στην έρευνα και σε καθαρά αποστολές μάχης.

Το 3ο Σύν/γμα Ιππικού έλαβε μέρος, με επιτυχία, στη μάχη των Δελερίων, στις 11/04/1897.

Η 2η Ίλη του 2ου Συν/τος Ιππικού και η 4η και 5η Ίλη του Πεζοπόρου Συγκροτήματος συμμετείχαν στην πρώτη μάχη κοντά στο Βελεστίνο, στις 15/04/ 1897.

Η 1η, 2η και 3η άνιππες Ίλες έλαβαν μέρος στην δεύτερη μάχη του Βελεστίνου στις 17 και 18/04/1897.

Η 4η Ίλη του 1ου Συν/τος Ιππικού και η 1η, 2η και 3η Ίλη του Πεζοπόρου Συγκροτήματος συμμετείχαν στη μάχη των Φαρσάλων στις 23/04/1897, ενώ η 3η Ίλη του 2ου Συν/τος βρισκόταν εκεί υπό τις άμεσες διαταγές του Αρχηγείου.

Η 2η Ίλη του 2ου Συν/τος Ιππικού και η 1η, 2η και 3η Ίλη του Πεζοπόρου Συγκροτήματος έλαβαν μέρος στην μάχη του Βελεστίνου της 23 και 24/04/1897.

Τέλος, όλο το Ιππικό της Θεσσαλίας, 7 έφιππες Ίλες και 5 πεζοπόρες έλαβαν μέρος, συνταγμένες στην πρώτη γραμμή, στην μάχη της Δομοκού, στις 05/05/ 1897.

Είναι αξιοσημείωτο ότι κατά τη διάρκεια του ατυχούς αυτού πολέμου, στο πεδίο της μάχης διαβιβάστηκε στις 18/04/1897 στο 3ο Σύνταγμα Ιππικού, η έγγραφη ευαρέσκεια του Αρχιστράτηγου Διάδοχου Κων/νου και ότι το Ιππικό, σε σχέση με την γενική αταξία που επικρατούσε σ' αυτόν τον πόλεμο, είναι το Όπλο το οποίο επέδειξε την μεγαλύτερη ψυχική αντοχή.

Οι πεσόντες Αξκοί του Ιππικού στους εθνικούς αγώνες, από το 1897 μέχρι το 1950, φαίνονται στο Παράρτημα "Γ".

ΤΜΗΜΑ 5

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1912

Το έτος 1904 βρίσκει τον Ελληνικό Στρατό με τα τρία υφιστάμενα Συντάγματα Ιππικού (1ο, 2ο και 3ο), τα οποία αποτελούνταν από τέσσερις Ίλες και δύο οι οποίες αναπτύσσονταν επιστρατευτικά. Σε αυτά προστέθηκε και το 1ο Σύνταγμα Ιππευτικής, το οποίο από το 1910 παύει και πάλι να υπάρχει. Τον ίδιο χρόνο (1904) κυρώνονται οι πρώτοι κανονισμοί υπηρεσίας και εκπαίδευσης Ιππικού. Ενα χρόνο μετά οι μονάδες του Ιππικού εφοδιάζονται με αραβίδες

Μάνλιχερ.

Το έτος 1906 δημιουργείται στην Ιππευτική Σχολή το Νοσοκομείο Κτηνών.

Γενικά την περίοδο μετά τον πόλεμο του 1897 και μέχρι το 1909, υπήρξε αναδιοργάνωση του στρατεύματος, κυρίως από τις κυβερνήσεις του Κωνσταντίνου Θεοτόκη. Το 1909, και ειδικότερα στις 15 Αυγούστου, εκδηλώθηκε κίνημα στις τάξεις του Στρατού στο Γουδί. Το κίνημα αυτό είχε σαν ένα από τους κύριους στόχους του την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό του στρατεύματος.

Το έτος 1910 δημιουργείται η Διεύθυνση Ιππικού στο Υπουργείο Στρατιωτικών. Στα πλαίσια της αναδιοργανωτικής προσπάθειας που επικράτησε με το κίνημα στο Γουδί, φθάνει στην Ελλάδα το 1911, η Γαλλική Στρατιωτική Αποστολή υπό τον Στρατηγό Ιωσήφ Λουδοβίκο Eydoux. Ο Σχης του Ιππικού de Toumade ανέλαβε τη διοίκηση του 2ου Συν/τος Ιππικού, με έδρα την Αθήνα.

Με τις οδηγίες της Γαλλικής Αποστολής καταρτίστηκε ο Οργανισμός του Ενεργού Στρατού (Νόμος 3995 της 7/1/1912). Αυτός καθόριζε ότι το Ιππικό περιλάμβανε τρία Συν/τα, το 1ο (Λάρισας), το 2ο (Αθηνών) και το 3ο (Καρδίτσας) και ότι από αυτά τα δύο πρώτα θα αποτελούσαν Ταξιαρχία Ιππικού.

Από 15/02/1912, ο νέος οργανισμός του στρατού τέθηκε σ' εφαρμογή και συγκροτήθηκε η πρώτη μεγάλη Μονάδα Ιππικού στην Ελλάδα, η Ταξιαρχία Ιππικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ-ΠΡΩΤΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 6 ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Γενικά-Διάταξη

Ο Πρώτος Βαλκανικός πόλεμος στον οποίο έλαβαν μέρος η Ελλάδα, η Σερβία, η Βουλγαρία και το Μαυροβούνιο αφενός και η Τουρκία αφετέρου, άρχισε στις 05/10/1912 και έληξε στις 30/05/1913 με τη συνθήκη του Λονδίνου.

Οι κατά ξηρά Ελληνικές πολεμικές επιχειρήσεις εναντίον των Τούρκων εξελίχθηκαν σε δύο μέτωπα, στο Μακεδονικό (κύριο) και στο Ηπειρωτικό (δευτερεύον). Αυτές άρχισαν στις 05/10/1912 και τερματίστηκαν στο μεν Μακεδονικό μέτωπο μετά από 70 ημέρες, στις 13/12/1912, στο δε Ηπειρωτικό μετά από 5 μήνες, στις 05/03/1913. Αρχηγός του Ελληνικού Στρατού στη Μακεδονία ήταν ο Πρίγκηπας Διάδοχος Κωνσταντίνος και στην Ήπειρο ο Αντιστράτηγος Κων/νος Σαπουντζάκης μέχρι 11/01/1913 και στη συνέχεια ο Διάδοχος Κων/νος, ενώ του Τουρκικού οι Χασάν Ταχσίν πασσάς και Εσσάτ πασσάς αντίστοιχα.

Το Ιππικό μετείχε στον πόλεμο με τις ακόλουθες δυνάμεις:

Στο Μακεδονικό μέτωπο:

- Με μία μεγάλη Μονάδα, σαν Ιππικό Στρατιάς, την Ταξιαρχία Ιππικού, η οποία περιλάμβανε το 1ο και το 3ο Συν/μα Ιππικού, με τέσσερις Ίλες το καθένα και Ουλαμό Πολυβόλων.

- Με έξι Ημιλαρχίες που προέρχονταν από κατανομή του 2ου Συν/τος Ιππικού, τις I, II (1η Ίλη), III, IV (2η Ίλη), V και VI (3η Ίλη), οι οποίες συγκρότησαν το Μεραρχιακό Ιππικό των αντίστοιχων Μεραρχιών Πεζικού. Ο στρατός Θεσσαλίας αποτελείτο από επτά Μεραρχίες, αλλά η VII Μεραρχία που παρέμεινε αρχικά στο εσωτερικό και επάνδρωσε το περιχαρακωμένο στρατόπεδο της Λάρισας, δεν είχε Ημιλαρχία.

Στο Ηπειρωτικό μέτωπο:

- Μέχρι 12/01/1913 με μία Ίλη (την 4η) του 2ου Συν/τος Ιππικού η οποία είχε διατεθεί στον Στρατό της Ηπείρου.

- Από 13/01/1913 έως 05/03/1913 με το Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου που συγκροτήθηκε από την παραπάνω Ίλη, την 3η Ίλη του 1ου Συν/τος και την 3η του 3ου, οι οποίες μεταφέρθηκαν από την Μακεδονία στην Ήπειρο μέσω θαλάσσης. Μετά το τέλος των επιχειρήσεων στην Ήπειρο, το Σύνταγμα αυτό έπαψε να υπάρχει. Οι Ίλες του 1ου και του 3ου Συν/τος επέστρεψαν στις Μονάδες τους και η Ίλη του Στρατού Ηπείρου συγκρότησε τις Ημιλαρχίες της VIII Μεραρχίας, όπως μετονομάστηκε ο Στρατός Ηπείρου και της νεοσυσταθείσας στην Ήπειρο ΙΧης.

Τα Σύνταγματα της Ταξιαρχίας Ιππικού είχαν μεγαλόσωμους ίππους, ενώ οι Ημιλαρχίες μικρόσωμους.

Στο εσωτερικό συγκροτήθηκε το Εμπέδο Ιππικό Αθηνών.

Διοικητής της Ταξιαρχίας Ιππικού αρχικά ήταν ο Υποστράτηγος Αλεξ. Σούτζος, ο Διοικητής του 1ου Συν/τος Ιππικού στην Ήπειρο το 1897. Στις 14/10/1912 αυτός αντικαταστάθηκε με διαταγή της Στρατιάς Μακεδονίας από τον Ανχη Ιππικού Γεωρ. Καραμανλίκη, ο οποίος διατήρησε τη θέση μέχρι 03/11/1912, οπότε με νέα διαταγή της Στρατιάς το Στρατηγείο της Ταξιαρχίας έπαψε να υφίσταται και το 1ο και 3ο Σύνταγμα Ιππικού υπάχθηκαν απευθείας σ'αυτήν.

Διοικητής του 1ου Συν/τος Ιππικού κατά τη διάρκεια του πολέμου ήταν ο Ανχης Ιππικού Κων/νος Ζαχαρακόπουλος και του 3ου ο Ανχης Ιππικού Π. Πιερράκος Μαυρομιχάλης. Ο τελευταίος, μετά τη λήξη των επιχειρήσεων στη Μακεδονία ανέλαβε την διοίκηση του Συν/τος Ιππικού Ηπείρου.

2. Πολεμικές Επιχειρήσεις

Σε γενικές γραμμές η δράση του Ιππικού στον πόλεμο αυτό κατά Μονάδες έχει ως εξής:

α. Ταξιαρχία Ιππικού

Την παραμονή της έναρξης των εχθροπραξιών η Ταξιαρχία στάθμευε στο Τσιόπι (Φαρκαδώνα) και εισήλθε, πρώτο το Ιππικό απόλον τον Ελληνικό Στρατό, στο Τουρκικό έδαφος στις 07:00 της 05/10/1912 και έφτασε μετά από δύο ημέρες στη Δεσκάτη, όπου έλαβε διαταγή να κινηθεί την μεθεπόμενη προς τα Σέρβια, με σκοπό να κυκλώσει τον εχθρό που αμυνόταν στη στενωπό του Σαρανταπόρου.

Στις 09/10/1912 άρχισε η διήμερη μάχη του Σαρανταπόρου. Η Ταξιαρχία κινήθηκε σχετικά αργά και δεν κατόρθωσε να φτάσει έγκαιρα στη γέφυρα του Αλιάκμονα και να αποκόψει τον εχθρό που αποχωρούσε ηττημένος, ο οποίος πέτυχε να διαφύγει προς βορρά.

Στις 11/10/1912 κατέλαβε την Κοζάνη με μία Επιλαρχία του 1ου Συν/τος Ιππικού, η οποία στο ύψος του χωριού Πετρωνά διεξήγαγε πεζομαχία με εχθρικά τμήματα και μία του 3ου Συν/τος Ιππικού. Στις 12/10/1912 όλη η Ταξιαρχία έφτασε στην Κοζάνη. Την επομένη έφτασε στο Κόμανο, όπου αντικαταστάθηκε ο Διοικητής της Υππγος Αλεξ. Σούτζος από τον Ανχη Ιππικού Γ. Καραμανλίκη.

Η Ταξιαρχία με νέα διοίκηση παρέμεινε μέχρι τις 16 Οκτωβρίου στο Κόμανο εμπλεκόμενη σε κάποιες αψιμαχίες και δεν μπορούσε να προχωρήσει βορειότερα, κάλυπτε όμως μαζί με την V Μεραρχία το αριστερό και τα νύτια της Στρατιάς που κινούνταν προς τα δεξιά.

Από 17/10/1912 μέχρι 27/10/1912 κινήθηκε, κατόπιν διαταγής και μέσω της στενωπού του Τριποτάμου έφτασε στον Λαγκαδά. Στις 29/10/1912 διατάχθηκε να αποστείλει το 3ο Σύνταγμα Ιππικού προς τις Σέρρες. Το Σύνταγμα αυτό είχε μόνο τρεις ίλες γιατί η 4η ίλη του είχε διατεθεί στην V Μεραρχία και βρισκόταν στη Δυτική Μακεδονία. Στις 30/10/1912 έφτασε στη Θεσσαλονίκη απ'όπου αναχώρησε την επομένη και έφτασε στο Σανδάλι, ανατολικά της Εδεσσας, κοντά στον Μογλένιτσα ποταμό.

Στις 03/11 /1912 το Στρατηγείο της Ταξιαρχίας έπαψε να υφίσταται και τα Συν/τα υπάχθηκαν απευθείας στη Στρατιά.

β. Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού

Αυτό από το Σανδάλι κινήθηκε δυτικά στις 04/11/1912 και στις 07/11/1912 κατέλαβε την Φλώρινα προλαβαίνοντας το Σερβικό Ιππικό που έσπευδε προς αυτή, συλλαμβάνοντας πολυάριθμους αιχμαλώτους και κατάσχοντας μεγάλες ποσότητες πολεμικού υλικού. Το Γενικό Στρατηγείο συνεχάρη τον Διοικητή του Συντάγματος για την επιτυχία αυτή. Στη συνέχεια στις 12/11/1912 κατέλαβε την Καστοριά και στις 16/11 την Μπίγλιστα.

Από 19/11/1912 υπάχθηκε στο Τμήμα Στρατιάς που συγκροτήθηκε από την III, IV και VI Μερραρχία και διακρίθηκε στον αγώνα για την κατάληψη της Κορυτσάς, την οποία τελικά κατέλαβε η III Ημιλαρχία στις 07/12/1912.

Στις 15/12/1912 το 1ο Σύνταγμα επανήλθε στην Φλώρινα και στις 19/12/1912 μεταφέρθηκε στη Θεσ/νίκη.

γ. Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού

Αναχώρησε από το Λαγκαδά στις 29/10/1912 και έφτασε στις 31/10/1912 στις Σέρρες, τις οποίες είχε καταλάβει ο Βουλγαρικός στρατός από τις 22/10/1912 και παρέμεινε εκεί ως φιλοξενούμενο, σε αντάλλαγμα των Βουλγαρικών τμημάτων που φιλοξενούνταν στη Θεσ/νίκη.

Στις 11/05/1913 εν όψει της ρήξης με τη Βουλγαρία η 1η Επιλαρχία, η οποία μόνη είχε παραμείνει στις Σέρρες, αποχώρησε παρά την ύποπτη επιμονή των Βουλγάρων να συνεχίσουν να την φιλοξενούν.

δ. Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου.

Στις 13/01/1913 αποβιβάστηκαν στην Πρέβεζα δύο Ίλες, η 3η του 1ου Συν/τος Ιππικού και η 3η και ο Ουλαμός Πολ/λων του 3ου Συν/τος Ιππικού, υπό τη διοίκηση του Ανχη Ιππικού Π. Πιερράκου Μαυρομιχάλη. Στο τμήμα αυτό προστέθηκε και η προϋπάρχουσα στην Ήπειρο 1η Ίλη του 2ου Συν/τος Ιππικού και συγκροτήθηκε έτσι μία προσωρινή Μονάδα, το Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου. Το Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου στάθμευσε στην περιοχή Πρεβέζης-Λούρου μέχρι 16/02/1913. Μετά από δύο ημέρες όμως προωθήθηκε προς βορρά, έτσι ώστε στις 19/02/1913, ημέρα ενάρξεως της γενικής επιθέσεως κατά των Ιωαννίνων να βρίσκεται στο Χάνι Εμίν-Αγά, όπου ήταν το Στρατηγείο του Αρχιστράτηγου Διάδοχου Κων/νου.

Στις 21/02/1913 το Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου εισήλθε στα Ιωάννινα και στη συνέχεια, προβαίνοντας σε καταδίωξη προς βορειοδυτικά, κατέλαβε τα Δολιανά (27/02/1913), το Δελβινάκι (28/02/1913), το Αργυρόκαστρο (03/03/1913) και το Τεπελένι

(05/03/1913), καταφέροντας να συλλάβει πλήθος αιχμαλώτων και να κατασχέσει πολυάριθμο πολεμικό υλικό.

Στις 31/03/1913 οι Ίλες του 1ου και 3ου Συν/τος Ιππικού, επιβιβάστηκαν στους Αγίους Σαράντα και επανήλθαν στις Μονάδες τους διαλύοντας το Σύνταγμα Ιππικού Ηπείρου.

ΤΜΗΜΑ 7

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Γενικά-Διάταξη

Ο Δεύτερος Βαλκανικός Πόλεμος διεξήχθη μεταξύ Ελλάδας, Σερβίας, Μαυροβουνίου αφενός και Βουλγαρίας αφετέρου. Αρχισε χωρίς να προηγηθεί κήρυξη του στις 16/06/1913. Στις 27/06/1913 στον πόλεμο κατά της Βουλγαρίας εισήλθε και η Ρουμανία, ενώ ακολούθησε και η Τουρκία στις 29/06/1913.

Ο πόλεμος έληξε με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου στις 29/11/1913, μεταξύ των Βαλκανικών εμπόλεμων χωρών και το Σεπτέμβριο 1913 με συνθήκη μεταξύ Τουρκίας και Βουλγαρίας.

Οι πολεμικές επιχειρήσεις μεταξύ του Ελληνικού Στρατού υπό τον Βασιλέα Κωνσταντίνο και της 1ης Βουλγαρικής Στρατιάς υπό τον Στρατηγό Νικόλαο Ιβάνωφ, άρχισαν στις 16/06/1913 και έληξαν με ανακωχή στις 18/07/1913, αφού διήρκεσαν 33 ημέρες. Το κύριο θέτρο των επιχειρήσεων αυτών ήταν η Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία.

Το Ιππικό μετείχε στον πόλεμο με τις ακόλουθες δυνάμεις:

- Με μία μεγάλη Μονάδα, σαν Ιππικό Στρατιάς, την Ταξιαρχία Ιππικού, η οποία ανασυστάθηκε τον Μάρτιο του 1913 και τέθηκε υπό την διοίκηση του Ανχη Ιππικού Κων/νου Ζαχαρακόπουλου. Αυτή δε περιλάμβανε:

Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού με τρεις μόνο από τις τέσσερις ΄λες του, αφού η 2η ΄λη είχε διατεθεί στην VII Μερ. και βρισκόταν στην περιοχή της Νιγρίτας.

Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού από τέσσερις ΄λες και Ουλαμό Πολυβόλων.

- Με την Ιη, ΙΙη, ΙΙΙη, ΙVη, Vη, VIη, VIIη, VIIIη και Χη Ημιλαρχία, οι οποίες υπάγονταν στις Μεραρχίες Πεζικού.

Στην Ημερήσια Κατάσταση Δυνάμεως του Στρατού Μακεδονίας της 18/06/1913 η δύναμη του Ιππικού έχει ως εξής:

- Ταξιαρχία Ιππικού: Αξκοί 63, Οπλίτες 1315, Πολυβόλα 2, Ιππιοι 1158.

- Σύνολο δυνάμεως Ημιλαρχιών: Αξκοί 25, Οπλίται 698, Ιππιοι 635.

2. Πολεμικές Επιχειρήσεις

Η Ταξιαρχία Ιππικού ενώ στάθμευε στις 17/06/1913 στο Τεκελή (Σίνδος), πήρε Διαταγή του Γεν. Στρατηγείου να προελάσει την επομένη στο Σαρή-Παζάρ (Ανθό- φυτό) και να αποστείλει αναγνωρίσεις προς Κιλκίς-Μιχάλοβα.

Στις 18/06/1913 άρχισε η γενική προέλαση όλων των Ελληνικών Μεραρχιών. Δεξιά της Ταξιαρχίας ενεργούσε η ΙΙΙ Μ. Π. και αριστερά της η Χ Μ. Π. Η Ταξιαρχία είχε εντολή να συνεχίσει την επομένη την προέλαση της προς Κοτζά Ομερλή (Κάτω Απόστολοι) - Κρέτς (Αγ. Γεώργιος), προσφέροντας σύνδεση αλλά και κάλυψη του κενού ανάμεσα στην Χ Μεραρχία Πεζικού που

κατευθυνόταν προς την περιοχή της Δοϊράνης και στην ΙΙΙ Μεραρχία Πεζικού που κατευθυνόταν προς το Κιλκίς.

Στις 19/06/1913 άρχισε η τριήμερη μάχη Κιλκίς-Λαχανά. Το Βουλγαρικό Στρατηγείο, μόλις πληροφορήθηκε την παρουσία του Ελληνικού Ιππικού στο Κρέτς (Αγ. Γεώργιος), απέσυρε το 10ο Σύν/γμα Βουλγαρικού Ιππικού που μόλις είχε αφιχθεί στον Λαχανά και το κατηύθυνε στο Κρέτς.

Στις 20/06/1913 το 10ο Σύν/γμα Βουλγαρικού Ιππικού εμφανίζεται στα αριστερά της ΙΙΙ Μεραρχίας. Η Ταξιαρχία επιτίθεται κατά του Βουλγαρικού Ιππικού με την 1η Επιλαρχία του 1ου Συν/τος Ιππικού, αλλά αναγκάζεται ν' ανακόψει τελικά την προχώρηση της, επειδή προσέκρουσε σε τμήματα εχθρικού Πεζικού. Το Βουλγαρικό Στρατηγείο μεταφέρει σιδηροδρομικώς Τάγμα Πεζικού, το οποίο αποβιβάζεται στο Χατζή Γιουνάς (Σταυροχώρι) και την αναγκάζει να συμπυκνωθεί. Την ίδια μέρα αποσπάται η 1η Ήλη του 1ου Συν/τος Ιππικού στο Γενικό Στρατηγείο ως δύναμη ασφαλείας και έτσι η Ταξιαρχία απομένει με έξι μόνο ίλες.

Στις 21/06/1913 ξεκινάει από το Βεργετόρ προς Χατζή Γιουνάς (Σταυροχώρι) και διακρίνει εκεί Βουλγαρικές φάλαγγες που υποχωρούσαν από το πεδίο της μάχης του Κιλκίς, βαλλόμενες από το Πυρ/κό της ΙΙΙς Μεραρχίας. Στις 10. 40 εκδίδεται η περίφημη Διαταγή του Αρχιστράτηγου προς την Ταξιαρχία: "Κιλκίς καταλαμβάνεται. Εχθρός καταδιώκεται. Εξακριβώσατε διεύ-θυσιν υποχωρήσεως. Καταδιώξατε απηνώς και αγρίως". Το "και αγρίως" είχε προστεθεί ιδιοχείρως από τον Αρχιστράτηγο.

Ο Διοικητής της Ταξιαρχίας διέταξε τότε επέλαση σε τρία κλιμάκια. Τα δύο πρώτα αποτελούνταν από τις δύο Επιλαρχίες του 3ου Συν/τος Ιππικού, το δε τρίτο από την Επιλαρχία που απέμεινε από το 1ο Σύνταγμα. Στο 1ο Σύνταγμα δόθηκε η εντολή ενώ τα δύο κλιμάκια του 3ου Συν/τος θα παρακολουθούσαν κατά πόδας τον εχθρό που υποχωρούσε, αυτό να αποκλίνει αρχικά δυτικότερα και έπειτα να στραφεί δεξιά και ν'αποκόψει την υποχώρησή τους προς Καλινδρία. Το 1ο Σύν/γμα όμως δε συμμορφώθηκε με τη διαταγή του Ταξιαρχού.

Οι Επιλαρχίες του 3ου Συν/τος Ιππικού κατευθυνόμενες προς Γραμμά-τινα (Ευκαρπία) προκάλεσαν σύγχυση στα εχθρικά τμήματα των οπισθοφυλακών, τα οποία έρριξαν τους γυλιούς και την εξάρτυση τους και τράπηκαν σε φυγή πανικόβλητα, αφήνοντας πολυάριθμους νεκρούς σπαθισμένους και πάνω από εκατό αιχμαλώτους.

Την ίδια ημέρα ενώ στο αριστερό η απόδοση του Ελληνικού Ιππικού ήταν μάλλον μέτρια, στο δεξιό άκρο, στον Στρυμώννα ποταμό κοντά στη γέφυρα της Καμήλας, αυτό θαυματουργήσε. Ορισμένα Βουλγαρικά τμήματα Πεζικού βλέποντας το Βουλγαρικό Πυρ/κό να υποχωρεί με καλπασμό και εκλαμβάνοντας το ως εχθρικό Ιππικό, κατελήφθησαν από πανικό. Το Βουλγαρικό Στρατηγείο επίσης ταραχθηκε καθώς δεν είχε καμμία πληροφορία για παρουσία εχθρικού Ιππικού στην περιοχή αυτή και έλαβε μέτρα στη γέφυρα του Στρυμωνικού για να σταματήσει την άτακτη υποχώρηση και να επιτύχει την ανασύνταξη των Ταγμάτων που είχαν διαλυθεί.

Στις 22/06/1913 καθώς διερχόταν η Ταξιαρχία Ιππικού από την στενωπό της Καλινδρίας ακολουθούμενη και από την ΙΙΙ Μεραρχία, γύρω στις 11:00 υπέστη

αιφνιδιασμό ενώ βρισκόταν σε φάλαγγα, δεχόμενη πυρά εχθρικού Πυρ/κού. Οι δύο από τις Επιλαρχίες βγήκαν από τον δρόμο και καλύφθηκαν στα υψώματα δυτικά της Καλινδριάς, ενώ η τρίτη Επιλαρχία και η III Ημιλαρχία που ακολουθούσε ανατράπηκαν και έπεσαν στην Μεραρχία που ερχόταν πίσω. Ο αιφνιδιασμός αυτός ακινητοποίησε για όλη την ημέρα τις δύο αυτές μεγάλες Μονάδες.

Στις 23/06/1913 η Ταξιαρχία βρίσκεται στα Πάταρα. Την επομένη με διαταγή Γ. Σ. στρέφεται ανατολικά για να καταδιώξει τον εχθρό που υποχωρούσε μέσω της κοιλάδας της Ροδοπόλεως, ενώ συγχρόνως αφήνει στην αριστερή πτέρυγα της Στρατιάς την 4η Ίλη του 1ου Συν/τος Ιππικού για να αναγνωρίσει και να εκκαθαρίσει το δρόμο Δοϊράνης-Στρωμνίτσας.

Στις 25/06/1913 φτάνει στο Χατζή Μπευλίκ (Βυρώνεια) της κοιλάδας της Ροδοπόλεως και την επομένη προχωρώντας με τις πέντε απομεινάσες Ίλες της μπροστά από τις I και IV Μεραρχίες, προσκρούει σε εχθρική τοποθεσία 1 χλμ. ανατολικά του Χατζή- Μπευλίκ (Βυρώνεια). Στη μάχη επεμβαίνουν για να βοηθήσουν και οι εμπροσθοφυλακές του Πεζικού, αλλά καθηλώνονται και αυτές και η κατάσταση ξεκαθαρίζει μόνο την επόμενη ημέρα με γενική επίθεση.

Στις 27/06/1913 με διαταγή της Στρατιάς, στρέφεται πάλι προς τα δυτικά και στη συνέχεια προς βορρά και φτάνει στην κοιλάδα του Στρούμνιτσα και από κεί στην Μπέροβα (Βερτίκος) της κοιλάδας του Μπρεγκάλνιτσα.

Τέλος από 01/07/1913 αποτελεί μέρος της Κεντρικής Ελληνικής Στρατιάς, η οποία ανέρχεται την κοιλάδα του Στρυμώνα ανατολικά του Δυτ. Ορβήλου και εγκλωβισμένη σε στενό χώρο και σε ορεινό έδαφος δεν εμφανίζει πλέον δράση.

ΤΜΗΜΑ 8

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ ΤΟΥ 1912-13

1. Α' Βαλκανικός Πόλεμος

Κατά τον πρώτο Βαλκανικό Πόλεμο το Ιππικό διαπνέονταν από επιθετικό πνεύμα, όπως και όλος ο Στρατός και διακρινόταν για την ορμητικότητα του. Οι ηγήτορες αυτού επέδειξαν σε πολλές περιπτώσεις πρωτοβουλία, τόλμη και αποφασιστικότητα. Η Ταξιαρχία Ιππικού όμως επικρίθηκε για διστακτικότητα τις πρώτες ημέρες των επιχειρήσεων. Πάνω σ' αυτό πρέπει να αναφερθούν τα εξής: Πρώτον, η Ταξιαρχία Ιππικού συγκροτήθηκε για πρώτη φορά στον πόλεμο αυτόν και δεν υπήρχε προηγούμενη εμπειρία διοικήσεως αυτού του Σχηματισμού, όπως βέβαια και των Μεραρχιών Πεζικού. Δεύτερον, το Γενικό Στρατηγείο στερούσαν επίσης της εμπειρίας ορθής χρησιμοποίησης του Ιππικού στο πεδίο της μάχης. Αν είχε χρησιμοποιηθεί σωστά στην περίπτωση π. χ. των Γιαννιτών, δεν θα μιλούσαμε για μάχη εκ συναντήσεως. Τρίτον, η Ταξιαρχία βρέθηκε ορισμένες φορές χωρίς διαταγές από το Γενικό Στρατηγείο, σε μία περίπτωση μάλιστα ρωτούσε την V Μεραρχία αν είχε διαταγές από το Γενικό Στρατηγείο. Από τη δράση της Ταξιαρχίας Ιππικού οφείλεται να εξαρθούν η κατάληψη της Κοζάνης από Επιλαρχία του 1ου Συντάγματος στις 11 Οκτωβρίου και η διαβίβαση της πολύ σημαντικής πληροφορίας από την Ταξιαρχία προς το Γενικό Στρατηγείο στις 26 Οκτ., ότι βουλγαρική Ίλη Ιππικού κινούνταν στο χ.

Γυναικόκαστρο και σε απόσταση τριών ωρών πορείας περίπου δύναμη βουλγαρικής Ταξιαρχίας προηγούμενη μιας Μεραρχίας. Συχνά παραβλέπεται η δράση των Ημιλαρχιών των Μεραρχιών Πεζικού, οι οποίες αποτελούσαν το ένα τρίτο της συνολικής δυνάμεως Ιππικού, των οποίων οι αναγνωρίσεις και οι πληροφορίες ήταν ζωτικής σημασίας για την εκτέλεση των αποστολών των Μεραρχιών Ιππικού. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η κατάληψη της Βέροιας στις 16 Οκτωβρίου από την Ημιλαρχία της IV Μεραρχίας και η επίδοση του εγγράφου παράδοσης της Θεσσαλονίκης, από την τουρκική αντιπροσωπεία στην Ημιλαρχία της I Μεραρχίας, στις 26 Οκτωβρίου στο χ. Ν. Μαγνησία

Εκεί όπου η δράση του Ιππικού υπήρξε αξιοθαύμαστη, είναι στις επιχειρήσεις της Δυτικής Μακεδονίας. Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού κατέλαβε τη Φλώρινα στις 7 Νοεμβρίου, την Καστοριά στις 11 Νοεμβρίου και συνέβαλε κατά πολύ στις επιχειρήσεις στη Β. Ήπειρο που μεταξύ των άλλων είχαν ως συνέπεια την απελευθέρωση της Κορυτσάς, στην οποία πρώτη εισήλθε στις 7 Δεκεμβρίου η Ημιλαρχία της III Μεραρχίας. Γενικότερα, η κατάληψη από το Ιππικό της Φλώρινας και μεγάλης περιοχής της Δυτ. Μακεδονίας υπήρξε μεγάλο κατόρθωμα εθνικής σημασίας, γιατί σύμφωνα με το δίκαιο του πρώτου καταλαβόντος που ίσχυε σ' εκείνον τον πόλεμο, ήταν πολύ πιθανό πρώτοι να ήταν οι Σέρβοι, των οποίων το Ιππικό έφτασε πεντέμισυ ώρες μετά την κατάληψη της από το Ελληνικό Ιππικό.

Το Ιππικό (Ταξιαρχία και 1ο ΣΙ) από 4 Οκτωβρίου μέχρι 20 Δεκεμβρίου 1912, δηλαδή επί 78 ημέρες, από τις οποίες 10 ήταν ημέρες μάχης, 27 αναπαύσεως και μόνο 41 πορείας, διάνυσε 1218 χιλιόμετρα.

2. Β' Βαλκανικός Πόλεμος

Η συμβολή του Ελληνικού Ιππικού στο Δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο περιγράφεται μεταξύ άλλων και από τον Διοικητή της 2ης Βουλγαρικής Στρατιάς Στρατηγό Ιβάνωφ στο βιβλίο του "Ο Βαλκανικός Πόλεμος 1913", όπου γράφει:

"Λίαν ενωρίς όμως την πρωίαν της 22ας Ιουνίου, ενώ παρετάχθησαν τα τμήματα ταύτα (μεταγωγικά και ίπποι του Στρατηγείου και Διοικήσεως μετόπισθεν) κλιμακηδόν από της αμαξιτής οδού προς Σιδηρόκαστρον (Δεμίρ Χισσάρ) κάποιος εκ του συγκροτήματος επροχώρησε και άρχισε να φωνάζη, Ελληνικόν Ιππικόν! Ελληνικόν Ιππικόν!

Ο Δ/ντής μετόπισθεν και όλοι οι Αξ/κοί προεπορεύοντο. Εκ της προηγούμενης εσπέρας το φρόνημα των ανδρών ήτο εξημμένον εκ της διαδόσεως περί εμφανίσεως Ελληνικού Ιππικού, η δε άγνωστος αυτή κραυγή εμφανίσεως εχθρικού Ιππικού επέφερε τρομακτικόν αποτέλεσμα.

Έκαστος, ακούσας ή μη, αντιληφθείς ή μη περί τίνος επρόκειτο, εγκατέλειπεν φάλαγγα, οχήματα, αποσκευάς, αρχεία και ετρέπετο εις άτακτον φυγήν. Οι πλείστοι δεν εσταμάτησαν, ειμή, εις την Ανω Τζουμάγίαν και άλλοι εις το Νευροκόπιον, κατωρθώθη δ' εν μέρος αυτών ν' αναχαιτισθή και ανασυνταχθή προ του Δεμίρ Χισσάρ (Σιδηρόκαστρο). " Σε άλλο δε σημείο αναφέρει:

"(...) Κονιορτός μέχρι νεφών και επί της οδού και εκατέρωθεν αυτής απειράριθμοι φυγάδες, άνδρες, γυναίκες, στρατιώται και κτήνη.

Οι άνθρωποι είχαν την όψιν φρενοβλαβών και μόλις, δια της φράξεως της οδού δια των αυτοκινήτων, κατωρθώθη να σταματήσουν δύο έφιπποι πυροβοληταί, οίτινες εχρειάσθησαν λεπτά νινά μέχρις ότου συνέλθουν και ομιλήσουν. Οι Στρατιώται ούτοι, ούτινες μόλις συνεκρατούντο, εδιηγήθησαν ότι εις τον Σταθμόν του Σιδηροκάστρου ανεφάνη Ελληνικόν Ιππικόν, το οποίον κατεσπάθιζεν ό, τι εύρισκεν ενώπιον του και ότι αυτοί μετ' άλλων, τους οποίους υπεδείκνυον επί της αμαξιτής οδού, μόλις κατώρθωσαν να διαφύγουν. Πριν ή τελειώσουν την αφήγησίν των καλπάζοντες εχάθησαν προς τα ενδότερα, εν ριπή οφθαλμού".

Και καταλήγει: (...) Ο Δ/τής της Στρατιάς, θεωρήσας ως πιθανήν την παρουσίαν (Ελληνικού Ιππικού εις Δ. Χισσάρ) τοσούτον μάλλον καθ' όσον και αι γέφυραι του Στρυμώνος την νύκτα ταύτην αφέθησαν κεναί και από της 19ης Ιουνίου, οπότε ανεφάνη το Ελληνικόν Ιππικόν εις περιοχήν Κιλκίς, δεν είχαν νεωτέρας πληροφορίας και ηδύνατο κατά το διάστημα τούτο να έχη μεταφερθή αλλαχού, επανήλθεν εις Πετρίτσιον, οπότεν, πληροφορηθείς ότι από τίνων ωρών ο τηλεγράφος του Δ. Χισσάρ δεν απαντά, ανεχώρησαν δια Στρώμνιτσαν."

ΤΜΗΜΑ 9 ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

Μετά τη λήξη του Ελληνοβουλγαρικού πολέμου ανασυγκροτήθηκε το 2ο Συν/μα Ιππικού από τις Ημιλαρχίες των Μερραρχιών.

Με τον Οργανισμό του Στρατού του Δεκεμβρίου 1913 καθορίστηκε η οργάνωση του Ιππικού ως εξής:

Πρόβλεψη για την δημιουργία Μερραρχίας Ιππικού που θα αποτελούνταν από δύο Ταξιαρχίες. Συγκροτήθηκε μόνο η 1η και την αποτελούσαν το 1ο και 3ο Σύνταγμα Ιππικού, καθώς και μία Έφιππη Πολυβολαρχία. Συγκροτήθηκαν, ακόμα, τέσσερα Μερραρχιακά Συντάγματα, το Α' με έδρα την Αθήνα, το Β' με έδρα το Αργος, το Γ' με έδρα τη Θεσσαλονίκη και το Δ" με έδρα τις Σέρρες. Τα Συντάγματα της Ταξιαρχίας αποτελούνταν από τέσσερις Ίλες, ενώ τα υπόλοιπα από δύο, με προοπτική αύξησής τους. Συγκροτήθηκε επίσης, η Ε' Επιλαρχία με έδρα τα Γιάννενα, η οποία κατά τη διάρκεια της επιστρατεύσεως του 1915 μετονομάστηκε σε Ε' Σύνταγμα Ιππικού. Τα τέσσερα αυτά Συντάγματα μαζί με την Επιλαρχία χρησίμευσαν ως Ιππικό των αντίστοιχων Σωμάτων Στρατού. Έδρα της Μερραρχίας ορίσθηκε η Θεσσαλονίκη.

Ο οπλισμός του Ιππέα περιελάμβανε: για τους Λοχίες, τους Δεκανείς, τους Σαλπικτές και τους Ιππείς, εκτός από τους χειριστές πολυβόλων, σπαθί και αραβίδα. Για τους πολυβολητές αραβίδα, και για τους ρυταγωγείς περίστροφο.

ΤΜΗΜΑ 10 Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Αν και η συμμετοχή της στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έγινε καθυστερημένα, η Ελλάδα προσέφερε μεγάλη βοήθεια στους Συμμάχους (Αντάντ), στις μάχες στις οποίες ο Ελληνικός Στρατός έλαβε μέρος, ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις του Μακεδονικού Μετώπου. Η συμμετοχή των Ελλήνων στρατιωτών στο πλευρό των νικητών Συμμάχων είχε ως αποτέλεσμα η Ελλάδα να κερδίσει, με την συνθήκη των Σεβρών και του Νείγυ, τις περιοχές της Δυτικής και Ανατολικής Θράκης.

Το Ιππικό για να συμμετάσχει στις επιχειρήσεις στη Μακεδονία συμπλήρωσε με δυνάμεις του 1ου Συν/τος το 3ο Σύνταγμα του, το οποίο συγκροτήθηκε από τέσσερις Ίλες και Πολυβολαρχία, με Διοικητή τον Σχη Ιππικού Γεώργιο Σκανδάλη. Η Ταξιαρχία Ιππικού διαλύθηκε, το 1ο Συν/μα συγκρότησε μία Πεζοπόρο Επιλαρχία και τα Συντάγματα Ιππικού των Σ. Σ. διαλύθηκαν και συγκρότησαν τις Ημιλαρχίες των Μεραρχιών I, II, III, IV, Κρητών, Σερρών, Αρχιπελάγους, IX, XIII και XIV.

Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού σημείωσε αξιόλογη δράση στη Μακεδονία. Στις 10 Σεπτεμβρίου 1918 οι Σύμμαχοι διέσπασαν το μέτωπο που είχαν δημιουργήσει οι Βούλγαροι και οι Γερμανοί στους τομείς Μοναστηρίου-Αξιού-Δοϊράνης και ανάγκασαν τον εχθρό να υποχωρήσει βόρεια και βορειοανατολικά. Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού ενήργησε, υπό την Διοίκηση της 1ης Ομάδας Μεραρχιών στον τομέα του Αξιού ποταμού, και έλαβε εντολή να κινηθεί από την Μαγίνα βόρεια της Γευγελής προς Χούντοβο και να εγκαταστήσει προγεφύρωμα στην ανατολική όχθη του Αξιού για να μπορέσει να προελάσει η 1η Ομάδα Μεραρχιών. Η αποστολή αυτή δεν στάθηκε δυνατό να διεκπεραιωθεί, επειδή η γέφυρα στο Χούντοβο ήταν τελείως κατεστραμμένη και οι εχθρικές δυνάμεις αντέδρασαν με σφοδρά πυρά στην προσπάθεια των Ελλήνων Ιππέων για την δημιουργία προγεφυρώματος. Πέτυχαν, όμως, οι Έλληνες Ιππείς να διατηρήσουν στενή επαφή με τον εχθρό.

Την επομένη μέρα 11 Σεπτεμβρίου, με πρωτοβουλία του Διοικητή του, το 3ο Σύνταγμα, αφού πέρασε τον Αξιό από κάποιον πόρο, κινήθηκε προς το Βαλάντοβο με σκοπό να καταδιώξει και να αποκόψει τον εχθρό που υποχωρούσε από το μέτωπο Γευγελής- Δοϊράνης. Παρά τη σθεναρή αντίσταση που συνάντησε, μία Ιλη του Συντάγματος κατόρθωσε στις 14:00 να κυριεύσει το Βαλάντοβο, να συλλάβει αιχμαλώτους και να κυριεύσει εγκαταλελειμμένο πολεμικό υλικό. Επίσης περιέθαψε γύρω στους 100 τραυματίες, τους οποίους βρήκε σε άθλια κατάσταση στο νοσοκομείο.

Στις 12 και 13 Σεπτεμβρίου το Σύνταγμα τέθηκε υπό τη διοίκηση της XVI Γαλλικής Μεραρχίας και έκανε αναγνωρίσεις κοντά στο Χούντοβο. Όταν άρχισε η υποχώρηση των Γερμανοβουλγάρων στις 14 Σεπτεμβρίου, οι Έλληνες Ιππείς, αφού ξανατέθηκαν υπό τη διοίκηση της 1ης Ομάδας Μεραρχιών, κινήθηκαν προς την Πλασκοβίτσα. Κατέλαβαν την Ροδοβίτσα και με δική τους πρωτοβουλία κατευθύνθηκαν προς το Πέτσοβο. Μέσα από το δύσβατο όρος Πλασκοβίτσα έφθασαν στην κοιλάδα του ποταμού Μπρεγκάλνιτσα στις 17 Σεπτεμβρίου, όπου πληροφορήθηκαν ότι είχε υπογραφεί ανακωχή. Τότε το 3ο Συν/μα επανήλθε αμέσως στο Ελληνικό έδαφος, σταθμεύοντας όλο τον χειμώνα 1918-1919 στο 70 χλμ. της οδού Θεσ/νίκης-Σερρών και στη συνέχεια στην Καβάλα.

Η Πεζοπόρος Επιλαρχία του 1ου Συν/τος Ιππικού, με Διοικητή τον Επχο Γεώργιο Γιαννακόπουλο, η οποία στάθμευε στον Πύργο Ηλείας από την εποχή του περιορισμού του Ελληνικού Στρατού νότια του Ισθμού, μεταφέρθηκε το 1918 στη Μακεδονία και στρατοπέδευσε στην περιοχή Νάρες (Ν. Φιλαδέλφεια). Στη συνέχεια στάθμευσε στη Θεσσαλονίκη ως Φρουρά της πόλεως και στις 21/05/ 1919 ανασυγκροτήθηκε σε 1ο Σύνταγμα Ιππικού, με τέσσερις Ίλες και Ουλαμό Πολυβόλων, ύστερα από προμήθεια ίππων από τα αγγλικά στρατεύματα Μακεδονίας.

Ομοίως το ίδιο έτος ανασυγκροτήθηκε το Β' Σύν/μα Ιππικού από το Εμπέδο

Ιππικό Θεσ/νίκης, το οποίο μετά από λίγο διαλύθηκε και συγκρότησε την Ίλη Στρατιάς Θράκης.

Το 1919 επίσης συγκροτήθηκε και η Ημιλαρχία της VIII Μεραρχίας από το Εμπεδο Ιππικό Θεσσαλονίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ-ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 11 ΓΕΝΙΚΑ

Η συμμετοχή της Ελλάδας στις νικηφόρες μάχες στο Μακεδονικό Μέτωπο και στην εκστρατεία της Ουκρανίας έδωσε την δυνατότητα στους Έλληνες να διεκδικήσουν περιοχές από χρόνια υποδουλωμένες, μεταξύ των οποίων ήταν και τμήμα της Μικράς Ασίας.

Η Μικρασιατική εκστρατεία άρχισε στις 15/05/1919, ημέρα κατά την οποία τα πρώτα τμήματα της 1ης Μεραρχίας αποβιβάστηκαν στην Σμύρνη και έληξε στις 05/09/1922, οπότε και τα τελευταία στοιχεία του Γ' Σ. Σ. εγκατέλειψαν την Μικρασιατική γη. Η εκστρατεία αυτή διήρκεσε τρία χρόνια και τέσσερις μήνες.

Με το γενικό τίτλο Μικρασιατική εκστρατεία νοείται σειρά πολεμικών επιχειρήσεων οι οποίες έχουν ως εξής:

- Επιχειρήσεις του Ιουνίου του 1919.
- Επιχειρήσεις του καλοκαιριού του 1920.
- Επιχειρήσεις του Μαρτίου του 1921.
- Επιχειρήσεις του Ιουνίου-Ιουλίου του 1921.
- Επιχειρήσεις του Αυγούστου-Σεπτεμβρίου του 1921.
- Η Τουρκική επίθεση του Αυγούστου του 1922.

Μεταξύ των επιχειρήσεων του καλοκαιριού του 1920 και του Μαΐου του 1921 παρεμβάλλεται ως επεισόδιο η κατάληψη της Ανατ. Θράκης από τον Ελληνικό Στρατό.

Κατά τις επιχειρήσεις του Ιουνίου του 1919 αρχηγός του Ελληνικού Στρατού Κατοχής ήταν ο Αντιστράτηγος Κων/νος Νίδερ, υπαγόμενος στο Γενικό Στρατηγείο. Στις επιχειρήσεις του καλοκαιριού του 1920 Αρχηγός του Στρατού ήταν ο Αντιστράτηγος Λεωνίδας Παρασκευόπουλος. Στις 09/11/1920 το Γενικό Στρατηγείο μετονομάστηκε σε Στρατιά Μικράς Ασίας. Κατά τις επιχειρήσεις του 1921 Αρχιστράτηγος στην Μικρά Ασία ήταν ο Αντγος Αναστάσιος Παπούλας και κατά την Τουρκική επίθεση του Αυγούστου 1922 ο Αντγος Γεώργιος Χατζανέστης.

Διοικητής των αντιπάλων Τουρκικών δυνάμεων που συγκροτούσαν τη Στρατιά Δυτικού Μετώπου, ήταν ο Σχης Ισμέτ Μπέης. Από 07/11/1920 το Δυτικό Μέτωπο χωρίστηκε σε Δυτικό, από τον Εύξεινο μέχρι την Κιουτάχεια, όπου τη διοίκηση διατήρησε ο Ισμέτ Μπέης και Νότιο, από Κιουτάχεια προς νότο, όπου τη διοίκηση είχε ο Σχης Ρεφάτ Μπέης. Από το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουλίου 1921, Αρχιστράτηγος του Τουρκικού Στρατού ήταν ο Στρατηγός Μουσταφά Κεμάλ πασσάς.

Στις επιχειρήσεις της Θράκης Διοικητής της Ελληνικής Στρατιάς Θράκης ήταν ο Αντγος Παμίκος Ζυμβραράκης, ενώ του Τουρκικού στρατού ο Διοικητής του Α' Σ. Σ., Σχης Τζαφέρ Ταγιάρ Μπέης.

Το Ιππικό μετείχε, με τις Μονάδες του να αναπτύσσονται προοδευτικά, σε

όλες τις πολεμικές επιχειρήσεις που έλαβαν χώρα στη Μικρά Ασία, καθώς και στην κατάληψη της Ανατ. Θράκης.

ΤΜΗΜΑ 12

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟ ΜΑΙΟ 1919 ΜΕΧΡΙ ΙΟΥΝΙΟ 1921

1. Επιχειρήσεις του Ιουνίου 1919

Η περίοδος μέχρι το Μάιο του 1920 υπήρξε περίοδος αναγκαστικής αναμονής για τον Ελληνικό Στρατό. Η δράση όμως του Ιππικού υπήρξε αξιόλογη, σε τέτοιο μάλιστα βαθμό, ώστε ο Στρατηγός Νίδερ, Αρχηγός του Ελληνικού Στρατού, όταν του ζητήθηκε από το Γενικό Στρατηγείο η επιστροφή του 3ου Συντάγματος Ιππικού για να συμμετάσχει στις επιχειρήσεις της Δυτικής Θράκης, ανέφερε ότι η παραμονή του στη Μικρά Ασία ήταν αναγκαία.

Η Συμμαχική απόφαση για την κατάληψη της Σμύρνης άρχισε να υλοποιείται το πρωινό της 15ης Μαΐου 1919 με την απόβαση των πρώτων Τμημάτων του Ελληνικού Στρατού υπό την Διοίκηση του Συνταγματάρχη Ζαφειρίου. Μεταξύ των τμημάτων που αποβιβάστηκαν στη Σμύρνη ήταν και το 3ο Σύνταγμα του Ιππικού, το οποίο αποτελούνταν από τέσσερις Ίλες και μια Πολυβολαρχία των τριών Ουλαμών Πολυβόλων. Το Σύνταγμα αυτό διοικούσαν από τον Συνταγματάρχη Σκανδάλη Γεώργιο και έφθασε στη Σμύρνη το μεσημέρι της 31ης Μαΐου προερχόμενο από το λιμάνι των Ελευθερών. Προσωρινά εγκαταστάθηκε στο προάστιο Μερσινλή.

Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού διέθεσε τμήματα του, από Ουλαμό μέχρι Επιλαρχία, για να αντιμετωπιστεί η Τουρκική απειλή στους εξής τομείς: κοιλάδα Καϊκού ποταμού (Τομέας Περγάμου), κοιλάδα Ερμή ποταμού (Τομέας Μαγνησίας), κοιλάδες Καιστρου και Μαιάνδρου ποταμών (Τομέας Αϊδινίου). Μ' αυτόν τον τρόπο το Ιππικό βοήθησε στις καταλήψεις των περιοχών της Περγάμου στις 20 Ιουνίου 1919 και του Αϊδινίου στις 3 Ιουλίου 1919. Εστειλε επίσης μια Επιλαρχία στις Σάρδεις, η οποία διέλυσε τα εχθρικά στρατεύματα που είχαν συγκεντρωθεί. Στις 29 Ιανουαρίου 1920 λόγω επεκτάσεως του μετώπου αποφασίστηκε η ενίσχυση της Στρατιάς της Μικράς Ασίας. Μεταξύ των ενισχύσεων ήταν και το ανασυγκροτημένο 1ο Σύνταγμα Ιππικού με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Πανουσόπουλο. Το Σύνταγμα αυτό στρατοπέδευσε στην περιοχή του Παραδείσου Σμύρνης, όπου έφτασε το πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου.

2 Επιχειρήσεις του καλοκαιριού 1920

α. Μικρά Ασία

Η δύναμη του Κεμαλικού Στρατού που συνεχώς αυξανόταν και ο κίνδυνος που προδιαγραφόταν από τις επαναστατικές κινήσεις των Τούρκων στη Θράκη οδήγησε τους Συμμάχους στην έγκριση της Ελληνικής πρότασης για εξασφάλιση των Δαρδανελλίων. Το σχέδιο των Ελλήνων προέβλεπε την κατάληψη καταρχήν της Πανόρμου και της Προύσας και στη συνέχεια της Ανατολικής Θράκης. Το Γενικό Στρατηγείο πριν από την έναρξη των επιχειρήσεων θεώρησε αναγκαία και την κατάληψη της Φιλαδέλφειας.

Στις 9 Ιουνίου άρχισε η προέλαση του Ελληνικού Στρατού που αποσκοπούσε στη διάλυση εχθρικών συγκεντρώσεων στις περιοχές Σαλιχλί-Φιλαδέλφειας (στην κοιλάδα του Ερμού) και Αξαρίου-Σαρχανλί (στην κοιλάδα του Υλλου).

Το 3ο Σύνταγμα Ιππικού, με διοικητή τον Ανχη Ιππικού Εμμανουήλ Μαθιουδάκη και το 1ο Σύν/μα Ιππικού με διοικητή τον Σχη Β. Πανουσόπουλο, συγκροτήθηκαν σε Ταξιαρχία Ιππικού υπό τον Σχη Β. Πανουσόπουλο. Σ' αυτή δόθηκε εντολή να συγκεντρωθεί πίσω από XIII Μεραρχία, να καλύψει την αριστερή πτέρυγα της και να ενεργήσει προς εκμετάλλευση της επιτυχίας. Οι ανάγκες όμως των επιχειρήσεων σε Ιππικό επέβαλαν στο Γεν. Στρατηγείο τη διάθεση του 3ου Συν/τος στο Σ. Σ. Σμύρνης, το οποίο διέθεσε τη μεν ΙΙη Επιλαρχία του Επχου Ιωαν. Τσαγγαρίδη με Ουλαμό Πολυβόλων στην XIII Μεραρχία, το δε υπόλοιπο Συν/μα το κράτησε στη διάθεση του.

Έτσι για την εκτέλεση της αποστολής της Ταξιαρχίας Ιππικού απέμεινε μόνο το 1ο Σύν/μα Ιππικού.

Οι πιο χαρακτηριστικές επιχειρήσεις είναι η πεζομαχία της Επιλαρχίας Τσαγγαρίδη στο Κερεμέτις (09/06/1920), η επέλαση του 1ου Συν/τος Ιππικού στο Μπιν Τεπέ κατά του αμυνόμενου ακόμη Τουρκικού Ιππικού (10/06/1920), η πεζομαχία και επέλαση της Επιλαρχίας Τσαγγαρίδη κατά Πεζικού (11/06/1920), η κατάληψη την ίδια ημέρα της Φιλαδέλφειας από το 1ο Σύν/μα Ιππικού, η κατάληψη από το 3ο Σύν/μα Ιππικού υπό την διοίκηση του Δκτή του Σ. Σ. Σμύρνης Αντγού Δημ. Ιωάννου του Αξαρίου (10/06/1920) και του Κιρκανάτς μετά από πεζομαχία της Επιλαρχίας Γ. Γιαννακόπουλου και έφιππο ελιγμό της Ημιλαρχίας Αρχιπελάγους, η οποία κατάφερε να καταλάβει την πόλη Σόμα, όπου μετά από λίγο έφτασε και ο Δκτής του Σ. Σ. επικεφαλής του 3ου Συν/τος Ιππικού.

Στις 12/06/1920 όταν διατάχθηκε αναστολή της προελάσεως, το μεν 1ο Συν/μα Ιππικού βρισκόταν στην περιοχή της Φιλαδέλφειας, το δε 3ο, εκτός από μία Επιλαρχία στη Σόμα, ενώ η I Επιλαρχία του διατάχθηκε να παραμείνει σταθμευμένη στο Γκελεμπέ, όπου είχε βρεθεί κατά την αναστολή των επιχειρήσεων.

Στις 15/06/1920 τη διοίκηση της Ταξιαρχίας Ιππικού, η οποία τελικά συγκροτήθηκε, ανέλαβε ο Σχης Ιππικού Παναγ. Νικολαΐδης, ο οποίος εγκατέστησε το Στρατηγείο του στο Αζάριο.

Στις 16/06/1920 την διοίκηση του 3ου Συν/τος Ιππικού ανέλαβε ο νεο τοποθετηθείς Ανχης Ιππικού Ευάγγελος Κούζης. Την ίδια ημέρα επαναλήφθηκαν οι επιχειρήσεις που είχαν ανασταλεί, με μέτωπο προς βορρά, με σκοπό τη διάλυση των εχθρικών συγκεντρώσεων που βρίσκονταν στο Αδραμύτιο, στο Κιρεσουν και στο Μπαλούκ-Εσσέρ, στην σιδηροδρομική γραμμή προς Πάνορμο και την κατάληψη των περιοχών αυτών. Τις επιχειρήσεις διύθυνε αυτοπροσώπως ο Αρχηγός Στρατιάς Μ. Α. Αντγος Λεωνίδας Παρα-σκευόπουλος.

Με διαταγή της Στρατιάς καθοριζόταν ως χώρος συγκέντρωσης της Ταξιαρχίας Ιππικού το Γκελεμπέ. Επειδή όμως δεν κατορθώθηκε η συγκέντρωση εκεί της Ταξιαρχίας μέχρι 16/06, η I Επιλαρχία του 1ου Συν/τος Ιππικού, με διοικητή τον Επχο Βασ. Ιωαννίδη διατέθηκε στην Μεραρχία Σμύρνης. Η Επιλαρχία αυτή έφτασε προπτορευόμενη της Μερ. Σμύρνης στο Αιτομπατς στις

17/06/1920 και κατέλαβε θέσεις στα γύρω υψώματα για να αποκόψει μία εχθρική φάλαγγα που αποσυρόταν προς βορρά και να την προσβάλει με πυρά. Εκεί δέχθηκε επίθεση από εχθρικό Ιππικό, την οποία αντιμετώπισε η έφιππη εφεδρεία της που κατόρθωσε να το ανατρέψει και να το καταδιώξει. Το εχθρικό Πεζικό πανικοβλήθηκε και διαλύθηκε, με αποτέλεσμα να συλληφθούν πάνω από χίλιοι αιχμάλωτοι με τέσσερα πολυβόλα και να σπαθιστούν περίπου διακόσιοι.

Το βράδυ της 18/06/1920 επιτεύχθηκε τελικά η συγκέντρωση όλης της Ταξιαρχίας στη Μεντεχώρα, Β. Δ. του Μπαλούκ Εοσέρ.

Στις 20/06/1920 συμπληρώθηκε το Επιτελείο της Ταξιαρχίας και ανέλαβε Επιτελάρχης της ο Επχος Ιωαν. Τσαγγαριδής. Την ίδια μέρα ανέλαβε την διοίκηση του 1ου Σύν/τος Ιππικού ο Ανχης Ιππικού Ανδρέας Λάγγουρας.

Στις 25/06/1920 η Ταξιαρχία Ιππικού, καθώς προχωρούσε από Κρεμαστή προς Προύσα, προσέκρουσε σε εχθρική τοποθεσία περίπου 10 χλμ δυτικά της Προύσας και άρχισε σκληρό αγώνα για να άρει την αντίσταση, στον οποίο ενεπλάκη και η Μερ. Αρχιπελάγους με το Πυροβολικό της, υποβοηθώντας έτσι τα τμήματα που μάχονταν πεζή να διώξουν τον εχθρό, ο οποίος συμπίχθηκε εσπευσμένα προς ανατολάς. Η Ταξιαρχία Ιππικού άρχισε τότε καταδίωξη και μπήκε στην Προύσα με το 3ο Σύνταγμα Ιππικού. Η καταδίωξη συνεχίστηκε μέχρι και 15 χλμ ανατολικά της Προύσας και παρατάθηκε μέχρι τις 15:30, οπότε και διαλύθηκαν τα εχθρικά τμήματα, τα οποία εγκατέλειψαν στο δρόμο το υλικό τους, πέταξαν τα όπλα και την εξάρτυση τους και στράφηκαν προς τους αγρούς όπου και συνελήφθησαν πάνω από διακόσιοι αιχμάλωτοι και πολλοί σπαθίστηκαν.

Η Ταξιαρχία αφού παρέμεινε στις 28/06/1920 στην Προύσα, μεταστάθμευσε την επομένη στο 7ο χλμ της οδού Προύσας- Μουδανίων, όπου το μεν 1ο Σ. Ι. διατάχθηκε να μεταβεί στα Μουδανιά για να σταλεί στη Θράκη, η δε Διοίκηση της Ταξιαρχίας με το 3ο Σ. Ι. διατάχθηκε να μετασταθμεύσει στην περιοχή Πανόρμου.

β. Κατάληψη της Ανατολικής Θράκης

Οι επιχειρήσεις για την κατάληψη της Ανατολ. Θράκης άρχισαν στις 07/07/1920 και έληξαν στις 13/07/1920 αφού διήρκεσαν 7 μέρες και διεξήχθησαν με απόβαση στη Ραιδεστό της Μερ. Σμύρνης ενισχυμένης και με προέλαση από τον Εβρο της ΙΧ Μεραρχίας και της Μερ. Ξάνθης.

Το 1ο Σ. Ι. αφού μεταφέρθηκε αεροπορικώς από τα Μουδανιά στην Αλεξανδρούπολη, συγκεντρώθηκε στη μονή Δαδιάς, 8 χλμ νότια από το Σουφλί και πέρασε τον Εβρο στις 11/07/1920. Η Διοίκηση της Ταξιαρχίας με το 3ο Σ. Ι. (πλην της 3ης Ιλης του) αποβιβάστηκε στη Ραιδεστό στις 09/07/1920.

Αξιομνημόμευτο γεγονός αυτών των επιχειρήσεων είναι η επέλαση Ουλαμού της 1ης Ίλης του 1ου Σ. Ι. στις 11/07/1920 και ώρα 09:00 στο Νταρ Νερά, 6 χλμ Β. Δ. του Μπαμπά Εοσί, κατά ομάδας 25 έφιππων Τούρκων, μεταξύ των οποίων βρισκόταν ο Αρχηγός του Τουρκικού Στρατού Θράκης, Σχης Τζαφέρ Ταγιάρ με πολιτική περιβολή. Αυτός χωρίς να αναγνωριστεί και καταδιωκόμενος από τους ιππείς, έπεσε από το άλογο του και περιήλθε σε αφασία για πολλές ώρες. Επειδή θεωρήθηκε νεκρός εγκαταλείφθηκε εκεί και την άλλη μέρα αναγνωρίστηκε από Έλληνες χωρικούς καθώς περιπλανιόταν στο χωριό Μπόστανλί. Αυτοί τον συνέλαβαν και τον παρέδωσαν στον Ελληνικό Στρατό.

Στις επιχειρήσεις κατάληψης της Ανατ. Θράκης συμμετείχε και η Ίλη Στρατιάς Θράκης υπό τον Ιλαρχο Μιχ. Καβράκο, η οποία μετά απ'αυτά υπήχθη στην Ταξιαρχία και συγχωνεύθηκε στο 3ο Σ. Ι.

Από τη Θράκη η Ταξιαρχία Ιππικού μεταφέρθηκε αεροπορικά κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου στην Σμύρνη και στάθμευσε το μεν 1ο Σ. Ι. στον Παράδεισο, το δε 3ο Σ. Ι. στη νότια παρυφή της Σμύρνης.

Το Σεπτέμβριο του 1920 συγκροτήθηκε στην Ταξιαρχία μία Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων, από δύο Πολυβολαρχίες του 3ου Σ. Ι. και τον Ουλαμό Πολυβόλων του 1ου. Την ίδια εποχή τη διοίκηση της Ταξιαρχίας ανέλαβε ο Σχης Ιππικού Νικόλαος Σπυρόπουλος και αυτή μεταστάθμευσε στην περιοχή Μαγνησίας-Κασσαμπά.

3. Οι Επιχειρήσεις του Μαρτίου 1921

α. Μέχρι τον Μάρτιο του 1921, εξαιτίας των δεσμεύσεων της Ελλάδας απέναντι στους Συμμάχους της, οι στρατιωτικές επιχειρήσεις είχαν περιορισμένη έκταση.

Οι Τούρκοι από την μεριά τους την ίδια περίοδο συνέχισαν να οργανώνουν και να ενισχύουν το Στρατό τους, χωρίς να έχουν αποδεχτεί τους όρους της συνθήκης των Σεβρών. Η κατάσταση αυτή παρατείνονταν επικίνδυνα και για να αντιμετωπισθεί, η Ελληνική κυβέρνηση διέταξε ν αρχίσουν πολεμικές ενέργειες προς Εσκή-Σεχίρ και Αφιόν Καραχισάρ με σκοπό τη συντριβή του εχθρού και κατά συνέπεια την με καλύτερους όρους διαχείριση του όλου ζητήματος.

Η Ταξιαρχία του Ιππικού, με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Ρικάκη, ο οποίος είχε αντικαταστήσει από τις 20 Ιανουαρίου του 1921 τον Συνταγματάρχη Σπυρόπουλο, μεταφέρθηκε από τα Μουδανιά στην Προύσα. Περιελάμβανε τις εξής μονάδες στη δύναμη της: Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Γεωρ. Λιναρά, το 3ο Σύνταγμα Ιππικού με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Σταμ. Στάικο, Μοίρα Πυροβόλων με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Νικ. Βάρθη, Έφιππη Πυροβολαρχία με Διοικητή τον Λοχαγό Πυροβολικού Αλεξ. Ασημακόπουλο καθώς και Απόσπασμα Καταστροφών.

Στις αρχές Φεβρουαρίου του 1921 η Ταξιαρχία έφθασε στην Προύσα και τέθηκε υπό την Διοίκηση του Γ' Σώματος Στρατού. Είχε ως αποστολή να επιτεθεί από την περιοχή Βαν εναντίον των εχθρικών δυνάμεων και είτε με υπερκέρραση είτε με αποκοπή να φθάσει και να καταλάβει το Εσκή-Σεχίρ.

β. Η Προέλαση προς Εσκή-Σεχίρ

Στις 10 Μαρτίου του 1921 άρχισε η προέλαση προς το Εσκή-Σεχίρ. Η Ταξιαρχία προπορευόταν της Χ Μεραρχίας Πεζικού, και στόχευε στην αποκοπή των τμημάτων εκείνων του εχθρού τα οποία θα πρόβαλαν άμυνα, φθάνοντας όσο το δυνατόν γρηγορότερα στον τελικό προορισμό της ανατολικά του Εσκή-Σεχίρ.

Κατά την ημέρα αυτή, η Ταξιαρχία εκτός από την 1η Επιλαρχία του 1ου Συν/τος Ιππικού, η οποία είχε τεθεί στη διάθεση της ΙΙΙ Μεραρχίας, ξεκίνησε την πορεία από τις 06:30.

Στις 07:00 στην στενωπό Κουγιούν Χισσάρ ανέτρεψε αντίσταση εχθρικού Ιππικού. Στις 11:00 έκαμψε την αντίσταση ενός Συν/τος εχθρικού Ιππικού στο Γενί-Σεχίρ και αφού το κατέλαβε στάθμευσε εκεί.

Στις 11 Μαρτίου έφτασε στο Κεπελέρ παρακάμπτοντας κάποιες εχθρικές αντιστάσεις. Εκεί τη διοίκηση της Μοίρας Πολ/λων ανέλαβε ο Έπχος Ιωαν. Τσαγγαρίδης, αφού τον αντικατέστησε στα καθήκοντα του ως Επιτελάρχη της Ταξιαρχίας ο Σχης Στάικος, Δκτής μέχρι τότε του 3ου Σ. Ι. Την διοίκηση του 3ου Σ. Ι. ανέλαβε ο Σχης Νικ. Βάρθης.

Την επομένη κατελήφθη το Μπιλετζίκ και στη συνέχεια ανατράπηκαν εχθρικές αντιστάσεις μέχρις ότου ανακόπηκε η προέλαση της Ταξιαρχίας μπροστά σε μία ισχυρή εχθρική γραμμή στο Αβγκίν (Ακ Μπουνάρ). Τα γεγονότα αυτά ανάγκασαν το Γ Σώμα Στρατού να αλλάξει το γενικό σχέδιο. Έτσι στις 14/ 03 η Ταξιαρχία, με διαταγή του Σ. Σ., κινήθηκε για να πλευροκοπήσει τον εχθρό που αμυνόταν στο Αβγκίν. Στις 12:30 ενεπλάκη σε αγώνα με ελίσσόμενη εχθρική πτέρυγα, διεξάγοντας πολύωρη και σκληρή πεζομαχία. Και τις επόμενες ημέρες εμπλέχθηκε συχνά σε πεζομαχίες καλύπτοντας έτσι τη σύμπτυξη των φίλιων τμημάτων και εμποδίζοντας το πολυάριθμο εχθρικό Ιππικό να τα παρενοχλήσει

Στις 20 Μαρτίου ο Σχης Νικ. Βάρθης έκανε επέλαση επικεφαλής της 1ης Ίλης του Συν/τος του στο Αϊνεγκιόλ και διασκόρπισε το εχθρικό Ιππικό που του είχε επιτεθεί.

Το βράδυ της 22 Μαρτίου η Ταξιαρχία επανήλθε στο Κεστέλ, 10 χλμ ανατολικά της Προύσας, όπου και στάθμευσε. Εκεί ενώθηκαν μ'αυτή η 1η Επιλαρχία του 1ου Σ. Ι. και η Έφιππη Πυροβολαρχία και Επιτελάρχης της ανέλαβε ο Ανχης Αλεξ. Παπάγος.

ΤΜΗΜΑ 13 **ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1921**

1. Επιχειρήσεις Ιουνίου-Ιουλίου του 1921

α. Ανασυγκρότηση Ταξιαρχίας Ιππικού

Διοικητής της Ταξιαρχίας αμέσως μετά την επιστροφή της στη Σμύρνη ορίστηκε ο Συνταγματάρχης του Ιππικού Νικολαΐδης Παναγιώτης, ο οποίος ήταν Διοικητής και κατά την διάρκεια των επιχειρήσεων του 1920. Η Ταξιαρχία συμπλήρωσε τη δύναμη της σε Αξιωματικούς και Οπλίτες με αποστολές από το εσωτερικό της Ελλάδας, και ενισχύθηκε σε Ιππους από το κέντρο Ιππωνειών που λειτουργούσε στο Βουρνόβα. Μετά τη συμπλήρωση της η Ταξιαρχία αποτελούνταν από τις εξής μονάδες:

- 1ο Σύνταγμα Ιππικού με 4 Ίλες, η μία από τις οποίες αποτελούνταν από μικρόσωμους, επιταγμένους ίππους, και Διοικητή τον Συνταγματάρχη Βάσσο Νικόλαο.

- 3ο Σύνταγμα Ιππικού με 4 Ίλες, και Διοικητή τον Συνταγματάρχη Βάρθη Νικόλαο.

- Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων, αποτελούμενη από τρεις Πολυβο-λαρχίες με δύο Ουλαμούς Πολυβόλων η κάθε μία, και Διοικητή τον Αντισυνταγματάρχη Μοσχονήσιο Γεώργιο.

- Έφιππη Πυροβολαρχία, με Διοικητή τον Λοχαγό Πυροβολικού Αοημακόπουλο Αλέξανδρο.

- Έφιππο Απόσπασμα Καταστροφών, με Διοικητή τον Υπολοχαγό Μηχανικού Τρύφων.

Με αυτή την σύνθεση η Ταξιαρχία μεταστάθμευσε γύρω στα τέλη Μαΐου στην περιοχή Ουσάκ.

β. Η Εναρξη των Επιχειρήσεων

Με βάση το σχέδιο της Στρατιάς η Ταξιαρχία Ιππικού θα εξορμούσε σε συνεργασία με την II Μεραρχία από τις 29 Ιουνίου. Η Ταξιαρχία έπρεπε να αποφύγει στενή εμπλοκή με αντίπαλες δυνάμεις αφήνοντας την II Μεραρχία να ανοίγει τον δρόμο. Η δράση της Ταξιαρχίας μαζί με την Μεραρχία Πεζικού θα άρχιζε αμέσως μετά την διάσπαση των συγκεντρωμένων εχθρικών δυνάμεων και θα είχε δύο στόχους:

- Υπερκέραση από αριστερά και τελικά πτώση της εχθρικής τοποθεσίας Κιουτσούκ Τζώρτζα.

- Αποκοπή της δυνατότητας υποχώρησης των αμυνομένων εχθρικών δυνάμεων προς Κιουτάχεια και Σειντή Γαζή.

Την ίδια μέρα διαπιστώθηκε πως οι Τούρκοι είχαν εγκαταλείψει το Αφιόν Καραχισάρ και οι αποστολές τους έμειναν χωρίς αντικείμενο.

Στις 3 Ιουλίου, και ενώ η Ταξιαρχία βρισκόταν στην περιοχή Καραέυρεν, ο Συνταγματάρχης Ζήρας, Διοικητής του 14ου Συντάγματος Πεζικού που στάθμευε στην περιοχή, έδωσε την πληροφορία ότι, μετά από διαταγή που είχε λάβει, η Ταξιαρχία και το 14ο Σύνταγμα Πεζικού θα έπρεπε να κινηθούν προς την περιοχή Ακ-Ιν και να καλύπτουν το δεξιό τμήμα του Α' Σώματος Στρατού. Το μεσημέρι της ίδιας μέρας νέα διαταγή, η οποία αφορούσε τις κινήσεις της επομένης, καθόριζε ότι η Ταξιαρχία και το Απόσπασμα Πεζικού, το οποίο ανήκε στην δύναμη της XI Μεραρχίας, έπρεπε να φθάσουν ανατολικά του Εσκή-Σεχίρ και να αποκόψουν τη δυνατότητα υποχώρησης του εχθρού από την Κιουτάχεια προς το Εσκή-Σεχίρ.

Πραγματικά, την ώρα που η διαταγή έφθασε στην Ταξιαρχία, ο εχθρός κινούνταν προς Εσκή-Σεχίρ καλυπτόμενος από ισχυρά Τμήματα με τα οποία ήρθαν σε σύγκρουση οι Ελληνικές δυνάμεις. Μετά από συνεννόηση των Διοικητών της Ταξιαρχίας και του Αποσπάσματος του Πεζικού, αποφασίστηκε η απαγκίστρωση των δυνάμεων και η με παράκαμψη κίνηση προς Ουτς-Σεράι και μετά προς Εσκή-Σεχίρ. Το βράδυ όμως της 4ης Ιουλίου τα Ελληνικά Τμήματα συναντήθηκαν με μμήματα του εχθρού και επακολούθησε σφοδρή μάχη.

γ. Επέλαση στο Ουτς-Σεράι

Η επέλαση στο Ουτς-Σεράι, αν και είχε ατυχή έκβαση, αποτελεί μια ένδοξη σελίδα για το Ιππικό. Αναλυτικότερα η εξέλιξη της έχει ως εξής:

Τα ξημερώματα της 5ης Ιουλίου γύρω στις 03:30, Τουρκικές περίπολοι συγκρούστηκαν με τις προφυλακές του Μικτού Αποσπάσματος και όλη η Τουρκική γραμμή άνοιξε πύρ, προκαλώντας μεγάλη ταραχή. Στις 05:30 επαναλήφθηκε το πυρ. Μετά απ'αυτό αποφασίστηκε να γίνει επίθεση μόλις ξημερώσει. Έτσι με το πρώτο φώς άρχισε η πολύνεκρη μάχη του Ουτς Σεράι,

όπου η XII ομάδα Μεραρχιών του Τουρκικού στρατού είχε εντολή να απαγορεύσει την προέλαση του Ελληνικού Στρατού ανατολικά του Τουρκμέν Ντάγ.

Μέχρι τις 08:00 η μάχη ήταν αμφίροπη. Την ώρα αυτή και ενώ στο αριστερό άκρο πεζομαχούσε το 3ο Σύν/μα Ιππικού κερδίζοντας έδαφος και το δεξιό το κάλυπτε, επίσης πεζομαχώντας, η 2η Ίλη του 1ου Συν/τος Πεζικού, κάμφθηκε το δεξιό του 14ου Συν/τος Πεζικού, ενώ ταυτόχρονα εμφανίστηκε και εχθρικό Ιππικό. Για να αποτραπεί ο άμεσος κίνδυνος διατάχθηκε τότε από την Ταξιαρχία Ιππικού ο Επχος Σπυριδών Μαρκόπουλος να μεταβεί στη δεξιά πλευρά που απειλούνταν και να ανατρέψει με επέλαση το εχθρικό Ιππικό. Αυτός έφτασε με την 3η Ίλη του 1ου Σ. Ι. στη θέση που πεζομαχούσε η 2η Ίλη, απ'την οποία πληροφορήθηκε ότι δεν υπήρχε εχθρικό Ιππικό. Στην πραγματικότητα ολόκληρη η 4η Ταξιαρχία του Τουρκικού Ιππικού βρισκόταν κρυμμένη σε παράπλευρο δάσος. Ο Επχος επειδή είχε την άποψη ότι η διαταγή της Ταξιαρχίας έπρεπε να εκτελεστεί ανεξάρτητα από τις οποιεσδήποτε συνθήκες, διέταξε και τη δεύτερη Ίλη να ιππεύσει και αφού τέθηκε επικεφαλής των δύο ΐλων επέλασε κατά του εχθρικού Πεζικού που κατείχε οργανωμένες θέσεις, με αποτέλεσμα να σκοτωθεί ο ίδιος, άλλοι 3 Αξκοί, 50 Οπλίτες και 80 περίπου ίπποι και να καταστραφούν παντελώς οι δύο ΐλες.

Αμέσως μετά απ'αυτά και αφού ανατράπηκε το δεξιό του 14ου Συν/τος Πεζικού και η μάχη, παρά τις ηρωικές και απέλπιδες προσπάθειες του Σχη Γ. Ζήρα, έκλινε οριστικά υπέρ των Τούρκων, αποφεύχθηκε η πλήρης καταστροφή χάρη στην γνώμη του Επιτελάρχη Ανχη Αλεξ. Παπάγου, να προπαρασκευάσει το Ιππικό διαδοχικές γραμμές συμπτώξεως του Πεζικού και να καλύψει τη σύμπτυξη του επιβραδύνοντας την εχθρική προέλαση. Τελικά, οι απώλειες που είχαν υποστεί οι Τούρκοι δεν τους επέτρεψαν να προξενήσουν καμία άλλη ενόχληση στην σύμπτυξη των δυνάμεων μας. Στη μάχη αυτή έπεσαν νεκροί οι εξής Αξιωματικοί του Όπλου:

- Επίλαρχος ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Σπυριδών
- Ίλαρχος ΦΟΡΤΟΥΝΑΣ Νικόλαος
- Ανθυπίλαρχος ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Νικόλαος
- Εφ. Υπίλαρχος ΚΛΩΝΤΖΑΣ Ιωάννης.

δ. Επέλαση στο Ακ-Μπουνάρ

Μετά τη μάχη στο Ουτς-Σεράι η Ταξιαρχία κινήθηκε προς το Ακ-Μπουνάρ. Στις 08/07/1921 εκδηλώθηκε η μεγάλη Τουρκική επιθετική επιστροφή κατά του Εσκή-Σεχίρ, η οποία επιμελώς σχεδιασμένη απέβλεπε στην καταστροφή και αιχμαλωσία όλων των Ελληνικών Μεραρχιών που βρισκόνταν στην περιοχή. Η ημέρα αυτή είναι ημέρα περιλαμπρή για το Ελληνικό Ιππικό. Κατ' αυτή η Ταξιαρχία Ιππικού επεσήμανε εγκαίρως την εχθρική αντεπίθεση και πληροφόρησε για τον εχθρικό ελιγμό, αποτρέποντας έτσι το φοβερό κίνδυνο. Στη συνέχεια κάλυψε την επέμβαση των Μεραρχιών Πεζικού και τα κενά της διατάξεως και τελικά επενέβη αποφασιστικά στη μάχη στις 12:30 και προσέβαλε στο Ακ-Μπουνάρ με επέλαση του 3ου Σ. Ι. υπό τον Σχη Νικ. Βάρθη και τους Επχους Ίων. Τσαγγαρίδη και Γεωρ. Στανωτά, εχθρικές φάλαγγες που κινούνταν προς ενίσχυση της γραμμής μάχης. Η επέλαση έφτασε σε βάθος 4 χλμ. αποσυνθέτοντας εντελώς τον εχθρό και δίνοντας τη νίκη στα Ελληνικά όπλα. Σε αυτήν

έπεσαν νεκροί από το σπαθί του Έλληνα Ιππέα πάνω από 500 Τούρκοι και αιχμαλωτίστηκαν περίπου 100. Οι απώλειες των Ελλήνων ήταν ένας σπλίτης νεκρός, και αυτός από βολή Ελληνικού πολυβόλου, ελάχιστοι τραυματίες, και μερικοί ίππιοι νεκροί ή τραυματισμένοι.

Τελικά η Ταξιαρχία στάθμευσε βόρεια από το Ακ-Μπουνάρ με σκοπό να αναπαυθεί, επειδή η κατάσταση των ίππων δεν επέτρεπε τη συνέχιση της καταδίωξης του εχθρού. Το αποτέλεσμα αυτό αναφέρθηκε στην Στρατιά που αγωνιούσε για τις εξελίξεις.

2. Επιχειρήσεις Αυγούστου-Σεπτεμβρίου του 1921

α. Η Πορεία προς τον Σαγγάριο ποταμό

Μετά από διαταγή της Στρατιάς της Μικράς Ασίας, η Ταξιαρχία μεταστάθμευσε από την περιοχή βόρεια του Εσκι-Σεχίρ στην περιοχή Σείντη-Γαζή. Η δύναμη της εξαιτίας των απωλειών στις προηγούμενες επιχειρήσεις είχε μειωθεί σε 550 σπάθες. Η κατάσταση των ίππων, πάλι, οι οποίοι ήταν γερασμένοι και εξασθενημένοι, δεν επέτρεπε την ανάληψη μεγάλων αποστολών. Η κατάσταση αυτή των ίππων είχε αναφερθεί στη Στρατιά με την υποσημείωση ότι η Ταξιαρχία δεν μπορούσε να αναλάβει αποστολές με διάρκεια μεγαλύτερη από δεκαπέντε ημέρες. Επίσης πολλοί ίππιοι ήταν απετάλωτοι λόγω ελλείψεως πετάλων.

Οργανικά η σύνθεση της Ταξιαρχίας παρέμενε η ίδια, ενώ τη Διοίκηση της Εφιππης Μοίρας των Πολυβόλων είχε αναλάβει ο Επίλαρχος Ιωαννίδης Βασίλειος.

Στις 1 Αυγούστου 1921 η Ταξιαρχία ανέλαβε την αποστολή αναγνωρίσεων, καθώς επίσης και την κατάληψη άθικτων γεφυρών στον ποταμό Σαγγάριο. Οι γέφυρες αυτές όμως είχαν ήδη καταστραφεί από τους Τούρκους.

Κατά την πρώτη αυτή ημέρα απώθησε την 14η Μεραρχία του Τουρκικού Ιππικού που ελισσόταν επιβραδυντικά στα νότια της δεξιάς όχθης του Σαγγαρίου. Στις 3 Αυγούστου συναντήθηκε στον ποταμό Ακ Τσάιρ με το Τουρκικό Σώμα Ιππικού υπό τον Φαχρεδίν πασά, στο οποίο ανήκαν οι 2η, 3η, 14η Μεραρχίες και η 4η Ταξιαρχία Ιππικού και το οποίο είχε εντολή να καλύπτει το II Σώμα του Τουρκικού στρατού, αλλά και να τηρεί επαφή με τον προελαύνοντα Ελληνικό Στρατό.

Από τις 4/8/1921, η Ταξιαρχία, κάτω από τη Διοίκηση του Β' Σώματος Στρατού, συμμετείχε στην προέλαση προς την Αλμυρή Ερημο. Μέχρι που αποφασίστηκε η διακοπή της προέλασης, η Ταξιαρχία συγκρούσαν συνεχώς με υπέρτερες αριθμητικά δυνάμεις Τουρκικού Ιππικού και σε τρεις μάλιστα περιπτώσεις το ανάγκασε να συμπτυχθεί.

Στις 28 Αυγούστου ο Δκτής της Ταξιαρχίας Σχης Π. Νικολαΐδης ανέλαβε καθήκοντα Επιτελάρχη του Β' ΣΣ και αντικαταστάθηκε στη Διοίκηση της Ταξιαρχίας από το Σχη Νικ. Βάθρη, ενώ τη διοίκηση του 3ου Σ. Ι. ανέλαβε ο Επχος Αργύριος Σταυρόπουλος. Οι μεταβολές αυτές ήταν προσωρινές. Από τις 29/08 άρχισε η επιστροφή παράλληλα με την αριστερή όχθη του Σαγγαρίου.

β. Επιστροφή από το Σαγγάριο

Η Ταξιαρχία επέστρεψε από το Σαγγάριο ποταμό με τους ίππους της σε άθλια κατάσταση. Μερικές ίλες είχαν απομείνει με μόνο 15 έφιππους άνδρες, ενώ οι υπόλοιποι μετέφεραν τους ίππους τους. Οι απώλειες σε ίππους λόγω εξασθένησης και κακουχιών ήταν πολύ μεγάλες και η δυνατότητα ανασυγκρότησης της Ταξιαρχίας προσέκρουε σε σοβαρές ελλείψεις.

Αμέσως μετά την επιστροφή στο Εσκή Σεχίρ, την Διοίκηση της Ταξιαρχίας ανέλαβε πάλι ο Σχης Νικολαΐδης Παναγιώτης. Η ανάπαυση των ίππων στην περιοχή επέφερε βελτίωση της κατάστασης τους. Όμως ο προβληματικός εφοδιασμός τους σε τροφή δεν επέτρεπε την επαναφορά της Ταξιαρχίας σε αξιόμαχη κατάσταση. Έτσι αποφασίστηκε η αποστολή των πιο εξασθενημένων ίππων σε νοσοκομείο κτηνών, με τους δε υπόλοιπους συγκροτήθηκαν οι εξής έφιππες Μονάδες:

- Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού.
- Η 3η Πυροβολαρχία της Μοίρας Πολυβόλων.
- Η Έφιππη Πυροβολαρχία.

Οι υπόλοιπες μονάδες, δηλαδή το 3ο Σύνταγμα Ιππικού, η 2η και 3η Πυροβολαρχία και το Απόσπασμα Καταστροφών, έμειναν χωρίς ίππους, αφού τους είχαν παραδώσει, έτσι ώστε να γίνει δυνατό να συγκροτηθούν οι έφιππες Μονάδες.

Με αυτή την τροποποίηση της οργάνωσης της, η Ταξιαρχία διέθετε, γύρω στα τέλη Σεπτεμβρίου του 1921, την εξής δύναμη:

- Έφιππη δύναμη 330 σπαθών και 4 πολυβόλων.
- Πεζοπόρος δύναμη 360 τυφεκίων και 8 πολυβόλων.
- Έφιππη πολυβολαρχία με δύναμη 4 πολυβόλων.

Καθώς αναμενόταν η συγκρότηση Μεραρχίας Ιππικού, μεταστάθμευσαν διαδοχικά στη Σμύρνη η Διοίκηση και το Επιτελείο της Ταξιαρχίας, το 1ο Σ. Ι. και το Απόσπασμα Καταστροφών. Τα τμήματα που απέμειναν αποτέλεσαν το "Απόσπασμα Μεραρχίας Ιππικού", με Διοικητή τον Σχη Ν. Βάθρη, στο οποίο ανατέθηκε η κάλυψη των κενών της διατάξεως του Νότιου Συγκροτήματος. Στις αρχές Δεκεμβρίου μεταστάθμευσε στη Μαγνησία και η "Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων" με τις Πεζοπόρες Πολυβολαρχίες και απέμεινε έτσι το Απόσπασμα Μερ. Ιππικού μόνο με το 3ο Σ. Ι. και την 3η Πολυβολαρχία.

3. Συγκρότηση Μεραρχίας Ιππικού

Στις 16 Νοεμβρίου του 1921 η Στρατιά της Μικράς Ασίας εξέδωσε, με αριθμό 247/93, διαταγή, με την οποία η Ταξιαρχία Ιππικού μετατρέπονταν σε Μεραρχία με τίτλο "Μεραρχία Ιππικού" και περιελάμβανε τις εξής μονάδες:

- Στρατηγείο και Ίλη Στρατηγείου
- Τρία Συντάγματα Ιππικού
- Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων
- Έφιππη Μοίρα Πυροβολικού

- Μοίρα Μεταφοράς Πυρομαχικών
- Απόσπασμα Καταστροφών
- Απόσπασμα Τηλεγραφητών με ασύρματο
- Ορεινό Χειρουργείο
- Ουλαμό Διανομών και Εκμετάλλευσης
- Αγέλη Σφαγείων
- Πειθαρχικό Ουλαμό.

Η Διοίκηση της Μεραρχίας ανατέθηκε στον Υποστράτηγο Καλίνσκη Ανδρέα που προερχόταν από το Όπλο του Ιππικού και μέχρι εκείνη τη στιγμή ήταν Διοικητής της ΙΧ Μεραρχίας. Επίσης συγκροτήθηκε και το Επιτελείο της Μεραρχίας, που προέρχονταν από το Επιτελείο της Ταξιαρχίας, με την εξής σύνθεση:

- Επιτελάρχης: Αντισυνταγματάρχης Παπάγος Αλέξανδρος
- 1ο Γραφείο: Ήλαρχοι Στανωτάς Γεώργιος και Ιατριδής Αθανάσιος
- 2ο Γραφείο: Ανθυπίλαρχος Νικολόπουλος Παναγιώτης
- 3ο Γραφείο: Ήλαρχος Χρυσοχόου Αθανάσιος
- Επιμελητεία: Ταγματάρχης Επιμελητείας Παρίσης Κωνσταντίνος
- Υγειονομική Υπηρεσία: Επίατρος Σερμπέτης.

Η συμπλήρωση της δυνάμεως της Μεραρχίας σε οπλίτες έγινε από παλιούς οπλίτες του Ιππικού που υπηρετούσαν σε διάφορες Μονάδες της Στρατιάς και από νεοσύλλεκτους της κλάσεως 1922, των οποίων η εκπαίδευση ανατέθηκε στο Εμπέδο Ιππικού που συγκροτήθηκε με άλλη διαταγή της Στρατιάς. Η συμπλήρωση σε ίππους έγινε με τη προμήθεια Ιρλανδικών ίππων και με επίταξη μικρόσωμων εγχωρίων.

Η Μεραρχία που συγκροτήθηκε και εκπαιδεύτηκε στην περιοχή της Σμύρνης, μεταστάθμευσε τον Απρίλιο στην περιοχή Ουσάκ. Εκεί στις 06/07/1922 παραδόθηκαν από τον Μέραρχο, Υππγο Ανδρ. Καλίνσκη, μετά από Βασιλική εξουσιοδότηση και σε επίσημη παράταξη, Πολεμικές Σημαίες στα Συν/τα Ιππικού της Μεραραχίας, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα "Δ".

Από τον Απρίλιο μέχρι τον Αύγουστο η Μεραρχία ανέλαβε διάφορες αποστολές, τις οποίες έφερε σε πέρας με τα τμήματα της, όπως την κατάληψη της περιοχής Σωκίων-Νέας Εφέσου που είχε εγκαταλειφθεί από τους Ιταλούς, την καταστολή της στάσεως των κατοίκων του Εμέτ κ. λ. π.

Τον Ιούνιο διατάχθηκε η συγκρότηση και 4ου Συν/τος Ιππικού ως οργανικής Μονάδας της Μεραρχίας.

Στις αρχές Αυγούστου 1922 η Μεραραχία από άποψη συγκροτήσεως των μάχιμων τμημάτων της παρουσιάζει την ακόλουθη κατάσταση:

- **1ο Συν/γμα Ιππικού:Ανχης** Νικ. Βάσσος. 4 ίλες από Ιρλανδικούς ίππους. Η 11η Επιλαρχία αποσπασμένη στη Θράκη.

- **2ο Συν/γμα** Ιππικού:Επχος Αρισ. Ρούσσης. 3 ίλες από Ιρλανδικούς ίππους. Μία ίλη χωρίς ίππους, λόγω έλλειψης ιπποσκευών.

- **3ο Συν/γμα** Ιππικού:Επχος Αργ. Σταυρόπουλος. 4 ίλες από μικρόσωμους εγχώριους ίππους. Η μία από τις ίλες αποσπασμένη στο σημείο στηρίγματος Κιουτσούκ Καγιαλή.

- **4ο Συν/γμα Ιππικού:Ανιππο** λόγω έλλειψης ιπποσκευών.

- **Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων:** Επχος Βασ. Ιωαννίδης. 3 Πολυβολαρχίες των 2 Ουλαμών Πολλων από του παλιούς ίππους του 3ου Σ. Ι.

- **Έφιππη Μοίρα** Πυρ/κού:Τχης Πυρ. Βρασίδης Σοφιανός. 2 Πυροβολαρχίες. Η μία της πρώην Ταξιαρχίας Ιππικού και μία Πεδινή που μετασχηματίστηκε σε Εφιππη.

- **Ίλη Μηχανικού: Λοχαγός** Μηχ. Παν. Τρύφων. Δε συγκροτήθηκε λόγω έλλειψης ανδρών.

- **Απόσπασμα Τηλεγραφητών:**Περιλάμβανε τηλεφωνικά συνεργεία, οπτικούς σταθμούς και σταθμούς ασυρμάτου.

Στις 12/08/1922, παραμονή της μεγάλης Τουρκικής επιθέσεως, η πλειοψηφία της δύναμης της Μεραρχίας είχε διατεθεί, με διαταγές της Στρατιάς, σε διάφορες αποστολές. Μετά όμως από πληροφορίες για μεγάλες Τουρκικές συγκεντρώσεις, η Μεραρχία ζήτησε από τη Στρατιά να συγκεντρώσει τις Μονάδες της για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει εισβολή του Τουρκικού Ιππικού.

ΤΜΗΜΑ 14

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

1. Η Τουρκική επίθεση του Αυγούστου 1922

Στις 04:30 της 13ης Αυγούστου 1922 άρχισε με μεγάλη ένταση η Τουρκική επίθεση εναντίον του μετώπου που βρίσκονταν οι I και IV Μεραρχίες. Οι Τούρκοι Ιππείς κατάφεραν να διεισδύσουν στο εσωτερικό της Ελληνικής διάταξης και άρχισαν να καταστρέφουν τις τηλεφωνικές γραμμές, καθώς επίσης και μερικά τμήματα της σιδηροδρομικής γραμμής προκαλώντας σύγχυση στις Ελληνικές δυνάμεις. Τμήματα της Μεραρχίας Ιππικού ενίσχυσαν με κάθε δυνατό τρόπο το μαχόμενο Πεζικό, όμως η απειλή που προερχόταν από το εχθρικό Ιππικό στα μετόπισθεν και ο κίνδυνος αποκοπής μεγάλων Μονάδων απορρόφησε τον κύριο όγκο της Μεραρχίας.

2. Η Μάχη στο Σαλιχλί

Η αμυντική μάχη στο Σαλιχλί την ώρα που οι Ελληνικές δυνάμεις βρίσκονταν σε υποχώρηση έχει ιδιαίτερη σημασία, επειδή διατάχτηκε σε περίοδο που είχε καταρρεύσει το μέτωπο στη Μικρά Ασία και τα περισσότερα τμήματα κινούνταν άτακτα προς τη θάλασσα, πιστεύοντας ότι εκεί βρισκόταν η σωτηρία.

Η μάχη λοιπόν απέδειξε τη ζωτικότητα του Έλληνα μαχητή, και ιδιαίτερα το πνεύμα που διακατέχει τον Ιππέα, ο οποίος όταν διοικείται σωστά, εκτελεί το καθήκον του με αυτοθυσία και ηρωισμό ακόμη και στις πιο κρίσιμες στιγμές και στις πιο άσχημες ψυχολογικές συνθήκες. Η μάχη στο Σαλιχλί ήταν η τελευταία επιτυχημένη μάχη που έδωσε ο Ελληνικός Στρατός στη Μικρά-Ασία. Η δράση των τμημάτων της Μεραρχίας Ιππικού ήταν εξαιρετική, αφού απέτρεψε την κατάληψη των υψωμάτων Ν. Σαλιχλί, οπότε η αιχμαλωσία των υπολειμμάτων των Μεραρχιών του Νοτίου Συγκροτήματος θα ήταν αναπόφευκτη.

3. Η αποχώρηση από την Μικρά Ασία

Η Μεραρχία Ιππικού ακόμη και στις 24 Αυγ. ανέφερε στη Στρατιά δια του Επιτελάρχου της ότι η Μεραρχία αποτελεί αξιόμαχη δύναμη και δεν έχει υποστεί κλονισμό και μπορεί να εκτελέσει την αποστολή της.

Μολονότι είχε σαν αποστολή την κάλυψη του νοτίου συγκροτήματος της Στρατιάς, η Μεραρχία Ιππικού διατάχθηκε με την υπ' αριθμόν 6267/ 29/8/ 1922 Διαταγή να φθάσει όσο το δυνατό γρηγορότερα στον Τσεσμέ με σκοπό την επιβίβαση της σε πλοία, αφήνοντας μόνο το 3ο Σύνταγμα Ιππικού στη διάθεση του Νοτίου Συγκροτήματος.

Από την 27η Αυγούστου 1922 τμήματα της πεζοπόρου Επιλαρχίας του 4ου Συντάγματος Ιππικού είχαν εκτελέσει τη δύσκολη αποστολή της εκκένωσης της Σμύρνης, στην οποία εισέβαλε το Τουρκικό Ιππικό στις 10:00 της ίδιας ημέρας.

Στις 30 Αυγούστου 1922 στις 13:30 η Μεραρχία έφθασε στον Τσεσμέ και στις 16:00 διατάχθηκε από τη Στρατιά η έναρξη της επιβίβασης των μεγαλόσωμων ίππων στο ατμόπλοιο "Βασιλιάς Κωνσταντίνος". Η επιβίβαση διήρκεσε μέχρι το μεσημέρι της 1ης Σεπτεμβρίου. Η καθυστέρηση οφειλόταν στη μεγάλη απόσταση που είχε αγκυροβολήσει το ατμόπλοιο. Από το μεσημέρι της 31ης Αυγούστου για την ίδια αποστολή είχε διατεθεί και το ατμόπλοιο "Αιών". Τα ζώα που επιβιβάστηκαν ήταν 700 μεγαλόσωμοι ίπποι, 80 μουλάρια που χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά πολυβόλων και πυροβολικού, καθώς επίσης και 150 μικρόσωμοι ίπποι. Τα υπόλοιπα ζώα η Στρατιά της Μ. Ασίας διέταξε να εγκαταλειφθούν στον Τσεσμέ, όπως νωρίτερα είχαν εγκαταλειφθεί και τα ζώα που χρησιμοποιούνταν για τις μεταφορές.

Μπροστά στην απόλυτη άρνηση από την πλευρά της Στρατιάς να διαθέσει ατμόπλοιο για τη μεταφορά όλων των ζώων, το μόνο που πέτυχε η Μεραρχία, επικαλούμενη την αδυναμία εύρεσης ζώων στο εσωτερικό της Ελλάδας έτσι ώστε να μπορέσει να ανασυγκροτηθεί, ήταν οι μικρόσωμοι ίπποι του 3ου Συντάγματος Ιππικού να μην εγκαταλειφθούν στον Τσεσμέ όπως είχε προαποφασισθεί. Έτσι, το 3ο Σύνταγμα επιβιβάστηκε στις 2 Σεπτεμβρίου με όλα τα ζώα που είχε στη διάθεση του, εκτός από τα ζώα για τις μεταφορές.

Τα ατμόπλοια που μετέφεραν το Στρατηγείο της Μεραρχίας Ιππικού, το 1ο και 2ο Σύνταγμα της και την Έφιππη Μοίρα Πυροβολικού απέπλευσαν από τον Τσεσμέ το απόγευμα της 1ης Σεπτεμβρίου με προορισμό τον Πειραιά όπου και έφτασαν στις 2 του μηνός.

Το 3ο Σύνταγμα μεταφέρθηκε αρχικά στη Χίο, και στη συνέχεια με τις υπόλοιπες Μονάδες και Σχηματισμούς έφθασε στον Πειραιά. Έτσι συγκεντρώθηκε στην Αθήνα ολόκληρη η δύναμη της Μεραρχίας Ιππικού εκτός από την Επιλαρχία Παπαδιαμαντοπούλου (1η του 1ου Συντάγματος Ιππικού). Η Επιλαρχία αυτή είχε επιστρέψει από τη Θράκη στα Μουδανιά στις 16 Αυγούστου 1922, όπου και ανέλαβε πολλές αποστολές με σκοπό την κάλυψη και την με ασφάλεια σύμπτυξη προς Πάνορμο και Προύσα του Γ Σώματος Στρατού. Οι αποστολές αυτές ήταν απόλυτα επιτυχημένες.

Στις 2 Σεπτεμβρίου η Επιλαρχία που αποτελούσε το τελευταίο τμήμα του Γ Σώματος Στρατού διατάχθηκε να μεταβεί στον Πάνορμο με σκοπό να επιβιβαστεί σε πλοία με προορισμό τη Ραιδεστό. Η επιβίβαση έγινε στη διάρκεια της νύχτας της 2ας προς 3η Σεπτεμβρίου. Η Μικρά Ασία είχε εντελώς εκκενωθεί.

4. Στρατός του Εβρου

Μετά την εκκένωση της Μικράς Ασίας το 1ο, 2ο, 3ο και 4ο Συν/μα Ιππικού ανασχηματίστηκαν αποτελούμενα από 4 ίλες και Πυροβολαρχίες και στάθμευσαν στη Μακεδονία και τη Θράκη.

Στην Μεραρχία Ιππικού, η οποία αποτέλεσε μία από τις μεγάλες Μονάδες του Στρατού του Εβρου, αρχικά υπάχθηκαν τα τρία πρώτα και έπειτα το τέταρτο. Τη διοίκηση της Μεραρχίας από τη Σεπτεμβριανή Επανάσταση του 1922 ανέλαβε ο Σχης Ιππικού Γεωρ. Σκανδάλης.

Στις 24/07/1923 υπογράφηκε η συνθήκη της Λωζάννης, μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Την ίδια ημερομηνία, έκλεισε και μία εποχή για το Ελληνικό Ιππικό, η εποχή της "εφίππου κατά μάζας ενεργείας".

5. Η συμβολή του Ιππικού στη Μικρασιατική Εκστρατεία

Κατά τη Μικρασιατική εκστρατεία το Ιππικό ανέλαβε σπουδαίες αποστολές, στις οποίες ανταποκρίθηκε πάντα με επιτυχία.

Από τις πρώτες μέρες της κατοχής, το 3ο Σύνταγμα Ιππικού πρόσφερε εξαιρετικές υπηρεσίες για την εδραίωση της κατοχής και ασφάλειας. Κατά τις επιχειρήσεις του 1920, το 1ο και 3ο Σύνταγμα Ιππικού (που στη συνέχεια συνενώθηκαν σε Ταξιαρχία), διεκδικούν το μεγαλύτερο μέρος των επιτυχιών των Ελληνικών Όπλων, διότι πράγματι αυτές οφείλονται σε ενέργειες τους. Επιγραμματικά αναφέρονται η κατάληψη της Φιλαδέλφειας από το 1ο Σ. Ι. στις 11 Ιουνίου, του Αξαρίου στις 10 Ιουνίου και του Κιρκαγάτς στις 11 Ιουνίου από το 3ο Σ. Ι., της Σόμα από την Ημιλαρχία της Μεραρχίας Αρχιπελάγους και τέλος της Προύσας στις 25 Ιουνίου από την Ταξιαρχία Ιππικού.

Κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων του 1921, η Ταξιαρχία Ιππικού πληροφορεί, παρέχει ασφάλεια, μάχεται συντρέχουσα το πεζικό και αψηφώντας το πολλαπλάσιο εχθρικό Ιππικό, φέρει σε πέρας τις αποστολές της. Η ενεργητικότητα της εξασκεί επίδραση επί του αντιπάλου Ιππικού, το οποίο παρά την κολοσσιαία αυτού υπεροχή σε δυνάμεις, αποφεύγει τη συνάντηση μ' αυτήν. Κατά τους αγώνες του Μαρτίου του 1921 παίζει το ρόλο της ταχυκίνητης εφεδρείας, δίνοντας σκληρές μάχες όπως πεζομαχία στο Αβγκίν στις 14 Μαρτίου και η επέλαση στο Αϊνεγκιόλ στις 20 Μαρτίου. Κατά τους αγώνες

Ιουνίου-Ιουλίου, σώζει στις 5 Ιουλίου το Απόσπασμα της XII ΜΠ, με την ηρωική επέλαση της Επιλαρχίας Μαρκοπούλου. Στις 8 Ιουλίου, με την επιθετική επιστροφή των Τουρκικών Δυνάμεων για την κύκλωση και καταστροφή των Ελληνικών Μεραρχιών στο Εσκή Σεχέρ, με τις ενέργειες της έδωσε τη νίκη στα Ελληνικά Όπλα, με αποκορύφωμα την επέλαση του 3ου Σ. Ι. στο Ακ Μπουνάρ, που είχε ως αποτέλεσμα την αποσύνθεση του εχθρού. Κατά τις μάχες του Σαγγαρίου τον Αύγουστο, παρέχει ασφάλεια στη μαχόμενη Στρατιά, απαγορεύοντας κάθε απειλή από το Τουρκικό Σώμα Ιππικού. Κι όλα αυτά παρότι η δύναμη της ήταν μόνο 550 σπάθες, οι περισσότεροι ίππιοι ήταν γερασμένοι και απετάλωτοι, χωρίς νομή και δεν μπορούσαν να προχωρήσουν παρά μόνο βάδην.

Η αναληφθείσα το Αύγουστο του 1922 μεγάλη τουρκική επίθεση βρίσκει την Ελληνική Στρατιά χωρίς να διαθέτει συγκεντρωμένο το Ιππικό της, με αποτέλεσμα τις επιτυχίες του Τουρκικού Σώματος Ιππικού. Με την έναρξη όμως της συγκεντρώσεως της, η Μεραρχία Ιππικού εξασφαλίζει τις συγκοινωνίες της Στρατιάς από την απειλή της 3ης Τουρκικής Μεραρχίας Ιππικού και με τη μάχη του Σαλιχλί, αποτρέπει την αποκοπή της συμπύξεως των Μεραρχιών του Νοτίου Συγκροτήματος και τη βέβαιη αιχμαλωσία τους. Η Μεραρχία Ιππικού παρέμεινε μέχρι το τέλος άρτια συντεταγμένη και τελείως πειθαρχημένη, μέσα στο γενικό κλίμα φυγής και διαλύσεως του μείζονος των Μονάδων και Σχηματισμών του Στρατού.

Από πλευράς τακτικής, το Ιππικό πεζομάχησε σε πολλές περιπτώσεις, διατήρησε όμως και την παράδοση του χαρακτηριστικού έφιππου αγώνα του Όπλου, την επέλαση, όπως στις παλιές ιστορικές περιόδους, η οποία επαναλήφθηκε πολλές φορές με μικρά και μεγάλα τμήματα.

ΤΜΗΜΑ 15

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1940

1. Νέο δόγμα

Μετά τη λήξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, στη Γαλλία, η οποία θεωρείτο τότε ως η πρώτη Στρατιωτική Δύναμη της Ευρώπης, διαμορφώθηκε, κάτω από την επίδραση της πολεμικής πείρας των πεδίων της Δύσεως, νέο δόγμα για το Ιππικό το οποίο αποκρυσταλλώθηκε στο αξίωμα "ελίσσασθαι εφίππων και μάχεσθαι πεζή".

Εκ πρώτης όψεως δικαιολογημένα θα υπέθετε κανείς ότι το νέο δόγμα μετέτρεπε το Ιππικό σε Έφιππο Πεζικό, όμοιο ή ανάλογο με εκείνο το οποίο χρησιμοποίησαν με επιτυχία οι Μπόερες στον πόλεμο του 1899-1901 κατά των Αγγλων, ή με εκείνο που εμφάνισαν οι Βούλγαροι, παράλληλα με το Ιππικό τους, κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους. Αυτό το συμπέρασμα όμως θα ήταν απόλυτα εσφαλμένο, γιατί το νέο δόγμα προϋπέθετε την διατήρηση όλων των ιδιοτήτων του Ιππικού σε συνδυασμό με την προσθήκη της ισχύος πυρός του Πεζικού και έθετε βέβαια ως κανόνα την πεζομαχία, δεν απέκλειε όμως την έφιππη δράση για τα μικρά τμήματα Ιππικού, κάτω από ορισμένες συνθήκες.

Το νέο αυτό δόγμα του Πεζομάχου Ιππικού έγινε αποδεκτό από το Ελληνικό Ιππικό αμέσως μετά τη συνθήκη της Λωζάννης. Έτσι κάτω από το πνεύμα του δόγματος αυτού και με την καθοδήγηση της Γαλλικής Στρατ.

Εκπαιδευτικής Αποστολής που ήρθε το 1925 στην Ελλάδα μετά από πρόσκληση, εισήχθησαν στο Ιππικό μεταφρασμένοι οι Γαλλικοί Κανονισμοί εκπαιδεύσεως, Τακτικής χρησιμοποίησεως και εν Εκστρατεία Υπηρεσίας του Ιππικού, υιοθετήθηκε η Γαλλική οργάνωση και οι Γαλλικές συνθέσεις των Μονάδων και εφοδιάστηκε το Ιππικό με όλα τα όπλα του Πεζικού, από χειροβομβίδα μέχρι όλμους. Σαν εξωτερικό δείγμα της μεταβολής που επήλθε, σταμάτησαν οι ιππείς να φρουρούν με την σπάθα και την αραβίδα κρεμασμένη και χρησιμοποιούσαν στο εξής την εφ'όπλου λόγχη όπως το Πεζικό.

2. Οργανωτική εξέλιξη

Το έτος 1926 δημιουργείται η Επιθεώρηση Ιππικού. Δημιουργούνται ακόμη η Ι και η ΙΙ Μεραρχία Ιππικού. Κάθε Μεραρχία περιλαμβάνει στην δύναμη της δύο Συντάγματα, μία Μοίρα Ελαφρού Πυροβολικού, μία Ίλη Σκαπανέων και μία Ίλη Τηλεγραφητών. Δημιουργούνται ακόμα οι παρακάτω Μονάδες, οι οποίες ανήκουν απευθείας στο Σώμα του Στρατού: Σχολή Εφαρμογής Ιππικού, Σύνταγμα Αρμάτων, 1ο Σύνταγμα Ιππικού, 2ο Σύνταγμα Ιππικού, 3ο Σύνταγμα Ιππικού, 4ο Σύνταγμα Ιππικού, Α Σύνταγμα Ιππικού, Δ Σύνταγμα Ιππικού, Ε Σύνταγμα Ιππικού, 1η Ίλη Σκαπανέων, Μη Ίλη Σκαπανέων, Ιη Ίλη Τηλεγραφητών, ΙΙη Ίλη Τηλεγραφητών, Κέντρο Ιππωνειών και το Στρατιωτικό Ιπποφορβείο. Το επόμενο έτος καταργούνται οι εξής Μονάδες: Α Σύνταγμα Ιππικού, Ε Σύνταγμα Ιππικού, Σύνταγμα Αρμάτων, Ιη Ίλη Σκαπανέων, ΙΙη Ίλη Σκαπανέων, Ιη Ίλη Τηλεγραφητών, ΙΙη Ίλη Τηλεγραφητών και το Κέντρο Ιππωνειών.

Με το Νόμο 4321/1929 καταργούνται οι Μεραρχίες και στη θέση τους συγκροτήθηκαν η 1η Ταξιαρχία με έδρα τη Λάρισα και η 2η Ταξιαρχία με έδρα την Θεσσαλονίκη. Κάθε Ταξιαρχία έχει στη δύναμη της δύο Συντάγματα Ιππικού. Στην δύναμη της 1ης ανήκει το 1ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τη Λάρισα και το 3ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα επίσης τη Λάρισα. Στη δύναμη της 2ης ανήκει το Α Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Αθήνα και το Γ Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Θεσσαλονίκη.

Το 1930 με το Νόμο 4532 και με απόφαση του Οργανισμού Στρατού καταργούνται το 1ο και 3ο Σύνταγμα Ιππικού και συγκροτούνται το 2ο και 4ο, καθώς επίσης και οι ανεξάρτητες Ίλες Α, Β, Γ και Δ. Δύο χρόνια μετά από τις δύο Ταξιαρχίες του Ιππικού και τις τέσσερις ανεξάρτητες Ίλες, συγκροτήθηκε η Μεραρχία Ιππικού που αποτελούνταν από τρία Συντάγματα.

Την ίδια χρονιά ανεγείρεται στη βόρεια πλευρά του Στρατώνα Ιππικού στη Λάρισα κλειστό Ιπποδρόμιο γνωστό ως Μικρό Ιπποδρόμιο και κοντά του ανεγείρεται το 1938 με δαπάνη της οικογένειας Θεοχ. Κότσικα, το μεγαλύτερων διαστάσεων κλειστό Ιπποδρόμιο.

Το έτος 1935 με Κυβερνητική Απόφαση και σύμφωνα με τον Οργανισμό Στρατού δημιουργούνται οι παρακάτω Μονάδες:

- Επιθεώρηση Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- Σχολή Εφαρμογής Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- Στρατιωτική Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών με έδρα την Αθήνα

- Τάγμα Αρμάτων Μάχης με έδρα την Αθήνα. Η δύναμη του είναι δύο άρματα VICKERS-ARMSTRONG των 6 t και δύο αυτοκίνητα αναγνωρίσεως CARDEN-LOYD, τα οποία αγοράστηκαν το 1931.

- Μεραρχία Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- 1η Ταξιαρχία Ιππικού με έδρα τη Λάρισα
- 2η Ταξιαρχία Ιππικού με έδρα την Θεσσαλονίκη
- 1ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τη Λάρισα
- 2ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τις Σέρρες
- 3ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τη Λάρισα
- 4ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- 5ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- Κέντρο Ιππωνειών στην Καρδίτσα
- Ίλη Φρουράς Προέδρου Δημοκρατίας με έδρα την Αθήνα.

Το 5ο Σύνταγμα Ιππικού με την προσθήκη και του σχηματιζόμενου 6ου Συντάγματος, και μετά από απόφαση του Υπουργού Στρατιωτικών, μπορεί να μετασχηματιστεί σε Ταξιαρχία με έδρα την Αθήνα.

Το έτος 1937 οι Μονάδες του Όπλου του Ιππικού είναι οι εξής:

- Επιθεώρηση Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- Μεραρχία Ιππικού με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- 1ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- 2ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τα Γιαννιτσά
- 3ο Σύνταγμα Ιππικού με έδρα τις Σέρρες
- Μηχανοκίνητο Σύνταγμα Μεραρχίας Ιππικού με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
- Έφιππη Μοίρα Πολυβόλων
- Α Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Αθήνα
- Β Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Λάρισα
- Γ Σύνταγμα Ιππικού με έδρα το Κιλκίς
- Δ Σύνταγμα Ιππικού με έδρα την Ελευθερούπολη
- Ίλη Βασιλικής Φρουράς με έδρα την Αθήνα.

Επίσης, η Σχολή Εφαρμογής Ιππικού συγχωνεύεται με τη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και τώρα έχουν έδρα τη Λάρισα.

Την ίδια χρονιά στη Μεραρχία Ιππικού συγκροτείται και αυτοτελής Ταξιαρχία (στον πόλεμο).

Το 1939 οι Μονάδες παραμένουν όπως και το 1937, με μόνη αλλαγή την δημιουργία της Ε Επιλαρχίας στην Αλεξανδρούπολη.

Το 1940, έτος που η Ελλάδα εξαναγκάζεται να μπει στον πόλεμο, και μέχρι την Επιστράτευση, οι Μονάδες του Ιππικού παρέμεναν με την διάταξη που είχαν και το 1939.

Εκτός από τα δύο άρματα που αγοράστηκαν το 1931, παραγγέλθηκαν 14 άρματα των 6-7 τόννων, πλήρη με τον οπλισμό τους, πυρομαχικά, ανταλλακτικά και επικοινωνίες. Η αξία της παραγγελίας ανερχόταν σε 40.000.000 δρχ (προπολεμικά). Τα άρματα όπως και τα αεροπλάνα παραγγέλθηκαν στην Αγγλία και στη Γαλλία αλλά οι παραγγελίες δεσμεύτηκαν το 1938 εν όψει του επερχόμενου πολέμου, διότι οι μελλοντικοί αντίπαλοι κρατούσαν το υλικό που κατασκεύαζαν για τις ανάγκες τους. Έτσι ο Ελληνικός Στρατός δεν διέθετε άρματα κατά τον πόλεμο του 1940.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 16 ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Συμμετοχή του Ιππικού

Η 28η Οκτωβρίου 1940 βρήκε τον Ελληνικό Στρατό με τις εξής μεγάλες μονάδες: Πέντε Σώματα Στρατού, δεκατέσσερις Μεραρχίες Πεζικού και μία Μεραρχία Ιππικού, τρεις Ταξιαρχίες Πεζικού και μία Ταξιαρχία Ιππικού. Ο αριθμός των Μονάδων αυξήθηκε με επιστράτευση, ενώ κατά τη διάρκεια του πολέμου έγιναν πολλές αλλαγές στη συγκρότησή τους.

Το Ιππικό συμμετείχε σ' αυτόν τον πόλεμο με τις εξής Μονάδες:

- Τη Μεραρχία Ιππικού.
- Την Ταξιαρχία Ιππικού, η οποία, ειδικά κατά την πρώτη περίοδο του πολέμου, έδρασε ανεξάρτητα από τη Μεραρχία.
- Τις Ομάδες Αναγνωρίσεως, οι οποίες ανήκαν στα Σώματα Στρατού. Οι Ομάδες αυτές ήταν οι Α, Β, Γ, Δ και Ε.
- Τις Ομάδες Αναγνωρίσεως των Μεραρχιών (I-XVII και XX).
- Την XIX Μηχανοκίνητη Μεραρχία από 12/2/1941.

Οι ανάγκες του πολέμου, η ιδιομορφία του εδάφους, οι άσχημες καιρικές συνθήκες και οι δυσκολίες που υπήρχαν αναφορικά με την αντικατάσταση των ίππων επέβαλαν την ανάγκη πολλών διαφοροποιήσεων. Άλλες μονάδες του Ιππικού διαλύονταν και νέες συγκροτούνταν.

Το Ιππικό παρέταξε τελικά στον πόλεμο αυτό, ως καθαρά δική του δύναμη:

- Έφιππες Ίλες 47
- Μηχανοκιν. Ίλες 4
- Πολυβολαρχίες 10
- Ουλαμούς Πολυβόλων 15 & 1/2, Πολυβόλα 192
- Ίλες Ολμων 3
- Ουλαμούς Ολμων 5, Όλμοι 22

Αν και η αριθμητική δύναμη του σε σχέση με το σύνολο του Στρατού που προήλθε από την επιστράτευση ήταν μικρή, το Ιππικό ήταν επίλεκτο και όλες οι Διοικήσεις το αναζητούσαν. Από τις πρώτες στιγμές της εισόδου του στον αγώνα επέδειξε υψηλό φρόνημα, απaráμιλλη ορμητικότητα και αδάμαστο επιθετικό πνεύμα. Εκτός αυτού ήταν η μεγαλύτερη δύναμη Ιππικού που συγκρότησε ποτέ ο Ελληνικός Στρατός.

2. Η δράση της Ταξιαρχίας Ιππικού

Η Ταξιαρχία του Ιππικού, με Διοικητή τον Συνταγματάρχη Δημαράτο Σωκράτη, είχε έδρα τη Θεσσαλονίκη και βρισκόταν υπό τη Διοίκηση της Μεραρχίας του Ιππικού. Μετά από επιστράτευση στις 28 Οκτωβρίου 1940 εγκαταστάθηκε στην περιοχή του Λαγκαδά.

Στις 30 Οκτωβρίου, μετά από εντολή του Γενικού Στρατηγείου, η Ταξιαρχία τέθηκε υπό τις διαταγές του Τμήματος Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας (ΤΣΔΜ) και μετακινήθηκε προς την Κοζάνη, μέσω Βέροιας, όπου έφτασε σιδηροδρομικώς μαζί με τις πρώτες Μονάδες, οι οποίες τέθηκαν υπό τις διαταγές της και ήταν: Μία Ελαφρά Ίλη Ιππικού (χωρίς πολυβόλα) του Μηχανοκινήτου Συντάγματος και μία Πυροβολαρχία Σκόντα. Τη νύχτα της 31ης Οκτωβρίου άρχισε να συγκεντρώνεται στην περιοχή των Γρεβενών, όπου και τέθηκε τελικά υπό τις διαταγές του Β Σώματος Στρατού το οποίο είχε αναλάβει την ευθύνη του τομέα της Πίνδου.

Η αποστολή της Ταξιαρχίας ήταν να κινηθεί προς το Δουτσικό και να εξασφαλίσει τις διαβάσεις από τη Σαμαρίνα προς τα Γρεβενά, και επίσης να απειλήσει τα πλευρά του εχθρού στην περίπτωση που αυτός αποφάσιζε να κινηθεί από τη Σαμαρίνα προς το Δίστρατο.

Στην Ταξιαρχία του Ιππικού διατέθηκαν επίσης: Το 1ο Σύνταγμα Ιππικού (2 Ίλες), το οποίο κινήθηκε από την περιοχή του Λαγκαδά, όπου επιστρατεύθηκε, προς τα Γρεβενά. Η Β Ομάδα Αναγνωρίσεως, υπό την οποία τέθηκε η Επιλαρχία Μέξα του 1ου ΣΙ, η οποία έφυγε από τη Λάρισα στις 13. 30 της 29ης Οκτωβρίου και έφθασε στο Δουτσικό στις 2 Νοεμβρίου. Το 1/51 Τάγμα Πεζικού, το οποίο βρισκόταν σ' αυτήν την περιοχή. Στις 2/11/1940, στις 11. 00, άρχισαν να καταφθάνουν με αυτοκίνητα στο Δουτσικό τα πρώτα τμήματα του 1ου Συντάγματος Ιππικού που κινήθηκαν αμέσως προς τον αυχένα Σκούρτζα. Την ίδια μέρα διατέθηκε στην Ταξιαρχία το 1/51 Τάγμα.

Την επομένη η Ταξιαρχία αποφασίστηκε να κινηθεί προς το χωριό Σαμαρίνα και το Βούζιο όρος, και η μετακίνηση αυτή πραγματοποιήθηκε παρά την πυκνή ομίχλη που κάλυπτε την περιοχή. Τα τμήματα προχώρησαν χωρίς να συναντήσουν εχθρικές δυνάμεις, εκτός από την Ελαφρά Ίλη που συνάντησε αντίσταση στην προσπάθεια της για κατάληψη της Σαμαρίνας. Η Σαμαρίνα κατελήφθη τελικά στις 15. 30 μετά από αγώνα και η Ελαφρά Ίλη συνέλαβε 11 αιχμαλώτους που ανήκαν στο 8ο Σύνταγμα Αλπινιστών. Η ίδια Ίλη είχε επίσης περισυλλέξει τέσσερις ασυρμάτους και αρκετά αυτόματα όπλα. Ταυτόχρονα η Β Ομάδα Αναγνωρίσεως και το 1ο Σύνταγμα Ιππικού εγκατέστησαν φυλάκια στο όρος Βούζιο.

Από το πρωί της 4ης Νοεμβρίου μία Επιλαρχία της Β Ομάδας Αναγνωρίσεως προωθήθηκε προς τον αυχένα "Ρωμιού", τον οποίο και κατέλαβε συλλαμβάνοντας αρκετούς αιχμαλώτους. Μετά την κατάληψη του "Ρωμιού" και της Σαμαρίνας η Ταξιαρχία είχε κατορθώσει να αποκόψει μία από τις κύριες οδούς ανεφοδιασμού και σύμπτυξης των Ιταλών.

Από τις 5 μέχρι τις 9 Νοεμβρίου διατίθενται στην Ταξιαρχία το 7ο ΣΠ και το 1/5 Τάγμα.

Από τις 5 μέχρι τις 8 Νοεμβρίου οι αγώνες της Ταξιαρχίας έχουν ως σκοπό την αποκοπή και του τελευταίου δυνατού δρομολογίου σύμπτυξης του εχθρού, από το Δίστρατο προς τα Αρματα-Πόδες. Οι μάχες του 1ου Συντάγματος Ιππικού με τις συγκεντρωμένες Ιταλικές δυνάμεις έμειναν στην ιστορία. Το ζωτικό ύψωμα Σμιλιάνι καταλήφθηκε και από Ιταλούς και από Έλληνες πολλές φορές μέχρι τελικά να κρατηθεί οριστικά από το 1ο Σύνταγμα Ιππικού που το πέτυχε αυτό με σφοδρή αντεπίθεση. Στους αγώνες της 7ης Νοεμβρίου το 1ο Σύνταγμα Ιππικού είχε έναν Αξιωματικό και επτά οπλίτες νεκρούς, καθώς και οκτώ οπλίτες τραυματίες.

Στις 8 Νοεμβρίου, στις 11. 00, τμήμα της Β Ομάδας Αναγνωρίσεως κατέλαβε το χωριό Δίστρατο και συνέλαβε αιχμαλώτους έναν Αξιωματικό, 29 οπλίτες, καθώς και χειρουργείο με 30 νοσηλευομένους οπλίτες.

Από τις 9 Νοεμβρίου η Β Ομάδα Αναγνωρίσεως της Ταξιαρχίας Ιππικού κινήθηκε από το Δίστρατο προς τα Αρματα -Παδες και καταδίωξε τον εχθρό που υποχωρούσε ήδη από το προηγούμενο βράδυ. Στις 21. 30 της 9ης Νοεμβρίου τμήμα της Ομάδας Αναγνωρίσεως κατέλαβε το χωριό Αρματα και συνέλαβε 55 αιχμαλώτους. Συνεχίζοντας μάλιστα την καταδίωξη, ανέτρεψε τους Ιταλούς, που αμύνθηκαν στα υψώματα Πάδες, και συνέλαβε άλλους 80 αιχμαλώτους.

Στις 10 Νοεμβρίου η ίδια Ομάδα Αναγνωρίσεως, σε συνεργασία με το Απόσπασμα του Αώου, συνέλαβε 19 Αξιωματικούς και περίπου 100 οπλίτες.

Η 10η Νοεμβρίου είναι η μέρα που η Ταξιαρχία του Ιππικού τελειώνει τους επιτυχείς αγώνες της στην Πίνδο. Ηδη είχε συνδεθεί με τη Μεραρχία του Ιππικού που συνέχιζε την καταδίωξη του εχθρού, και διατάχθηκε από το Β Σώμα Στρατού να συγκεντρωθεί για ανασυγκρότηση στη Σαμαρίνα.

3. Η δράση της Μεραρχίας Ιππικού

Η Μεραρχία Ιππικού είχε έδρα τη Θεσσαλονίκη και Διοικητή τον Υποστράτηγο Στανωτά Γεώργιο. Την 28η Οκτωβρίου επιστράτευσε τις Μονάδες που ανήκαν στη δύναμη της στο Λαγκαδά, και την 1η Νοεμβρίου άρχισε να συγκεντρώνεται στην περιοχή ανάμεσα στο Μέτσοβο και την Καλαμπάκα. Στη δύναμη της Μεραρχίας ανήκαν οι εξής μονάδες:

- 3ο Σύνταγμα Ιππικού (Σέρρες). Πλην της 3ης ΐλης απεσπασμένης στην Ξάνθη.

- Μηχανοκίνητο Σύνταγμα Ιππικού -εκτός από μία Ελαφρά ΐλη.

- Μοίρα Εφιππου Πυροβολικού. Πλην Πυροβολαρχίας (διατεθείσα στην Ταξία).

- Εφιππος Μοίρα Πολυβόλων.

- Ουλαμός Σκαπανέων και ΐλη Διαβιβάσεων.

Η Ταξιαρχία του Ιππικού μαζί με μια Ελαφρά ΐλη του Μηχανοκίνητου Συντάγματος Ιππικού και την Πυροβολαρχία Σκόντα είχαν από την 3η Οκτωβρίου τεθεί υπό την Διοίκηση του Τμήματος Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας. Στην Καλαμπάκα υπό τη Διοίκηση της Μεραρχίας του Ιππικού είχε τεθεί το 4ο

Σύνταγμα Πεζικού εκτός από ένα Τάγμα, ένα Τάγμα του 7ου ΣΠ και μία Πυροβολαρχία των 155 χιλιοστών.

Η Μεραρχία του Ιππικού βρισκόταν υπό τις άμεσες διαταγές του Αρχιστρατήγου και αποστολή της ήταν να καλύψει την οδό Ιωαννίνων-Καλαμπάκας στο ύψος Κουκουρούτζος-Βωβούσα.

Η απόφαση της Μεραρχίας ήταν η κατάληψη, γρήγορα και με όλα τα διαθέσιμα τμήματα της, του ορεινού συγκροτήματος του Κουκουρούτζου, έτσι ώστε με σχετική ασφάλεια να συγκεντρωθούν όλες οι δυνάμεις στο Μέτσοβο.

Η Διοίκηση της Μεραρχίας βρισκόταν την 1η Νοεμβρίου στο Μέτσοβο, ενώ τα υπόλοιπα τμήματα της καθ' οδόν. Στις 2 Νοεμβρίου η Μεραρχία του Ιππικού μετέφερε με αυτοκίνητα το 11/4 Τάγμα από την Καλαμπάκα στο Μέτσοβο και στη διάρκεια της νύχτας μετακινήθηκε προς τη Βωβούσα. Αφού συγκροτήθηκε στο Μέτσοβο, το Τάγμα αυτό κινήθηκε χωρίς μεταγωγικά τη νύχτα της 2 Νοεμβρίου. Η ραγδαία βροχή, το πυκνό σκοτάδι και η απειρία των στελεχών συνετέλεσαν ώστε το μεγαλύτερο μέρος του Τάγματος να αποκοπεί και να αναγκασθεί να επιστρέψει στην περιοχή δυτικά του Προφήτη Ηλία στο Μέτσοβο, απ' όπου και αφού ανασυντάχθηκε, ξεκίνησε το μεσημέρι της 3ης Νοεμβρίου με προορισμό τη Βωβούσα.

Το ίδιο χρονικό διάστημα οι Ιταλοί του 8ου Συντάγματος Αλπινιστών κινήθηκαν από το Δίστρατο προς τα νότια και στις 3 Νοεμβρίου έφθασαν στη Βωβούσα. Ένας ελληνικός λόχος Πεζικού από το απόσπασμα της Πίνδου αντιμετώπιζε με επιτυχία το Ιταλικό σώμα τη στιγμή που σε ενίσχυση του έφθασε το 11/4 Τάγμα Πεζικού. Ο αγώνας ήταν σκληρός και στις 17. 30 άρχισε βολή του Ιταλικού Πυροβολικού από απόσταση 300-400 μέτρων με άμεση σκόπευση εναντίον των αμυνομένων. Την ίδια μέρα έφθασε στο Μέτσοβο το πρώτο Τμήμα του Μηχανοκινήτου Συντάγματος Ιππικού.

Από το πρωί της 4ης Νοεμβρίου ο αγώνας στη Βωβούσα έκλινε υπέρ των Ελλήνων, πράγμα που ανάγκασε τους Ιταλούς να συμπτυχθούν προς το Δίστρατο αφήνοντας πίσω τους 35 νεκρούς, ανάμεσα στους οποίους ήταν και ένας αξιωματικός.

Η Βωβούσα υπήρξε το νοτιότερο σημείο στο οποίο κατόρθωσε να φτάσει η Μεραρχία Τζούλια και το οποίο αν είχε καταληφθεί από τους Ιταλούς, θα δημιουργούνταν άμεσος κίνδυνος για το Μέτσοβο. Τη μέρα αυτή έφθασαν στην περιοχή συγκεντρώσεως και άλλες Μονάδες της Μεραρχίας.

Το βράδυ της 4ης Νοεμβρίου η Μεραρχία είχε φθάσει σε σημείο να ελέγχει όλη τη γραμμή Κουκουρούτζος-Βωβούσα και να προωθείται συνεχώς. Στις 8 Νοεμβρίου, και αφού κάποια τμήματα της είχαν καταλάβει το Δίστρατο, η Μεραρχία πέτυχε τη συγκέντρωση σχεδόν όλων των Μονάδων της στον άξονα Δίστρατου- Βωβούσας, έθεσε υπό τις διαταγές της το Απόσπασμα Αώου και τελικά τέθηκε υπό τις διαταγές του Α Σώματος Στρατού από τις 6 Νοεμβρίου.

Μετά από αυτές τις ευνοϊκές εξελίξεις, καθώς και την έναρξη σύμπτυξης από μέρους των Ιταλών, το Γενικό Στρατηγείο διέταξε τη Μεραρχία, μαζί με το Απόσπασμα Αώου και δυνάμεις από την Ταξιαρχία, να στραφούν προς Ελεύθερο-Κόνιτσα, ώστε να διευκολυνθεί η κίνηση προς τις περιοχές

αυτές του Β Σώματος Στρατού. Αμέσως μετά από την κίνηση αυτή η Μεραρχία θα αποδέσμευε το Μηχανοκίνητο Σύνταγμα Ιππικού, το οποίο θα επέστρεφε στο Μέτσοβο για να διατεθεί στην VIII ΜΠ.

Στις 9 Νοεμβρίου το προπορευόμενο τμήμα της Μεραρχίας, η 1/3 Επιλαρχία, κατευθύνθηκε από το χωριό Αρματα προς Ελεύθερο, όπου και έφθασε στις 10 του μήνα. Την μέρα αυτή ο Διοικητής του Αποσπάσματος του Αώου συντόνισε επιθετικές ενέργειες Ημιλαρχίας από την 1/3 Επιλαρχία και ενός Λόχου από το Απόσπασμα του εναντίον των αμυνομένων δυνάμεων του 8ου Συντάγματος Αλπινιστών που κατείχαν το χωριό Ελεύθερο.

Στη διάρκεια της επίθεσης αυτής, η οποία χαρακτηρίστηκε από ταχύτητα και τόλμη, αναπτύχθηκε εξαιρετική άμιλλα μεταξύ των Τμημάτων, κάτι που είχε σαν αποτέλεσμα να επιτευχθεί αιφνιδιασμός και διάλυση των Ιταλικών Τμημάτων. Η επιχείρηση απέφερε τη σύλληψη 15 Αξιωματικών και 700 οπλιτών, ενώ 300 Ιταλοί έμειναν νεκροί στο πεδίο της μάχης. Οι απώλειες των Ελληνικών δυνάμεων ήταν πολύ μικρές κυρίως από άνδρες της Ημιλαρχίας, ο Διοικητής της οποίας τραυματίστηκε σοβαρότατα.

Στις 11 Νοεμβρίου η ίδια Επιλαρχία χωρίς ίππους καταδίωξε τους Ιταλούς και ενεπλάκη σε σκληρό αγώνα κοντά στην Κόνιτσα με τμήματα του 9ου Συντάγματος Αλπινιστών. Μετά από πολύωρη συμπλοκή διέλυσε και καταδίωξε τις εχθρικές δυνάμεις προς την Κόνιτσα.

Στις 13 του μήνα η προώθηση της Μεραρχίας σταμάτησε, αφού την περιοχή της Κόνιτσας υποστήριζαν σημαντικές Ιταλικές δυνάμεις. Με την πάροδο του χρόνου η Ιταλική αντίσταση ισχυροποιούνταν.

4. Η δράση Τμημάτων Ιππικού υπό την διοίκηση της 1ης Μεραρχίας Πεζικού

Υπό τις διαταγές της 1ης Μεραρχίας Πεζικού που δρούσε στον τομέα της Πίνδου τέθηκαν τα τμήματα:

- Η 1η Αναγνωρίσεως της Β Ομάδας Αναγνωρίσεως, η οποία υπήρξε από τις πρώτες που έσπευσαν να ενισχύσουν το Απόσπασμα της Πίνδου.

- Η ΙΧ Ομάδα Αναγνωρίσεως, η οποία έφθασε στο Επταχώριο στις 3 Νοεμβρίου.

- Η Χ Ομάδα Αναγνωρίσεως, η οποία έφτασε στο Επταχώριο στις 6 Νοεμβρίου.

Τα παραπάνω Τμήματα του Ιππικού ήταν πρωτοπόρο σε όλες τις σκληρές μάχες που έδωσε η Ι Μεραρχία Πεζικού.

Στις 7 Νοεμβρίου η ΙΧ Ομάδα Αναγνωρίσεως που ενεργούσε μαζί με το 1/4 Τάγμα Πεζικού ενεπλάκη σε σκληρό αγώνα στο χωριό Πουρνιάς. Από την πίεση που δέχθηκαν οι Ιταλοί υποχώρησαν άτακτα, 70 αιχμάλωτοι συνελήφθησαν, από τους οποίους οι τέσσερις ήταν Αξιωματικοί, και επίσης κυριεύθηκε πολεμικό υλικό. Την ίδια μέρα η 1η της Β Ομάδας Αναγνωρίσεως κατέλαβε τη Βούρμπιανη.

Το μεσημέρι της 9ης Νοεμβρίου μια 1η από την ΙΧ Ομάδα Αναγνωρίσεως κινήθηκε για να καταλάβει το ύψωμα Τσομπάνι στο όρος Σμόλικας και

δέχθηκε πυρά από Ιταλούς που κατείχαν το ύψωμα. Ο Διοικητής της Ιλης, αν και αυτή δεν είχε ενισχυθεί από τα Τμήματα που προβλέπονταν, επιτέθηκε αμέσως εναντίον των Ιταλών, κατέλαβε το ύψωμα Τσομπάνι και συνέλαβε εξήντα αιχμαλώτους.

Την ίδια μέρα (9 Νοεμβρίου) η Χ Ομάδα Αναγνωρίσεως απέκρουσε σφοδρές εχθρικές επιθέσεις στην περιοχή Νταλιαπόλεως στο όρος Σμόλικας. Οι Ιταλοί, αφού απέτυχαν τελικά στις προσπάθειες τους να διασπάσουν τις θέσεις αυτής της Ομάδας, επωφελήθηκαν από τις καιρικές συνθήκες και άρχισαν να αποσύρονται τις πρωινές ώρες της 10ης Νοεμβρίου. Πάνω στη φυγή τους εγκατέλειψαν στο πεδίο της μάχης πολεμικό υλικό όλων των ειδών -δύο πολυβόλα, όλμους, ασύρματο, μεγάλο αριθμό μουλαριών, τη σημαία του III/9 Τάγματος Αλπινιστών-καθώς επίσης και τέσσερις νεκρούς Αξιωματικούς, πέντε οπλίτες τραυματίες και επτά οπλίτες νεκρούς. Οι προσπάθειες της Χ Ομάδας Αναγνωρίσεως καθώς και του 1/4 Τάγματος Πεζικού στο Σμόλικα απέφεραν τελικά την καταστροφή ολόκληρου Τάγματος του 2ου Συντάγματος Αλπινιστών, και νεκρό στο πεδίο της μάχης το Διοικητή του 9ου Συντάγματος. Οι διασκορπισμένοι Αλπινιστές παραδόθηκαν το μεσημέρι της 10ης Νοεμβρίου στα Τμήματα της Μερραρχίας Ιππικού που ενεργούσε προς Πάδες-Ελεύθερο.

5. Επιχειρήσεις μέχρι το Μάρτιο του 1941

α. Μετά από την απόκρουση της Ιταλικής εισβολής, οι Ελληνικές Δυνάμεις αντεπιτέθηκαν σφοδρά και έδιωξαν τους Ιταλούς από τα πάτρια εδάφη απελευθερώνοντας για μία ακόμη φορά το μεγαλύτερο τμήμα της Βορείου Ηπείρου.

Οι νίκες του Ελληνικού Στρατού ακολουθούσαν η μία την άλλη. Στις 22 Νοεμβρίου καταλήφθηκε η Κορυτσά, στις 29 το Πόγραδετς, στις 5 Δεκεμβρίου η Πρεμετή, στις 6 οι Άγιοι Σαράντα, στις 8 το Αργυρόκαστρο και στις 22 η Χειμάρρα. Η περαιτέρω προέλαση του Ελληνικού Στρατού διακόπηκε τόσο εξαιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών όσο και εξαιτίας της αύξησης της Ιταλικής αντίστασης. Μετά το χειμώνα ακολούθησε η εαρινή επίθεση των Ιταλών, η οποία, μολονότι είχε εξαγγελθεί με πομπώδη τρόπο, αντιμετώπιίσθηκε πλήρως από τους Έλληνες μαχητές και σταθεροποίησε απόλυτα την περιλαμπρή νίκη των Ελλήνων στα βουνά της Βορείου Ηπείρου.

6. Η δράση του Ιππικού

Παρά τις δυσμενείς εδαφικές και καιρικές συνθήκες που δεν επέτρεπαν τη χρησιμοποίηση του Ιππικού σε μεγάλο βαθμό, αυτό συνέβαλε πολύ σε όλους τους αγώνες.

(1) Μερραρχία Ιππικού

Η Μερραρχία Ιππικού που δρούσε μεταξύ Α και Β Σώματος Στρατού απελευθέρωσε την Κόνιτσα στις 16 Δεκεμβρίου, έδιωξε τους Ιταλούς πέρα από τα σύνορα και συμμετείχε στις επιχειρήσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα την κατάληψη του Λεσκοβικίου και της Πρεμετής.

Στη συνέχεια η Μερραρχία Ιππικού, αφού αντικαταστάθηκε βαθμιαία από 11 έως 28 Δεκεμβρίου στον Τομέα Αώου από την Ιη Μερραρχία, αποσύρθηκε στις οργανικές Μονάδες της που βρίσκονταν στην περιοχή

Κόνιτσα- Βασιλικό- Βήσιανη, όπου και παρέμεινε σε εφεδρεία μέχρι τις 17 Φεβρουαρίου 1941. Από την 1η Ιανουαρίου η Ταξιαρχία του Ιππικού είχε συγχωνευθεί με τη Μεραρχία. Στο διάστημα από 18 Φεβρουαρίου μέχρι 23 Μαρτίου η Μεραρχία μεταστάθμευσε βορειοανατολικά της Κορυτσάς και από 24 Μαρτίου μέχρι 6 Απριλίου εγκαταστάθηκε με αμυντική αποστολή νότια από τη λίμνη Οχρίδα.

Από τις 7/4/1941, εξαιτίας της απειλής που δημιουργήθηκε από τη Γερμανική εισβολή, εγκαταστάθηκε με αμυντική διάταξη από τον Βαρνούττα μέχρι το Βέρνο, δυτικά της Φλώρινας, με σκοπό να καλύψει τη Στρατιά της Δυτικής Μακεδονίας από τα ανατολικά.

(2) Ταξιαρχία Ιππικού

Από 11-22 Νοεμβρίου αποτελεί εφεδρεία του Β' ΣΣ στην περιοχή Σαμαρίνας, Φούρκας, Κερασόβου.

Κατά τη δεύτερη περίοδο επιχειρήσεων, από 11 Νοεμβρίου έως 7 Δεκεμβρίου 1940 ενήργησε υπό το Β' ΣΣ στην περιοχή Φράσαρι-Στρέντζι. Κατά τον δεκαπενθήμερο σκληρό αγώνα στο Φράσαρι, σε ύψος 1600μ, τα τμήματα της Ταξιαρχίας δοκιμάστηκαν σκληρά, έφεραν σε πέρας όμως όλες τις αποστολές τους. Από 1/1/41 η Ταξιαρχία έπαυσε να υπάρχει και οι Μονάδες της συγχωνεύθηκαν στην Μεραρχία Ιππικού.

(3) Υπόλοιπα Τμήματα Ιππικού

Τμήματα από τις Ομάδες Αναγνώρισεως και από το Μηχανοκίνητο Σύνταγμα, έχοντας πάντα το ρόλο του επικεφαλής, έφθασαν μέχρι την τελική γραμμή που είχε προωθηθεί ο Ελληνικός Στρατός σε όλους τους τομείς του μετώπου. Στη Χειμάρα, μπροστά από το Τεπελένι, στο Πόγραδετς και αλλού έφεραν σε πέρας με πλήρη επιτυχία τις αποστολές που ως Ιππικό είχαν αναλάβει, ενώ στις κοιλάδες του Δρίνου και του Αώου αντιμετώπισαν, κατέστρεψαν και κυριεύσαν εχθρικά άρματα.

7. Η συμβολή του Ιππικού στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο

Ο Αντγος Καθενιώτης Δημήτριος, ο οποίος ορίστηκε τον Ιούλιο του 1941 από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης ως Πρόεδρος Επιτροπής για την σύνταξη της εκθέσεως του Ελληνοϊταλικού Πολέμου, αναφέρει για τη δράση του Ιππικού στην έκθεση του τα εξής:

"... Είναι όλως επιβεβλημένη... η αναγνώρισις του ομαδικού έργου το οποίον απέδωσε το όπλο του Ιππικού, το οποίον απετέλεσε τον κύριον παράγοντα του θριάμβου της Πίνδου, προς πλήρη δικαίωσιν του Β' και Γ Σώματος Στρατού τα οποία συνέστησαν την εσπευσμένην χρησιμοποίησιν το μεν πρώτον της Ταξιαρχίας το δε δεύτερον της Μεραρχίας Ιππικού.

Όλοι λοιπόν αι υποβληθείσαι Εκθέσεις των Μεγ. Μονάδων είναι ομόφωνοι εις το να εξάρουν την συμβολήν των Μονάδων του Ιππικού, παραδεχόμενοι ότι η χρησιμοποίησις αυτού ως ταχέως μεταφερομένου Πεζικού επέτυχεν τα μέγιστα, αντικαταστήσασα εν πολλοίς τας εις άλλα στρατεύματα εισαχθείσας ταχείας μηχανοκινήτους Μονάδας.

Η εκ του εγγύτερον όμως εξέτασις του ζητήματος, και η τακτική έρευνα όλων των κατά την διάρκειαν του εικοσαήμερου εκδοθεισών διαταγών, μας πείθει ότι η μεγαλύτερα συμβολή του όπλου του Ιππικού προήλθεν από την γενικήν αναζωπύρωσιν του επιθετικού πνεύματος. ... Η ηρωική όμως νεολαία του Ιππικού, παραμερίζουσα αποναρκωτικά εντολάς, ώρμησεν ακάθεκτος προς τα εμπρός ανατρέπουσα τους ορμητικούς χιονοδρόμους της Τζούλια εμπνεόμενη μόνον από τας επιθετικός παραδόσεις του όπλου της".

Ο αγώνας σε ψηλά και χιονοσκεπή όρη, χωρίς οδούς ανεφοδιασμού, σε περιοχή άγονη και βραχώδη, κατά τον οποίο το Ιππικό κατέβαλε ειδικά εφοδιασμένα και εξασκημένα τμήματα Αλπινιστών στο ίδιο το στοιχείο τους, αποτελεί ίσως μοναδικό φαινόμενο στην Παγκόσμια Στρατιωτική Ιστορία.

ΤΜΗΜΑ 17 Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

1. Μεραρχία Ιππικού

α. Συγκρότηση-Διάταξη

Η δυσμενής εξέλιξη των επιχειρήσεων στη Νότια Γιουγκοσλαβία και η γρήγορη προέλαση των Γερμανών δημιούργησε άμεσο κίνδυνο τόσο στο μέτωπο της Κεντρικής Μακεδονίας όσο και στο δεξιό τμήμα του Ελληνικού Στρατού που βρισκόταν στη Βόρειο Ήπειρο. Η συνέχιση της Γερμανικής προέλασης προς Νότον, μέσω Μοναστηρίου, από τη μία θα υπερφαλαγγίζε το αριστερό πλευρό του Ελληνοβρετανικού συγκροτήματος "W" και από την άλλη θα απειλούσε το νότιο τμήμα του Ελληνικού Στρατού που αγωνιζόταν με επιτυχία εναντίον των Ιταλών.

Εξαιτίας αυτής της κατάστασης, το Γενικό Στρατηγείο στις 10. 30 της 8ης Απριλίου διέταξε το Τμήμα Στρατού Δυτικής Μακεδονίας, υπό τις διαταγές του οποίου είχε τεθεί η Μεραρχία του Ιππικού, να καλύψει τις κατευθύνσεις που το ενδιέφεραν από Βορρά και Ανατολή, και από δεξιά να συνδεθεί με το Συγκρότημα "W". Για να εκτελεστεί αυτή η αποστολή το Τμήμα Στρατού Δυτικής Μακεδονίας διέθεσε:

- Την XIII Ομάδα Αναγνωρίσεως, με Τάγμα Πεζικού της XIII Μεραρχίας Πεζικού, με σκοπό να καλύψει τις διαβάσεις που βρίσκονταν ανατολικά από τη λίμνη Οχρίδα.

- Την XVI Ομάδα Αναγνωρίσεως, με σκοπό την κάλυψη των διαβάσεων δυτικά της λίμνης Μεγάλης Πρέσπας.

- Την XXI Ομάδα Αναγνωρίσεως, υπό τη διοίκηση της Μεραρχίας Ιππικού, με σκοπό την κάλυψη των διαβάσεων ανατολικά της Μεγάλης Πρέσπας.

- Τη Μεραρχία Ιππικού, η οποία είχε ενισχυθεί με την XXI Ταξιαρχία Πεζικού (88 Σύνταγμα, Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού και Μικτή Μοίρα Βαρέος Πυρο-βολικού), με σκοπό να καλύψει τις κατευθύνσεις από ανατολικά σε σύνδεσμο με το

Απόσπασμα "W" πάνω στη γραμμή Βαρνούς-Βέρμιο μέχρι την περιοχή Νυμφαίου.

β. Οι Πρώτες Συμπλοκές με τους Γερμανούς 10 Απριλίου

Το πρωί πυκνή ομίχλη, βροχή και κατά διαστήματα χιόνι εμπόδιζαν την ορατότητα και δυσχέραιναν την εγκατάσταση των Τμημάτων. Η αναγνωριστική αποστολή που είχε αναλάβει το 3ο Σύνταγμα Ιππικού ήλθε σε επαφή με Μηχανοκίνητο Τμήμα των εχθρικών δυνάμεων στις 16. 00 και επέστρεψε στις γραμμές του Συντάγματος, το οποίο είχε εγκατασταθεί στη γραμμή Κούλινο-Κούστα-Πλάκο-Βίγλα ανατολικά του Πισοδερίου και είχε εγκαταστήσει φυλάκιο επιτήρησης ακόμα ανατολικότερα. Το απόγευμα της μέρας αυτής εκδηλώθηκε επίθεση από Μηχανοκίνητα Τμήματα του εχθρού κατά μήκος του αμαξιτού δρόμου που συνέδεε το Πισοδέριο με τη Φλώρινα. Στις 21. 45 ο εχθρός πραγματοποίησε νυχτερινή επιθετική προσπάθεια με την υποστήριξη Πυροβολικού, όλμων και αυτομάτων όπλων προς την ίδια κατεύθυνση. Μετά από τριώρη προσπάθεια οι Γερμανοί αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν, εγκαταλείποντας την προσπάθεια να καταλάβουν τις προχωρημένες αυτές θέσεις. Γενικά, στις 10 Απριλίου Μηχανοκίνητες Περίπολοι των Γερμανικών Τμημάτων εμφανίσθηκαν σε όλους τους τομείς που επιτηρούσε η Μεραρχία του Ιππικού εκτός από το αριστερό άκρο, φθάνοντας μέχρι τα χωριά και σχεδόν παντού όπου υπήρχαν αμαξιτοί δρόμοι. Επίσης το μεσημέρι αυτής της μέρας, Τάγμα Αναγνωρίσεως του XXXX Τεθωρακισμένου Σώματος Στρατού των Γερμανών κατέλαβε τη Φλώρινα. Οι Γερμανοί στη συνέχεια έστρεψαν τις κύριες προσπάθειες τους προς τα Στενά του Κλειδίου (Κιρλί-Δερβέν).

11-12 Απριλίου

Στη διάρκεια της 11ης Απριλίου η Γερμανική πίεση εναντίον της τοποθεσίας που κατείχε η Μεραρχία Ιππικού υπήρξε εντονότερη.

Η νύχτα της 11ης προς 12η Απριλίου πέρασε με ανταλλαγή πυρών ανάμεσα στα Τμήματα του Πυροβολικού και του Πεζικού. Τα Τμήματα της Μεραρχίας του Ιππικού καλυτέρεψαν τις θέσεις τους, αφού επωφεληθήκαν από την παροδική βελτίωση των καιρικών συνθηκών. Εχθρικές ενέργειες που αποσκοπούσαν στην κίνηση προς τον αυχένα Πισοδερίου επανειλημμένα αποκρούσθηκαν από το 3ο Σύνταγμα Ιππικού παρά την υπεροχή του εχθρού, ο οποίος είχε αρκετές απώλειες.

Στις 12 Απριλίου οι Γερμανοί κατόρθωσαν να διασπάσουν την άμυνα των Ελληνοβρετανικών Τμημάτων του Συγκροτήματος "W" στην τοποθεσία Κλειδίου (Κιρλί-Δερβέν). Αυτό συνέβη εξαιτίας κυρίως της αρματικής υπεροχής τους. Είχαν όμως μεγάλες απώλειες.

Στον τομέα της Μεραρχίας του Ιππικού εξακολουθούσε να διατηρείται στενή επαφή με τον εχθρό. Η Μεραρχία έχοντας ως σκοπό να αποκόψει τα εχθρικά Τμήματα που είχαν διεισδύσει στις Ελληνικές γραμμές, διέταξε το 1ο Σύνταγμα Ιππικού να εκτελέσει την αποστολή της αποκοπής. Η αποστολή εκτελέστηκε με απόλυτη επιτυχία, είχε όμως σοβαρές απώλειες.

γ. Αγώνες συμπίξεως

Η διάσπαση της άμυνας στο Κλειδί επέβαλε την εγκατάλειψη της περιοχής του Βερμίου και τη σύμπτυξη των Ελληνοβρετανικών δυνάμεων στην περιοχή του Ολύμπου. Όταν πληροφορήθηκε την εγκατάλειψη της περιοχής του

Βερμίου, η Μεραρχία του Ιππικού αποφάσισε, μετά από έγκριση του Τμήματος Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας, να μετακινήσει το δεξιό της και να συνδεθεί με την 20η Μεραρχία Πεζικού, η οποία θα έπαιρνε θέση στα Στενά της Κλεισούρας.

Το μεσημέρι της 12ης Απριλίου το ΤΣΔΜ έλαβε έγκριση της πρότασης που είχε υποβληθεί στο Γενικό Στρατηγείο για τη σύμπτυξη του. Η σύμπτυξη σχεδιάστηκε να πραγματοποιηθεί τις νύχτες 12/13-15/16 Απριλίου, οπότε οι Μεγάλες Μονάδες του ΤΣΔΜ θα έπρεπε να βρίσκονται στις οριστικές θέσεις τους νότια και δυτικά του ποταμού Αλιάκμονα. Η Μεραρχία θα συμπτυσσόταν πίσω από τη νέα θέση στην περιοχή της Σιάτιστας.

Μετά την σύμπτυξη των Τμημάτων του Συγκροτήματος "W" από το Κλειδί, η 13η και η 14η Απριλίου πέρασαν χωρίς να συμβεί τίποτα το σημαντικό. Τη νύχτα της 14ης οι Μονάδες διατάχθηκαν να συμπτυχθούν προς τα νότια εξαιτίας απειλής που προερχόταν από την κατεύθυνση της Καστοριάς. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η απειλή η Μεραρχία προσπάθησε να εξασφαλίσει τις διαβάσεις προς την Καστοριά, και ιδιαίτερα αυτή της Αγίας Φωτεινής. Από τις 13. 00 έως τις 16. 00 της 15ης Απριλίου η επίθεση που εκδηλώθηκε από Γερμανικά άρματα σε συνεργασία με το Πεζικό αποκρούστηκε από τα αμυνόμενα Σώματα του Ιππικού, που με εύστοχες βολές του βαρέος Πυροβολικού προξένησε σοβαρές απώλειες σε οχήματα και έμψυχο υλικό του εχθρού. Η διάβαση της Αγίας Φωτεινής παρέμεινε απαραβίαστη μέχρι το βράδυ, οπότε οι Γερμανοί κατόρθωσαν να καταλάβουν το βόρειο ορεινό όγκο της και από κει ναβάλουν με σφοδρά πυρά αυτομάτων όπλων στο δρόμο Αγίας Φωτεινής-Καστοριάς και τελικά να καταλάβουν την Καστοριά στις 20. 00.

Τελικά όλα τα Τμήματα της Μεραρχίας Ιππικού κατόρθωσαν να συμπτυχθούν και μέσα από το ορεινό δρομολόγιο Κορομηλιά-Σκαλοχώρι να συγκεντρωθούν στην περιοχή Σκαλοχωρίου.

δ. Στροφή προς την Ήπειρο

Αν και η πρώτη φάση της σύμπτυξης των Μονάδων που ανήκαν στη δύναμη του Τμήματος Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, το βράδυ της 15ης Απριλίου η οδός υποχώρησης προς Γρεβενά και Καλαμπάκα είχε αποκοπεί από τη Γερμανική προέλαση. Ο Διοικητής του ΤΣΔΜ σταθμίζοντας τις εξελίξεις αποφάσισε ότι οι Δυνάμεις έπρεπε να κατευθυνθούν προς την Ήπειρο μέσα από τις ορεινές διαβάσεις της Πίνδου.

Η Μεραρχία Ιππικού συγκεντρωνόταν σε όλη τη διάρκεια της ημέρας της 16ης Απριλίου μέσα από ορεινά δρομολόγια στην περιοχή Σκαλοχωρίου, όπου βρίσκονταν ήδη οι Διοικήσεις των XI και XIII Μεραρχιών Πεζικού. Όταν έφθασε η διαταγή για σύμπτυξη προς Μέτσοβο και Κόνιτσα, σε σύσκεψη των Διοικητών των τριών Μεραρχιών καθορίστηκαν τα δρομολόγια σύμπτυξης. Επίσης, επειδή τα τροχοφόρα της Μεραρχίας του Ιππικού δεν μπορούσαν να κινηθούν στα ορεινά δρομολόγια που θα ακολουθούσαν, αποφασίστηκε να καταστραφούν. Καταστράφηκαν επίσης και τέσσερα ορειβατικά πυροβόλα.

Στη σύσκεψη αυτή των Διοικητών είχε αποφασισθεί ότι η Μεραρχία Ιππικού κατά τη σύμπτυξη προς Μέτσοβο και Κόνιτσα θα αποτελούσε την από τα ανατολικά της παράταξης εξωτερική πτέρυγα, έχοντας σκοπό να καλύπτει τις άλλες Μεραρχίες. Για το σκοπό αυτό το πρωί της 17ης Απριλίου έστειλε

αναγνώριση στο χωριό Τσοτύλι, όπου και διαπίστωσε ότι αυτό είχε καταληφθεί από τους Γερμανούς.

Η Μεραρχία κινήθηκε στις 17 Απριλίου και το βράδυ στάθμευσε στην περιοχή της Κορυφής. Η μετακίνηση συνεχίστηκε στις 19 του μήνα χωρίς καμία εχθρική επέμβαση και σε σύνδεσμο με τις υπόλοιπες Μεραρχίες. Η διανυκτέρευση των Μονάδων έγινε στην Κρανιά, όπου και γνωστοποιήθηκε η πληροφορία ότι Γερμανοί μοτοσικλετιστές είχαν εντοπισθεί στη Νέα Κουτσού-φλιανη (Παναγιά). Στις 20 Απριλίου η κίνηση συνεχίστηκε με τάξη και πειθαρχία χωρίς το παραμικρό πρόβλημα.

Παρά τις προσπάθειες για απόκτηση επαφής με το Γ Σώμα Στρατού, όπως είχε μετονομασθεί το ΤΣΔΜ, αυτό δεν έγινε δυνατό παρά μόνο μέσω του Τμήματος Στρατιάς

Ηπείρου. Έτσι μόνο στις 20 Απριλίου στις 13. 30, όταν ο Διοικητής της Μεραρχίας έφθασε στον Προφήτη Ηλία Μετσόβου, έμαθε για πρώτη φορά, από έναν Ταγματάρχη, ότι γίνονταν προσπάθειες να επιτευχθεί ανακωχή.

2. Συγκρότηση και δράση της ΧΙΧ Μηχανοκίνητης Μεραρχίας

α. Η ΧΙΧ Μηχανοκίνητη Μεραρχία υπήρξε η πρώτη μεγάλη Μηχανοκίνητη Μονάδα του Ελληνικού Στρατού και αποτέλεσε, θα μπορούσαμε να πούμε, τον πρόδρομο της εξέλιξης του όπλου του Ιππικού σε Μηχανοκίνητο. Εξαιτίας ακριβώς αυτής της ιδιότητας της, θα αναφερόμαστε με λεπτομέρειες στη δράση της.

β. Συγκρότηση

Με την υπ. αριθμό ΑΠ 7014/ 15/1/1941 Διαταγή του Γενικού Στρατηγείου συγκροτήθηκε η ΧΙΧ Μηχανοκίνητη Μεραρχία με προσωρινή έδρα την Αθήνα και Διοικητή τον Υποστράτηγο Λιούμπα Ν. που μετακλήθηκε από το Αλβανικό Μέτωπο.

Επιτελάρχης της Μεραρχίας ορίστηκε ο Συνταγματάρχης Πυροβολικού Ασημάκης Β. , ο οποίος επίσης μετακλήθηκε από την Αλβανία και θα ασκούσε επιπλέον τα καθήκοντα του Διοικητή Πυροβολικού της Μεραρχίας. Η συγκρότηση έπρεπε να ολοκληρωθεί όσο το δυνατόν πιο σύντομα, ώστε να λάβει μέρος στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούνταν. Οι Μονάδες της Μεραρχίας άρχισαν να λειτουργούν από τις 12 Φεβρουαρίου, δηλαδή 25 μέρες μετά από την έκδοση της Διαταγής συγκρότησης της Μεραρχίας, και αυτό συνέβη επειδή οι Αξιωματικοί που διετέθησαν καθυστέρησαν να προσέλθουν. Για τη συγκρότηση της διατέθηκαν από τη Μεραρχία Ιππικού 40 Αξικοί και 1000 οπλίτες, καθώς και το Μηχανοκίνητο Σύνταγμα Ιππικού.

Παρ' όλες τις δυσκολίες, η Μεραρχία κατάφερε να κινηθεί στις 16 Φεβρουαρίου 1941 με κατεύθυνση τον πρώτο χώρο συγκέντρωσης της (Λάρισα-Τύρναβος-Τρίκαλα). Η σύνθεση της Μεραρχίας ήταν οι εξής:

- Στρατηγείο
- 191, 192, 193 Μηχανοκίνητα Συντάγματα (σύνολο 27 ελαφρά βρετανικά ή ιταλικά άρματα και 77 carriers)
- 19η Ομάδα Αναγνωρίσεως

- 19η Μοίρα Πυροβολικού
- 19η Μοίρα Α/Α Πυροβολικού
- 19ος Λόχος Στρατηγείου
- 19ος Λόχος Διαβιβάσεων
- 19ο Υγειονομικό Απόσπασμα
- 19ο Απόσπασμα Επιμελητείας
- 927 Ταχυδρομικός Τομέας.

γ. **Κίνηση**

Η κίνηση της Μεραρχίας πραγματοποιήθηκε οδικώς και σιδηροδρομικώς. Έτσι, το βράδυ της 26ης Φεβρουαρίου η Μεραρχία βρισκόταν στο νέο χώρο στάθμευσης της (περιοχή Λάρισας-Τυρνάβου).

Στις 4 Μαρτίου με τηλεφωνική Διαταγή του Γενικού Στρατηγείου η Μεραρχία υπήχθη στο Τμήμα Στρατιάς Κεντρικής Μακεδονίας και στις 5 Μαρτίου με άλλη διαταγή μεταστάθμευσε στην περιοχή Κατερίνης-Κίτρους, όπου και έφθασε στις 10 Μαρτίου.

Στις 6 Απριλίου τέθηκε υπό τη Διοίκηση της Μεραρχίας το 2ο Σύνταγμα Ιππικού. Η αποστολή της Μεραρχίας σ' αυτό το διάστημα ήταν η αμυντική οργάνωση και εγκατάσταση της στην περιοχή Ελαφίνα-Ραδάνη-Παλιόστανη-Προφήτης Ηλίας -Παλιοκαταχάς-Νέο Ελευθεροχώρι.

δ. **Ανάληψη Αποστολών**

Στις 27 Μαρτίου μετά από διαταγή του Γενικού Στρατηγείου η Μεραρχία τέθηκε υπό τις διαταγές του Τμήματος Στρατιάς Ανατολικής Μακεδονίας και έπρεπε να μετακινηθεί προς την περιοχή Κιλκίς-Λαχανά, όπου και έφθασε στις 29 Μαρτίου.

Η διάταξη των Μονάδων της Μεραρχίας ήταν η εξής:

- Στρατηγείο-Υπηρεσίες-Σχηματισμοί (Κιλκίς- Κρήστων)
- 191 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα (Καλόκαστρο- Στρυμωνικό). (Τάγμα πεζομάχων και Τάγμα αρμάτων).
- 192 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα (Ευκαρπία-Πλαγιές-Χειμαδιό). (Τάγμα πεζομάχων και Τάγμα αρμάτων).
- 193 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα (Καλινδρία-Χέρσο). (Τάγμα πεζομάχων και Τάγμα αρμάτων).
- 19η Ομάδα Αναγνωρίσεως (Βαμβάκια).
- 19η Μοίρα Πυροβολικού (Ζαχαράτο-Ξηροβρύση).

Στις 29 Μαρτίου μετά από διαταγή του ΤΣΑΜ:

- Τέθηκαν στη διάθεση του ΤΣΑΜ οι 11ες Κλειστών Αρμάτων (που ήταν Ιταλικά λάφυρα) των 192 και 193 Μηχανοκινήτων Συνταγμάτων για τις εξής αποστολές:

*Η 11η του 192ου Μηχανοκίνητου Συντάγματος στην περιοχή Νέα Κουκλού- τζα για να πραγματοποιεί ενέργειες εναντίον αλεξιπτωτιστών.

*Η Ίλη του 193ου Μηχανοκίνητου Συντάγματος στην περιοχή του Κρηστώνος για την ίδια αποστολή.

- Το 191ο Μηχανοκίνητο Σύνταγμα τέθηκε στη διάθεση Ομάδας Μεραρχιών στην περιοχή Σερρών-Σιδηροκάστρου και με αποστολή να εξασφαλίσει τις γέφυρες του Στρυμώνα και να ενεργήσει εναντίον αλεξιπτωτιστών στην πεδιάδα Σερρών- Σιδηροκάστρου.

- Η 19η Ομάδα Αναγνωρίσεως τέθηκε στη διάθεση της VII Μεραρχίας στην περιοχή Δοξάτου-Δράμας για χρησιμοποίηση, και αυτή, εναντίον αλεξιπτωτιστών.

Έτσι η Μεραρχία παρέμεινε με τις εξής δυνάμεις:

-192 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα (Ίλη Κλειστών Αρμάτων)

- 193 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα εκτός από την Ίλη Κλειστών Αρμάτων

- 19η Μοίρα Πυροβολικού εκτός από μία Πυροβολαρχία

- 19η Μοίρα Α/Α Πυροβολικού.

Η αποστολή που είχε ανατεθεί στη Μεραρχία ήταν η εξής:

- Δυνατότητα επέμβασης στην περιοχή των Κρουσιών για να ενισχυθεί το απόσπασμα που βρισκόταν εκεί.

- Μελέτη για την κατάληψη και εξασφάλιση της περιοχής Δοϊράνης Πολυκάστρου, σε συνεργασία με τον ΧΙ Συνοριακό Τομέα που τέθηκε υπό τις διαταγές της Μεραρχίας.

- Σε περίπτωση σύμπτυξης των Τμημάτων της Ομάδας Μεραρχιών από την τοποθεσία Μπέλες, η Μεραρχία θα έπρεπε να καλύψει τη σύμπτυξη στην περιοχή δυτικά του Αξιού, μέσω των γεφυρών της Αξιουπόλεως και Γέφυρας.

Στις 30 Μαρτίου άρχισαν να εκτελούνται αναγνωρίσεις από τη Μεραρχία, ώστε να είναι όλα τα Τμήματα της ενημερωμένα πάνω στον τρόπο εκτέλεσης των αποστολών που είχαν ανατεθεί σ' αυτήν.

Η Μηχανοκίνητη Μεραρχία, αφού ανέλαβε την άμυνα του αριστερού τμήματος του ΤΣΑΜ, χώρισε τον αμυντικό τομέα ευθύνης της σε τέσσερις υποτομείς με γενική διάταξη από τα ανατολικά προς τα δυτικά: 2ο Σύνταγμα Ιππικού, 192 Σύνταγμα, 193 Σύνταγμα, Απόσπασμα Κρουσιών. Επίσης, διέταξε την άμεση εκτέλεση αναγνωρίσεων και την προώθηση των 192 και 193 Συνταγμάτων με σκοπό την κατάληψη των θέσεων που είχαν καθοριστεί.

Το μέτωπο της Μεραρχίας είχε ανάπτυξη πάνω από 30 χλμ. και ήταν δυσανάλογο με τις δυνάμεις που διέθετε. Αυτό το μέτωπο έπρεπε να καλύπτονται 4 Τάγματα Πεζικού και 14 πυροβόλα. Ακόμη, η ανεπάρκεια του τηλεφωνικού δικτύου δημιουργούσε προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων Μονάδων. Σοβαρός επίσης κίνδυνος που απειλούσε τις ελληνικές δυνάμεις ήταν η εχθρική αεροπορία

Το μεσημέρι της 6ης Απριλίου, η Μεραρχία διέταξε τα 192 και 193 Συντάγματα να στείλουν απόσπασμα κατοπτρεύσεως από ένα Λόχο Κάρριερ και μία Διμοιρία μοτοσικλετιστών στους άξονες Ροδόπολη-Ανω Πορόια και Μουριές-Αγία Παρασκευή.

Το 192 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα που στάθμευε στην περιοχή βόρεια του Κιλκίς τέθηκε σε κίνηση στις 14. 00, αφού πρώτα έστειλε 241 οπλίτες, οι οποίοι δεν ήταν δυνατό να μεταφερθούν με τα οχήματα, στο έμπειδο του Κιλκίς. Ο τομέας ευθύνης του Συντάγματος ήταν από το Δοβά Τοπέ μέχρι τον Παραπόταμο.

Ο Διοικητής του Συντάγματος μαζί με τους Διοικητές των Ταγμάτων πραγματοποίησαν αναγνώριση και στις 17. 00 έφθασαν στο Θεοδώ-ροβο. Λίγο μετά την άφιξη τους εμφανίστηκαν γύρω στα 45 εχθρικά αεροπλάνα που βομβάρδισαν για μισή ώρα το χωριό όπου στο μεταξύ είχε φθάσει και ο 2ος Λόχος Αρμάτων. Το αποτέλεσμα του βομβαρδισμού ήταν να σκοτωθούν δύο Αξιωματικοί, να τραυματισθούν πέντε, καθώς και πάνω από 70 οπλίτες, να σκοτωθούν επίσης αρκετά ζώα, και να καταστραφούν δύο άρματα, οκτώ αυτοκίνητα και οκτώ δίκυκλα.

Το Σύνταγμα έφθασε στον προορισμό του τις πρώτες νυκτερινές ώρες και αντιμετώπισε με επιτυχία, εξαιτίας και των οργανώσεων εδάφους και των σκυρόδετων πολυβολείων, εχθρικές απόπειρες προσέγγισης της τοποθεσίας στη διάρκεια της νύχτας.

Το 193 Σύνταγμα, που στάθμευε στην περιοχή Καλίνδρια-Χέρσο, βορειοδυτικά του Κιλκίς, τέθηκε σε κίνηση γύρω στις 13.00, και μέχρι το βράδυ είχε εγκατασταθεί στις θέσεις που έπρεπε δυτικά του Δοβά Τοπέ και μέχρι τη Δοϊράνη. Στις 15.00 περίπου που βγήκε για αναγνώριση δέχθηκε επίθεση από Γερμανούς που βρίσκονταν στην περιοχή Κάτω Σούρμενα και αναγκάστηκε να επιστρέψει στη βάση της φέροντας μαζί της αιχμάλωτο ένα Γερμανό Υπαξιωματικό.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας ο αντιαεροπορικός Ουλαμός των 37 που στάθμευε στο σιδηροδρομικό σταθμό Κρησιών κατέρριψε ένα εχθρικό αναγνωριστικό αεροσκάφος. Από τις περιπόλους που στάλθηκαν διαπιστώθηκε η ύπαρξη ισχυρής εχθρικής δύναμης σε όλο το μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής από τις Μουριές μέχρι τη Ροδόπολη.

Τις πρωινές ώρες της επόμενης μέρας 7 Απριλίου ο εχθρός επιχείρησε να παραβιάσει την άμυνα του πεδινού διαδρόμου της λίμνης Δοϊράνης, αλλά απέτυχε και απωθήθηκε βόρεια από τις Μουριές.

Μετά από τη διάσπαση του Σερβικού Μετώπου το ΤΣΑΜ έδωσε νέα διαταγή που αφορούσε στην αποστολή της Μεραρχίας. Μ' αυτήν διέυρνε το μέτωπο της Μεραρχίας προς τα δυτικά μέχρι τον Αξιό ποταμό και μεταφερόταν το κέντρο βάρους των δυνάμεων μεταξύ της λίμνης Δοϊράνης και του Αξιού ποταμού. Με την ίδια διαταγή έμπαινε κάτω από τις διαταγές της Μεραρχίας ο XI Συνοριακός Τομέας, καθώς και η Διλοχία Πεζικού (Τάγμα Ασφαλείας) που θα μεταφερόταν με τραίνο από τη Θεσσαλονίκη στην Καλίνδρια. Μετά την ανάληψη της νέας αποστολής της, η Μεραρχία χώρισε τη ζώνη ευθύνης της που τώρα είχε ανάπτυγμα 50 χλμ, σε τρεις Υποτομείς:

- Ανατολικός Υποτομέας, από Ακρίτα έως Ταβουλάρι. Την ευθύνη του τομέα αυτού είχε το 192 Μηχανοκίνητο Σύνταγμα, ενισχυμένο με ένα Λόχο Πεζικού και μία Διμοίρια Πολυβόλων (Διοίκηση, Τάγμα Αρμάτων Μάχης, Πεδινή Πυροβολαρχία). Στα Κρούσια παρέμεινε το Τάγμα Πεζομαχών του Συντάγματος.

- Κεντρικός Υποτομέας (υψώματα περιοχής Μεταμορφώσεως), που θα αναλάμβανε η Διλοχία του Πεζικού, μόλις θα έφθανε από Θεσσαλονίκη.

- Δυτικός Υποτομέας (περιοχή των υψωμάτων Μπάτσοβας και Βορειοανατολικά), που ανέλαβε ο Συνοριακός Τομέας (Λόχος Διοικήσεως και δύο Λόχοι Πεζικού).

Οι υπόλοιπες μονάδες της Μεραρχίας παρέμεναν στην περιοχή των Κρουσίων με αμετάβλητη τη διάταξη τους. Τα μεσάνυχτα έφθασε από τη Δράμα στο Μεταλλικό η ΧΙΧ Ομάδα Αναγνωρίσεως, η οποία και τέθηκε με διαταγή του ΤΣΑΜ στη διάθεση της Μεραρχίας ως εφεδρεία της.

Στις 3. 00 της 8ης Απριλίου, εξαιτίας διείσδυσης της Γερμανικής Φάλαγγας της 2ης Τεθωρακισμένης Γερμανικής Μεραρχίας προς τη Δοϊράνη, η ΧΙΧ Ομάδα Αναγνωρίσεως διατάχθηκε:

- Να κινηθεί αμέσως και να καταλάβει τα υψώματα Ταβουλάρι - Ακρίτας και να τα εξασφαλίσει μέχρι την άφιξη του 192ου Μηχανοκίνητου Συντάγματος.

- Να έλθει σε επαφή με τον εχθρό που κατευθυνόταν από Δοϊράνη προς Νότο, και να εμποδίσει την προχώρηση του όσο το δυνατόν περισσότερο.

- Σε αδυναμία συγκρατήσεως εξαιτίας υπερτέρων Γερμανικών δυνάμεων, να συμπτυχθεί στον άξονα Δοϊράνης-Χέρσου.

Η κίνηση για την εκπλήρωση αυτής της αποστολής πραγματοποιήθηκε στις 5.00. Την ίδια ώρα άρχισε και η αποβίβαση της Διλοχίας Πεζικού στο σιδηροδρομικό σταθμό Καλινδριάς.

Στις 6. 00 εμφανίσθηκε η πρώτη Γερμανική Φάλαγγα Αρμάτων από την κατεύθυνση της Δοϊράνης προς τα υψώματα Ακρίτας- Οβελίσκος. Την ακολουθούσαν δύο ισχυρές μηχανοκίνητες Φάλαγγες που υποστηρίζονταν από αεροσκάφη. Τα Τμήματα του 193ου Συντάγματος που βρίσκονταν στο ύψωμα Οβελίσκος δέχθηκαν ισχυρή πίεση και αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν προς Νότο και να συμπυκνωθούν στο χωριό Ακρίτας μαζί με τα πρώτα Τμήματα της ΧΙΧ Ομάδας Αναγνωρίσεως που έφθαναν εκείνη την ώρα.

Ο Διοικητής της Ομάδας αυτής διέθεσε μία Ίλη για την ενίσχυση των Τμημάτων του 193ου Συντάγματος και κατένειμε τις υπόλοιπες δυνάμεις του βόρεια από το χωριό Ακρίτας με πρόθεση να αντεπιτεθεί για να ανακαταλάβει το ύψωμα Οβελίσκος αμέσως μόλις θα έφθαναν τα αμυνόμενα Τμήματα του 192ου Συντάγματος.

Οι εχθρικές δυνάμεις όμως, οι οποίες αποτελούνταν από άρματα και μηχανοκίνητο Πεζικό, αφού ενισχύθηκαν από το Πυροβολικό και την Αεροπορία, ανέτρεψαν τελικά τα Ελληνικά Τμήματα που βρίσκονταν βόρεια και βορειοανατολικά του χωριού Ακρίτας. Τα Ελληνικά Τμήματα συμπύκνωθηκαν τελικά σε υψώματα που βρίσκονταν νοτιότερα. Οι Γερμανοί άφησαν μερικά άρματα στον Ακρίτα και κινήθηκαν προς τη Μεγάλη Στέρνα, ενώ ταυτόχρονα άλλη Φάλαγγα εξουδετέρωσε ένα μικρό Τμήμα που βρισκόταν στην Καλινδρία, ο σιδηροδρομικός σταθμός της οποίας είχε βομβαρδιστεί από την αεροπορία των Γερμανών. Η Φάλαγγα αυτή άφησε στο χωριό μικρό αριθμό αρμάτων και κινήθηκε γρήγορα προς το Χέρσο. Η Ομάδα Αναγνωρίσεως και το Τμήμα του 193ου Συντάγματος βρέθηκαν ανάμεσα σε δύο εχθρικές τεθωρακισμένες Φάλαγγες

που κινούνταν γρήγορα προς τα νότια και δεν μπορούσαν να αντιδράσουν, καθώς στερούνταν εντελώς υποστήριξης Πυροβολικού και αντιαρματικών όπλων. Έτσι τα Τμήματα αυτά αναγκάστηκαν να παραμείνουν στις θέσεις τους όπου και αναδιοργανώθηκαν περιμένοντας επέμβαση από το 192ο Σύνταγμα που θα ερχόταν από τα Κρούσια, το οποίο όμως μέχρι την 1930 δεν εμφανίσθηκε.

Η κατάληψη του υψώματος Οβελίσκος και των υψωμάτων που βρίσκονταν βόρεια από το χωριό Ακρίτας πρόσφερε σημαντικά πλεονεκτήματα στον εχθρό και του παρείχε τη δυνατότητα επίθεσης στα νότια τμήματα της περιοχής των Κρουσίων. Στο ίδιο χρονικό διάστημα η εμπροσθοφυλακή του 192ου Συντάγματος κινούνταν από το Μυριόφυτο προς τον Ακρίτα με σκοπό να εκτελέσει την αποστολή που της είχε ανατεθεί. Φτάνοντας όμως στα Αμάραντα αντιμετώπισε την πλαγιοφυλακή Γερμανικής Φάλαγγας και αναγκάστηκε έτσι να συμπυκνεί εσπευσμένα γύρω στις 10. 30 προς τα Κρούσια. Έτσι, τα υπόλοιπα Τμήματα του Συντάγματος καθηλώθηκαν στο Μυριόφυτο.

Από το πρωί της 8ης Απριλίου οι Γερμανοί βομβαρδίζουν την τοποθεσία των Κρουσίων με το πυροβολικό και την αεροπορία τους. Ισχυρή επίσης Φάλαγγα του εχθρού είχε καταλάβει το Χέρσο, ενώ άλλη φάλαγγα κινούνταν από την περιοχή της Μεγάλης Στέρνας προς το Πολύκαστρο, εκκαθαρίζοντας την περιοχή και περικυκλώνοντας τις Ελληνικές δυνάμεις που βρίσκονταν αριστερά αυτής της τοποθεσίας. Στις 10. 30 της 8ης Απριλίου διασπάσθηκε το αριστερό της τοποθεσίας Κρουσίων.

Μετά την ημιδιάλυση της XIX Μηχανοκίνητης Μεραρχίας, ο Διοικητής της μετέφερε εσπευσμένα το Στρατηγείο του στο χωριό Κεντρικό, όπου έφθασε στις 2.00 της 9ης Απριλίου, μετά την κατάληψη του Κιλκίς από τους Γερμανούς. Όταν έφθασε στο Κεντρικό, ο Διοικητής της Μεραρχίας ήρθε σε προσωπική επαφή με μερικούς από τους Διοικητές των Μονάδων του. Διαβλέποντας αδυναμία συνέχισης του αγώνα στην περιοχή των Κρουσίων και μην έχοντας καμιά επαφή με το ΤΣΑΜ, αποφάσισε να διατάξει τη σύμπυξη των Τμημάτων της Μεραρχίας στις περιοχές Ελληνικό και Κλειστόρο μέσω του μοναδικού άξονα που είχε απομείνει ελεύθερος: Κεντρικό-Βάθη-Κάτω Θεοδω-ράκι-Κοκκινιά-Ελληνικό.

Το 192 Σύνταγμα άφησε στην τοποθεσία των Κρουσίων το Τάγμα των Πεζομάχων του και κινήθηκε χωρίς διαταγή της Μεραρχίας προς το Κιλκίς, όπου και συναντήθηκε με το Στρατηγείο στο χωριό Ευκαρπία. Μετά από διαταγή που πήρε, ακολούθησε το Στρατηγείο και έφθασε και αυτό στις 2. 00 στο Κεντρικό. Στις 4.00 διατάχθηκε να κινηθεί προς το Ελληνικό, όπου έφθασε στις 7. 00 και παρέμεινε αναμένοντας νέες διαταγές.

Το Πεζομάχο Τάγμα του 192ου Συντάγματος εγκαταστάθηκε στα υψώματα βόρεια του Πανοράματος. Εκεί δέχθηκε στα πλευρά του δραστικά πυρά από τον εχθρό, που είχε προωθηθεί στα αριστερά του. Μετά από αγώνα μικρής διάρκειας, ο Διοικητής του τάγματος, διαπιστώνοντας ότι ήταν αδύνατο να διατηρήσει την κατεχόμενη γραμμή τη στιγμή που βάλλονταν πλευρικά από πυροβόλα, διέταξε τη σύμπυξη των Τμημάτων του, τα οποία, αφού απαγκιστρώθηκαν με δυσκολία, κινήθηκαν με σχετική αταξία προς το Κεντρικό, όπου έφθασαν στις 4.30. Η σύγχυση που επικρατούσε στο Κεντρικό και η ανάμιξη των Τμημάτων της Μεραρχίας δυσκόλευε την παραπέρα κίνηση του Τάγματος, το οποίο, μετά από δραστήριες προσπάθειες του Διοικητή του, που έλαβε γνώση

της διαταγής για σύμπτυξη της Μεραρχίας, κατόρθωσε να φθάσει το απόγευμα στο Ελληνικό και να ενωθεί με το Σύνταγμα του.

Το 193 Σύνταγμα δέχθηκε στις 2.30 εχθρική επίθεση από τα νώτα και το δεξιό του, που είχε μείνει ακάλυπτο μετά την αποχώρηση του 192ου Συντάγματος. Ο Διοικητής του Συντάγματος παραδόθηκε μετά από αγώνα μικρής διάρκειας, μαζί με όλα τα Τμήματα που βρίσκονταν υπό τις διαταγές του, αν και αρκετά δεν είχαν δεχθεί επίθεση. Έτσι, ολόκληρο το Σύνταγμα, εκτός από μικρό αριθμό διαφυγόντων, αιχμαλωτίστηκε μαζί με το Διοικητή του.

Τα Τμήματα του Αποσπάσματος Κρουσίων που είχαν συμπτυχθεί από την προηγούμενη, είχαν εγκατασταθεί στον αυχένα βορειοανατολικά του Πανοράματος, εκτός από το ΙΙ Τάγμα Ασφαλείας, το οποίο είχε κινηθεί άτακτα προς το Ελληνικό, και το 2ο Σύνταγμα Ιππικού, που είχε φύγει για το Ελληνικό από την προηγούμενη μέρα στις 22. 00. Τα Τμήματα του Αποσπάσματος Κρουσίων μετά από διαταγή κινήθηκαν και αυτά προς το Ελληνικό στις 4. 00, όπου και έφθασαν στις 15. 30 και συνενώθηκαν με τα υπόλοιπα Τμήματα.

ε. Οι Πρώτοι Νεκροί Ηρωες των Τεθωρακισμένων

Στη διάρκεια του αγώνα της ΧΙΧ Μηχανοκίνητης Μεραρχίας έπεσαν στο πεδίο της μάχης οι πρώτοι νεκροί Αξικοί του Όπλου των Τεθωρακισμένων.

Ο Ήλαρχος Σαρήμπης Δ. του 192ου Μηχανοκίνητου Συντάγματος, Διοικητής του Τάγματος Αρμάτων, δέχθηκε με μεγάλη ψυχραιμία την επίθεση Γερμανικών αεροσκαφών καθέτου εφορμήσεως και προσπάθησε με την αγέρωχη στάση του να εμψυχώσει τους άνδρες του. Έπεσε από ριπή πολυβόλων των Στούκας στις 6 Απριλίου 1940 στο χωριό Θεοδώροβο Ροδοπόλεως.

Ο Υπίλαρχος Αρχοντάκης Κ. της ΧΙΧ Ομάδας Αναγνωρίσεως, που ήταν επικεφαλής ελαφράς Μηχανοκίνητης Ήλης στο ύψωμα Ακρίτας, δέχθηκε την επίθεση όλου του όγκου των Γερμανικών Τεθωρακισμένων. Για οκτώ ώρες χειριζόταν ο ίδιος ένα οπλοπολυβόλο τύπου Χότσκις και μαχόταν μαζί με το μικρό τμήμα του κατορθώνοντας να ανακόψει τη Γερμανική επέλαση. Ο αγώνας συνεχιζόταν σώμα με σώμα, ο Αρχοντάκης τραυματίστηκε, αλλά εξακολουθούσε να μάχεται. Οι Γερμανοί τον κάλεσαν να παραδοθεί, και μολονότι τραυματισμένος αρνήθηκε. Τελικά έπεσε νεκρός στις 8 Απριλίου με το χαμόγελο στα χείλη.

Ο Ανθυπασπιστής δευτεροετής Εύελπης Παλληκαρώνας Δ. του 192ου Μηχανοκίνητου Συντάγματος θυσιάστηκε, όρθιος κι αυτός, στο βωμό της πατρίδας, αδιαφορώντας για τα Στούκας που πετούσαν από πάνω του. Σκοτώθηκε επίσης στις 6 Απριλίου στο βομβαρδισμό του χωριού Θεοδώροβο.

ΤΜΗΜΑ 18 ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Στη σύνθεση της 1ης Ελληνικής Ταξιαρχίας είχε προβλεφθεί και Τμήμα Μηχανοκίνητου Ιππικού. Έτσι, στις 11 Νοεμβρίου 1941 συγκροτήθηκε η Ι Ομάδα Αναγνωρίσεως, η οποία στις 23/6/1942 μετονομάστηκε σε Ιλη Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων. Η Ήλη αυτή εγκαταστάθηκε μαζί με την Ταξιαρχία στην περιοχή Αμιριάς δυτικά της Αλεξάνδρειας τον Αύγουστο του 1942, όπου και παρέμεινε μέχρι την έναρξη της μάχης στο Ελ Αλαμείν. Η Ήλη διέθεσε τα αυτοκίνητα της τύπου Κάρριερ για ενίσχυση των Ταγμάτων της 1ης Ταξιαρχίας, που βρίσκονταν

στην πρώτη γραμμή. Η Ίλη συμμετείχε επίσης στη μάχη του Ελ Αλαμίν στις 30/ 10/1942 με το υπόλοιπο τμήμα της που οργανώθηκε σε πεζοπόρο.

Στις 15/12/1942 συγκροτήθηκε η II Ίλη Τεθωρακισμένων, η οποία μαζί με την I αποτέλεσε το υπό συγκρότηση 1ο Σύνταγμα Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων. Το Σύνταγμα αυτό δεν συμμετείχε σε επιχειρήσεις και διαλύθηκε τον Ιούλιο του 1944 μαζί με άλλες ομάδες του Ελληνικού Στρατού στη Μέση Ανατολή που συμμετείχαν στο στασιαστικό κίνημα του Απριλίου του ίδιου έτους.

Κατά τη συγκρότηση της III Ελληνικής Ορεινής Ταξιαρχίας στη Μέση Ανατολή δεν προβλέφθηκε στη σύνθεση της Τμήμα Ιππικού ή Τεθωρακισμένων. Πολλοί όμως Αξιωματικοί και άνδρες του Όπλου διατέθηκαν και υπηρέτησαν σε Τμήματα αντιαρματικά και Κάρριερς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΤΜΗΜΑ 19

Η ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΠΛΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

1. Σύσταση του Όπλου Ιππικό-Τεθωρακισμένα

Με τις 71 και 97/1946 αποφάσεις του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου που κυρώθηκαν με Βασιλικό Διάταγμα την 6η Ιουνίου 1946 και στη συνέχεια με τον αναγκαστικό νόμο 838 της 21ης Φεβρουαρίου 1946 "Περί Καθορισμού Οπλων, Σωμάτων και Υπηρεσιών του Στρατού Ξηράς", προβλέφθηκε μεταξύ των Όπλων και το Όπλο Ιππικό-Τεθωρακισμένα.

Το νέο όπλο αποτέλεσε συνέχεια του Ιππικού και αναπτύχθηκε μετά τις 16 Ιουνίου 1946. Συγκροτήθηκε από μόνιμο και έφεδρο προσωπικό που ανήκε στο όπλο του Ιππικού, καθώς και κατωτέρους Αξιωματικούς άλλων όπλων. (Στο Παράρτημα "Ε" φαίνονται οι Διευθυντές του Όπλου από το 1946 μέχρι σήμερα).

2. Συγκρότηση των νέων Τεθωρακισμένων Μονάδων

Με την υπ' αρ. ΑΠ 98007/ 7/3/1945 διαταγή του ΓΕΣ διατάχθηκε η συγκρότηση του ΙΙ Συντάγματος Αναγνωρίσεως, το οποίο υπήρξε η πρώτη μονάδα του νέου όπλου. Για την εκπαίδευση των στελεχών του Συντάγματος αυτού λειτούργησε Σχολή, την ευθύνη της εκπαίδευσης στην οποία ανέλαβαν Βρετανοί. Η Σχολή αυτή έφερε τον τίτλο "Προπαρασκευαστικό Κέντρο Εκπαίδευσεως Εκπαιδευτών Αξιωματικών Τεθωρακισμένων" και στεγάστηκε σε κτιριακές εγκαταστάσεις των Σ. Ε. Κ. στο Σταθμό Λαρίσης. Είχε τρεις πτέρυγες (Ασυρμάτου-Οπλομηχανημάτων- Μηχανοδηγήσεως), στις οποίες εκπαιδεύθηκαν οι Αξιωματικοί του Ιππικού που προορίζονταν για το νέο όπλο.

Μετά από πάροδο δύο μηνών, οι Αξιωματικοί αυτοί, αφού τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση τους, αποτέλεσαν τον πυρήνα του ΙΙ Συντάγματος Αναγνωρίσεως, το οποίο άρχισε να συγκροτείται στην Ελευσίνα από την 1η Απριλίου 1945 ως μονάδα της ΙΙ Μεραρχίας με προσωπικό από την παλιά ΧΙΧ Μηχανοκίνητη Μεραρχία και τη διαλυμένη ΙΙΙ Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία (Ρίμινι). Το υλικό που αρχικά χρησιμοποίησε το Σύνταγμα προερχόταν από το διαλυμένο 11ο Μηχανοκίνητο Τάγμα Χωροφυλακής και από τις Αποθήκες Βάσεως Υλικού Πολέμου.

Στη συνέχεια συγκροτήθηκαν με την ίδια σύνθεση με το ΙΙ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως:

-Το ΧΙ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (2403/ 9/3/45)

-Το ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (933489/ 20/5/45).

Οι Αξιωματικοί και οι οπλίτες των νέων αυτών Συνταγμάτων εκπαιδεύθηκαν στο νέο Γενικό Κέντρο Εκπαίδευσεως Αξιωματικών (ΓΚΕΑ).

Το Κέντρο Εκπαίδευσεως Τεθωρακισμένων με την επωνυμία Σχολή Τεθωρακισμένων συγκροτήθηκε ως μονάδα που υπαγόταν στο ΓΚΕΑ με την υπ' αρ. 299162/ 17/2/1946 Διαταγή του ΓΕΣ στο Γουδί. Ο πρώτος εκπαιδευτικός

πυρήνας είχε ήδη δημιουργηθεί με την εκπαίδευση των στελεχών από τους Βρετανούς στο Προπαρασκευαστικό Κέντρο Εκπαιδύσεως, στη Σχολή Μηχα-νοδηγήσεως του ΓΚΕΑ, και με την μετεκπαίδευση ικανού αριθμού εκπαιδευτών στη Βρετανική Σχολή Τεθωρακισμένων στην Αίγυπτο. Το ΚΕΤ είχε έδρα τις Αχαρνές και περιέλαβε:

- Τη Σχολή ΤΘ, όπου λειτουργούσε το Τμήμα Βασικής Εκπαιδύσεως των ΑΠ Τεθνων

- Το Συγκρότημα εκπαίδευσης στο οποίο διενεργείτο η βασική εκπαίδευση των νεοσυλλέκτων οπλιτών και η προκεχωρημένη εκπαίδευση εφοδιστών, ολμιωτών κ. λπ.

Το Δεκέμβριο του 1947 το ΓΕΣ αποφάσισε τη συγκρότηση οκτώ Εφίππων Ιλών (είχαν ήδη συγκροτηθεί από τον Ιούλιο) και με την υπ' αρ. ΑΠ 12002/Α3/1/ 29/4/1948 συγκροτήθηκε το Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως, το οποίο είχε στη δύναμη του μονάδες που ήταν εκτός διατάξεως μάχης:

- Το Τεθωρακισμένο Τμήμα Στρατιάς
- Την Τεθωρακισμένη Ίλη Πελοποννήσου
- Την Τεθωρακισμένη Ίλη Ασφαλείας του ΚΕΤ.

Το Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως υπάχθηκε στο Α Σώμα Στρατού.

Τα άρματα τύπου Κένταυρος (Α27) ήταν τα πρώτα σύγχρονα άρματα που απέκτησε ο Ελληνικός Στρατός. Το Μάιο του 1946 έφθασαν στην Ελλάδα 52 και αποθηκεύθηκαν στο Κέντρο Εκπαιδύσεως Τεθωρακισμένων, όπου και παρέμειναν για πάνω από 15 μήνες σε κατάσταση πλήρους εγκατάλειψης, επειδή η Βρετανική αποστολή δεν επέτρεπε σε κανένα να τα προσεγγίσει, προβάλλοντας ως λόγους είτε ότι ήταν ακατάλληλα για χρήση στον αγώνα που διεξαγόταν είτε ότι δεν υπήρχαν ανταλλακτικά κ. λπ..

Τελικά το Φεβρουάριο του 1947, μετά από πολλές πιέσεις, στάλθηκαν στην Αγγλική Σχολή Τεθωρακισμένων για εκπαίδευση 8 Αξιωματικοί. Αυτοί μόλις επέστρεψαν στην Ελλάδα επιδόθηκαν στην εκπαίδευση πληρωμάτων αρμάτων, ενώ παράλληλα συντηρούσαν και επανέφεραν σε ενέργεια τα αποθηκευμένα στο ΚΕΤ άρματα.

Από τον Απρίλιο του 1948 δημιουργήθηκαν διαδοχικά η ΙΙ, η ΙΧ και η ΧΙ Ίλες Αρμάτων ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ.

Από τον Αύγουστο του 1948 και μέχρι το Σεπτέμβριο του 1949 σημειώθηκαν οι εξής μεταβολές στη συγκρότηση των Μονάδων του Όπλου:

- Οι 8 Έφιππες Ίλες των Μεραρχιών αναδιοργανώθηκαν και συγκρότησαν δύο Συντάγματα Ιππικού. Στο Β Σύνταγμα Ιππικού ανήκαν οι 1η, 2η, 9η και 15η Ίλες. Στο Γ Σύνταγμα Ιππικού ανήκαν οι 7η, 8η, 10η και 11η Ίλες.

- Όλα τα Συντάγματα Αναγνωρίσεως και Ιππικού τέθηκαν υπό τη διοίκηση της Στρατιάς και διατέθηκαν στα Σώματα Στρατού.

- Με την υπ' αρ. ΕΠ 12002/Α3/1-1/ 29/1/1949 Διαταγή του ΓΕΣ συγκροτήθηκαν οι εξής νέες Ίλες Αναγνωρίσεως:

371 Ίλη Αναγνωρίσεως (Χάμπερ)

372 Ίλη Αναγνωρίσεως (Χάμπερ)

373 Ίλη Αναγνωρίσεως (M8).

Οι Ίλες αυτές αποτέλεσαν τελικά το VIII Σύνταγμα Αναγνωρίσεως.

- Με την υπ' αρ. 12357/A3/1-1/ 29/3/1949 Διαταγή του ΓΕΣ οι II,

IX

και

XI Ίλες Αρμάτων προβλέφθηκαν στη Διάταξη Μάχης ως εξής:

381 (II) Ίλη Αρμάτων

382 (IX) Ίλη Αρμάτων

383 (XI) Ίλη Αρμάτων.

Οι Ίλες αυτές υπάχθηκαν προσωρινά στα αντίστοιχα Συντάγματα Αναγνωρίσεως 391 (II), 392 (IX), 393 (XI). Αργότερα, με την υπ' αρ. ΓΕΣ 12215/ Α3/1/ 5/10/1949 διαταγή του ΓΕΣ, συγκροτήθηκε στη Θεσσαλονίκη έχοντας ως βάση τις Ίλες αυτές το 391 Σύνταγμα Αρμάτων ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ, το οποίο και υπάχθηκε απευθείας στο ΓΕΣ (Διεύθυνση Τεθωρακισμένων).

ΤΜΗΜΑ 20 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ

1. Γενικά

Μέχρι τις αρχές του 1946 οι νέες Μονάδες των Τεθωρακισμένων παρέμεναν στην περιοχή του Λεκανοπεδίου Αττικής και κύρια ενασχόληση τους ήταν η εκπαίδευση, καθώς και η συγκρότηση τους σε προσωπικό και υλικό. Οι ανάγκες ασφάλειας στην ύπαιθρο, όμως, εξαιτίας της έναρξης της δράσης των Ανταρτών, επέβαλαν τη σταδιακή προώθηση των Μονάδων σε ζωτικές περιοχές, αν και βρισκονταν ακόμη στην περίοδο της προπαρασκευής. Έτσι:

- Τον Ιανουάριο του 1946 στάλθηκε Ίλη του II Συντάγματος Αναγνωρίσεως στην Πελοπόννησο.

- Την 1η Ιουνίου 1946 μεταστάθμευσε η 2η Ίλη αρχικά και στη συνέχεια το υπόλοιπο του IX Συντάγματος Αναγνωρίσεως στη Θεσσαλία (Στρατιωτική Διοίκηση Λάρισας).

- Στις 25 Ιουλίου 1946 μεταστάθμευσε το XI Σύνταγμα Αναγνωρίσεως στη Μακεδονία (Στρατιωτική Διοίκηση Θεσσαλονίκης).

- Στις 6 Ιανουαρίου 1947 μεταστάθμευσε το II Σύνταγμα Αναγνωρίσεως στη Θεσσαλία, απ' όπου επέστρεψε στην Αθήνα το IX για να περατώσει την ανασυγκρότησή του.

- Το Μάρτιο του 1947 το IX Σύνταγμα Αναγνωρίσεως μεταστάθμευσε και πάλι στην περιοχή της Θεσσαλίας (Στρατιωτική Διοίκηση Τρικάλων).

- Παράλληλα συγκροτήθηκαν Ίλες Ιππικού, οι οποίες αργότερα αποτέλεσαν Συντάγματα που συμμετείχαν στις επιχειρήσεις σε διάφορες

περιοχές: Μεσολόγγι, Λάρισα, Καρδίτσα, Γιαννιτσά, Πτολεμαίδα, Αλιστράτη, Σέρρες, Ιωάννινα.

Από τη στιγμή που συγκροτήθηκαν οι Μονάδες αυτές, μαζί μ' εκείνες που συγκροτήθηκαν αργότερα, όπως το Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως και οι Ίλες Αρμάτων Κένταυρος (οι οποίες αποτέλεσαν τελικά το 391 Σύνταγμα Αναγνωρίσεως), συμμετείχαν στις επιχειρήσεις.

Εξαιτίας της ιδιάζουσας μορφής του αγώνα, οι Μονάδες χρησιμοποιούσαν μικρά Τμήματα, συνήθως Ίλης και Ουλαμού, ενώ η διάταξη γενικά των Μονάδων κάλυπτε σχεδόν ολόκληρο τον ελληνικό χώρο. Σε όλες τις περιπτώσεις η επέμβαση αυτών των μικρών Τμημάτων είχε σαν αποτέλεσμα τη σοβαρή υποστήριξη περιοχών που δοκιμάζονταν και τη σταθεροποίηση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών.

Η συμμετοχή όλου του όγκου των Τεθωρακισμένων στην τελική φάση του Εμφυλίου στο όρος Βίτσι συνέβαλε αποφασιστικά στη νίκη.

Οι αποστολές που ανατέθηκαν στα Τεθωρακισμένα στη διάρκεια του Εμφυλίου ήταν οι εξής:

- Σταθεροποίηση του αισθήματος ασφάλειας του πληθυσμού με την ανάληψη αποστολών σε κατοικημένες περιοχές όπου υπήρχαν ζωτικές εγκαταστάσεις.

- Αναγνωρίσεις, περιπολίες, συνοδείες φαλαγγών και ενέδρες.

- Συμμετοχή σε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

- Ενίσχυση του Πεζικού σε περιπτώσεις σοβαρής εμπλοκής του, καθώς και υποστήριξη των επιθέσεων του.

Ιδιαίτερα πρέπει να σημειωθεί η προσπάθεια που καταβλήθηκε από τα πληρώματα για την αξιοποίηση και την καλύτερη απόδοση του παλαιού και πολυχρησιμοποιημένου υλικού που είχε διατεθεί. Η άριστη εκπαίδευση, ο ενθουσιασμός και η αγωνιστική διάθεση των πληρωμάτων είχαν σαν αποτέλεσμα να προωθούνται τα τεθωρακισμένα σε δυσπρόσιτες ακόμα και για πεζούς περιοχές, όπου με εύστοχες άμεσες βολές εξουδετέρωναν ισχυρά πολυβολεία των ανταρτών που δεν ήταν δυνατό να καταστραφούν με άλλον τρόπο.

2. II Σύνταγμα Αναγνωρίσεως

Το II Σύνταγμα Αναγνωρίσεως συνέβαλε ενεργά στις επιχειρήσεις από την πρώτη στιγμή που μεταστάθμευσε στη Λάρισα. Ίλες και Ουλαμοί κατανεμήθηκαν στις κυριότερες πόλεις και ζωτικά σημεία της Θεσσαλίας και της Δυτικής Μακεδονίας, εξυψώνοντας το ηθικό και σταθεροποιώντας το αίσθημα ασφάλειας του πληθυσμού. Στη διάρκεια του 1947 ο πόλεμος ήταν σκληρός. Ενας Ουλαμός της 2ης Ίλης του Συντάγματος αντιμετώπισε την πρώτη σοβαρή επίθεση των Ανταρτών εναντίον της Φλώρινας. Ο Διοικητής του Ουλαμού Υπίλαρχος Οικονόμου Σταμάτιος έβαλλε ακάλυπτος από το τεθωρακισμένο όχημα του και κατεδίωκε τους Αντάρτες, δέχθηκε όμως βολίδα από τουφέκι στο μέτωπο και έπεσε νεκρός στο πεδίο της μάχης. Άλλος Ουλαμός της 2ης Ίλης αντιμετώπισε

επιδρομή στην περιοχή των Γρεβενών. Ο Διοικητής του Ουλαμού και τα πληρώματα του δέχθηκαν πολλούς επαίνους και ηθικές διακρίσεις.

Η 1η Εφόδος του Συντάγματος έδωσε τους Αντάρτες από τον "Κάμπο" της Λάρισας, και ιδιαίτερα από τα χωριά της λίμνης Κάρλας, όπου καθημερινά σημειώνονταν συμπλοκές.

Η κορύφωση όμως της δράσης του Συντάγματος ήλθε το επόμενο έτος 1948. Στις 22 Φεβρουαρίου η 1η Εφόδος έστησε ενέδρες στο δημόσιο δρόμο Λάρισας-Βόλου και κατάφερε μεγάλες απώλειες στις δυνάμεις των ανταρτών. Τον Αύγουστο Τμήματα του Συντάγματος έλαβαν μέρος στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στο Γράμμο. Στις 12 Αυγούστου δύο Ουλαμοί της 3ης 1λης εμπλόκθηκαν σε μάχη στην περιοχή της Καλαμπάκας.

3. IX Σύνταγμα Αναγνωρίσεως

Το IX Σύνταγμα Αναγνωρίσεως έλαβε μέρος σε αποστολές στη Θεσσαλία, τη Ρούμελη, τη Δυτική Μακεδονία, την Πελοπόννησο, και ιδιαίτερα στην Ήπειρο. Η 2η 1λη του Συντάγματος ήταν το πρώτο Τεθωρακισμένο Τμήμα που διεξήγαγε επιχειρήσεις στη Θεσσαλία και τη Δυτική Μακεδονία, ενώ αργότερα διατέθηκε και παρέμεινε συνεχώς στην Ήπειρο.

Στη διάρκεια της επίθεσης των Ανταρτών εναντίον της Κόνιτσας το Δεκέμβριο του 1947 συμμετείχε η 2η 1λη.

Τμήμα επίσης της 2ης 1λης, στις επιχειρήσεις στην περιοχή Μουργκάνα το Σεπτέμβριο του 1948, αντιμετώπισε 750 περίπου Αντάρτες που προσπαθούσαν να περάσουν από τη Μουργκάνα στα Ζαγόρια.

Η 1η 1λη του Συντάγματος έλαβε μέρος στη Μάχη της Ελασσόνας και έσωσε τα Φάρσαλα στις 5 Απριλίου 1948.

Στη Μάχη της Καρδίτσας συμμετείχε Τμήμα της 3ης 1λης που υπερασπίστηκε ηρωικά την πόλη μαζί με Τμήματα από άλλα Οπλα.

Η συμμετοχή τέλος του Συντάγματος στις επιχειρήσεις του Γράμμο το 1948, καθώς και σ' αυτές στο Γράμμο και το Βίτσι το 1949 υπήρξε σημαντική.

4. XI Σύνταγμα Αναγνωρίσεως

Το XI Σύνταγμα Αναγνωρίσεως κάλυπτε ολόκληρη την περιοχή της Μακεδονίας και της Θράκης. Οι 1λες του Συντάγματος δρούσαν συνεχώς μεμονωμένα, ενώ η 2η 1λη είχε διατεθεί σε όλη σχεδόν την περίοδο των επιχειρήσεων στην Καβάλα. Για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές απαιτήσεις για διάθεση Τμημάτων, το Σύνταγμα κατόρθωσε με υπεράνθρωπες προσπάθειες να αξιοποιήσει παλιό Βρετανικό Τεθωρακισμένο υλικό που είχε εγκαταλειφθεί στη Θεσσαλονίκη και να συγκροτήσει έτσι δύο επιπλέον 1λες.

Κατά τη διάρκεια της επίθεσης των Ανταρτών εναντίον της πόλης της Νάουσας το Δεκέμβριο του 1948, Τμήματα του Συντάγματος κράτησαν χωρίς να υποχωρήσουν, παρά τις απώλειες που είχαν. Τεθωρακισμένα επίσης, αλλά και δύο άρματα που ανήκαν στη Διοίκηση της IX 1λης Αρμάτων Κένταυρος, ήταν τα πρώτα που πήγαν να ενισχύσουν τα υπολείμματα της Φρουράς.

Η μεγαλύτερη όμως επιτυχία του Συντάγματος ήταν η καταδίωξη των Ανταρτών μετά τον κανονιοβολισμό της Θεσσαλονίκης το Δεκέμβριο του 1948 από πυροβόλο. Στις 2. 30, όταν η Θεσσαλονίκη δέχθηκε το πρώτο βλήμα, ο συναγεμός των Τεθωρακισμένων ήταν άμεσος. Υπήρξε όμως μεγάλη δυσκολία στο να εξακριβωθεί από ποια κατεύθυνση βαλλόταν η πόλη. Παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, μόνο το πρωί εντοπίστηκαν από την Αεροπορία οι Αντάρτες. Τα Τεθωρακισμένα, όμως, μαζί με τα άρματα της XI Ήλης Αρμάτων, είχαν ήδη αποκόψει όλα τα δυνατά δρομολόγια υποχωρήσεως. Για πρώτη φορά υπήρξε επαφή με τους Αντάρτες στα Δερβενία, ενώ μεγάλη φθορά υπέστησαν στη μάχη του Ασβεστοχωριού. Η τελική όμως διάλυση των Ανταρτών επιτεύχθηκε στην πεδιάδα του Λαγκαδά, μεταξύ της λίμνης του Αγ. Βασιλείου και της πόλης του Λαγκαδά.

5. **Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως**

Το Α Σύνταγμα Αναγνωρίσεως, αν και συγκροτήθηκε αργότερα από τα υπόλοιπα, δεν υστέρησε σε δράση. Στις περιοχές Βόλου-Λάρισας-Τρικάλων-Καλαμπάκας και σε ολόκληρη την Πελοπόννησο Τμήματα του Α Συντάγματος Αναγνωρίσεως σταθεροποίησαν το αίσθημα ασφάλειας του πληθυσμού και εκκαθάρισαν τις εστίες των Ανταρτών.

Στις 16 Απριλίου 1948 ο 3ος Ουλαμός της 2ης Ήλης του Α Συντάγματος Αναγνωρίσεως, ενώ συνόδευε φάλαγγα από 70 οχήματα που προέρχονταν από τη Σπάρτη και με κατεύθυνση την Τρίπολη, δέχθηκε επίθεση από 800 Αντάρτες. Τα δύο Τεθωρακισμένα που προπορεύονταν απομονώθηκαν από τη φάλαγγα. Το ένα ανατινάχθηκε μαζί με τους άνδρες του, ενώ το πλήρωμα του δεύτερου συνέχισε τον αγώνα τραυματισμένο και πεζό. Τελικά, και μετά την ενίσχυση των δυνάμεων από τον 4ο Ουλαμό και την Ήλη Εφόδου, η κατάσταση ανατράπηκε και οι Αντάρτες αποσύρθηκαν. Οι Αντάρτες την 1η Ιουλίου 1948 επιτέθηκαν στην φρουρά των Λεχαιών και θέλοντας να αποκλείσουν την επέμβαση των Τεθωρακισμένων, τοποθέτησαν νάρκες και οργάνωσαν ενέδρες. Οι Ουλαμοί των πόλεων Αμαλιάδας, Πύργου και του Αιγίου και η Ομάδα Διοικήσεως των Πατρών συνέκλιναν προς το πεδίο της μάχης και τελικά υπερίσχυσαν.

6. **Τμήματα Αρμάτων**

α. Από τα μέσα του έτους 1948 άρχισαν να εισέρχονται διαδοχικά στον αγώνα οι Ήλες Αρμάτων "Κένταυρος" που υπάχθηκαν στα II, IX, και XI Συντάγματα Αναγνωρίσεως. Η δράση των Ήλων αυτών περιγράφεται ξεχωριστά από τη δράση των Συνταγμάτων τους, επειδή υπήρξαν τα πρώτα άρματα που διέθεσε ο μεταπολεμικός Στρατός.

β. **381(II) Ήλη Αρμάτων II Συντάγματος Αναγνωρίσεως**

Η Ήλη αυτή οργανώθηκε στο ΚΕΤ και μεταστάθμευσε στη Λάρισα με σκοπό να προωθηθεί στην Καστοριά για να αντιμετωπιστεί η απειλή των Ανταρτών του Γράμμου.

Από τις πρώτες μέρες της άφιξης της Ήλης στη Λάρισα, τα άρματα ανέλαβαν αποστολές, όπως αυτή που έγινε τη νύχτα της 18ης Ιουλίου, όταν προσβλήθηκε από τους Αντάρτες το χωριό Συκούριο, όπου αμύνονταν ο Λόχος των Εθνοφρουρών. Και μόνο η εμφάνιση των αρμάτων είχε σαν αποτέλεσμα τη

διάλυση των Ανταρτών. Η ίδια Ίλη τις πρώτες ημέρες του Αυγούστου του 1948, συμμετείχε με επιτυχία στις επιχειρήσεις του Γράμμου. Στις 20 Σεπτεμβρίου 1948 τα άρματα υπερασπίστηκαν την Καστοριά, ενώ την επομένη συμμετείχαν σε επίθεση στο τακτικής σημασίας ύψωμα Γιάννη Κεφάλη στο Γράμμο. Μέσα σε λίγα λεπτά της ώρας δύο άρματα κατόρθωσαν να αναρριχηθούν και να καταλάβουν το ζωτικό αυτό ύψωμα σταθεροποιώντας τις θέσεις του Πεζικού.

Στις 10 Σεπτεμβρίου 1948 βρήκε το θάνατο ο Διοικητής της Ίλης Επίλαρχος Σχινάς Κ. , ενώ οδηγούσε τα άρματα του στην Ελληνική συνοριακή γραμμή. Το τεθωρακισμένο όχημα του δέχθηκε βολή από ΑΤ εκτοξευτή και καταστράφηκε τελείως.

γ. **382 (ΙΧ) Ίλη Αρμάτων ΙΧ Συντάγματος Αναγνωρίσεως**

Η ΙΧ Ίλη Αναγνωρίσεως έφθασε στα Γιάννενα, αφού είχε μεταφερθεί με αρματαγωγό στην Πρέβεζα, και μετά από 42 ώρες ανέλαβε τις πρώτες της αποστολές.

Στις 23 Ιουνίου 1948 Ουλαμός της Ίλης μαζί με Ουλαμό Τεθωρακισμένων και Διμοιρία Πεζικού ανέτρεψαν τους Αντάρτες που πίεζαν στη γραμμή Αετοράχη- Κουτσελιό-Ροβίλεστο-Πέστα.

Από 1 μέχρι 4 Αυγούστου τα άρματα πέρασαν τον Καλαμά με σκοπό να υποστηρίξουν επιχείρηση του Πεζικού προς Κασιδιάρη-Γράμμο-Μουργκάνα.

Τον Οκτώβριο του 1948 η ΙΧ Ίλη μεταφέρθηκε στη Λάρισα και τμήμα της συμμετείχε με εξαιρετική επιτυχία στη Μάχη της Καρδίτσας. Τελικά μετακινήθηκε στην Κοζάνη και τα Γιάννενα για να λάβει μέρος στις επιχειρήσεις Γράμμου και Βιτσίου το 1949.

δ. **383 (ΧΙ) Ίλη Αρμάτων ΧΙ Συντάγματος Αναγνωρίσεως**

Η ΧΙ Ίλη Αρμάτων συγκροτήθηκε και αυτή στο ΚΕΤ και μεταφέρθηκε με αρματαγωγό στη Θεσσαλονίκη. Τμήματα αυτής της Ίλης έδρασαν στην Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία.

Στις 23/6/1948 Ουλαμός της ΧΙ Ίλης Αρμάτων πέτυχε εξαιρετικά αποτελέσματα στο Γκραν Κορόνε (Κιλκίς). Η επέμβαση Τμήματος Αρμάτων έσωσε την Προσωπύνη. Γενικά, ο Ουλαμός Αρμάτων που στάθμευε στις Σέρρες συμμετείχε σε όλες τις επιχειρήσεις που έγιναν στην περιοχή.

Η Ίλη έλαβε μέρος στην επιχείρηση της Νάουσας καθώς και στις τελικές επιχειρήσεις στο Γράμμο και το Βίτσι.

7. Το Ιππικό

α. Στη διάρκεια του αγώνα εναντίον των Ανταρτών το Ιππικό ήταν η πολύτιμη εφεδρεία της Διοίκησης για την αντιμετώπιση κάθε επείγουσας ανάγκης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις συνεργάστηκε με τα Τεθωρακισμένα και σε μερικές και με τα Άρματα. Στην αρχή συγκροτήθηκε σε Ανεξάρτητες Ίλες, μία για κάθε Μεραρχία Πεζικού, ενώ στο τέλος του 1948 συγκροτήθηκε πρώτα το Β Σύνταγμα Ιππικού και κατόπιν το Γ Σύνταγμα Ιππικού.

β. 1η Έφιππη Ίλη

Η 1η Έφιππη Ίλη συμμετείχε στις επιχειρήσεις Παρνασσού, Ελικώνα, Γκιώνας, Βαρδουσιών, Οίτης, Ορθρου, Καλιδρόμου, Χασίων και Αντιχασίων.

Ιδιαίτερα επιτυχής υπήρξε η δράση της 1ης Έφιππης Ίλης στη διάρκεια της άμυνας της πόλης της Καρδίτσας (11-18/12/1948).

γ. 2η Έφιππη Ίλη

Η 2η Έφιππη Ίλη έδρασε στην περιοχή της Νεάπολης Κοζάνης και συμμετείχε στις επιχειρήσεις του Γράμμου το 1948. Στην περιοχή των Σοφάδων και στην ομώνυμη μάχη επέδειξε εξαιρετική μαχητικότητα

δ. 7η Έφιππη Ίλη

Συμμετείχε στις επιχειρήσεις στις περιοχές Αλιστράτης Διδυμοτείχου, Ν. Ορεστιάδας, Παγγαίου, Συμβόλου, Μενικίου, Ροδόπης και Τσαλντάγ.

ε. 8η Έφιππη Ίλη

Η ιστορία της Ίλης αυτής γράφτηκε κυρίως στην Ήπειρο -στη Λάκκα Σουλίου, στα Ζαγόρια και στη Μουργκάνα.

στ. 9η Έφιππη Ίλη

Η Ίλη αυτή έδρασε στα Αγραφα, στην Ορθρου και στη Θεσσαλική πεδιάδα. Η ίδια Ίλη δέχθηκε όλον τον όγκο των δυνάμεων των Ανταρτών στη μάχη της Καρδίτσας.

ζ. 10η Έφιππη Ίλη

Η Ίλη αυτή έδρασε στις περιοχές Σερρών, Μενικίου, Κερδύλων, Ν. Ζίχνης, αλλά και στην περιοχή του Κ....

η. 11η Έφιππη Ίλη

Η Ίλη αυτή έδρασε κυρίως στην Κεντρική Μακεδονία.

θ. 15η Έφιππη Ίλη

Στη Δυτική Μακεδονία με κέντρο την Πτολεμαίδα, η οποία ήταν μία ευαίσθητη και με πολύ έντονη δραστηριότητα από πλευράς Ανταρτών περιοχή, έδρασε η 15η Ίλη.

Στη συνέχεια η Ίλη, και ενώ κινούνταν για μεταστάθμευση στη Θεσσαλία, δέχθηκε στους Σοφάδες Καρδίτσας ισχυρότατη επίθεση από Αντάρτες τη νύχτα της 18ης Δεκεμβρίου 1948, η οποία διήρκεσε 24 ώρες. Η Ίλη απέκρουσε την επίθεση επιτυχώς.

ι. Β Σύνταγμα Ιππικού

Συγκροτήθηκε στη Λάρισα στις 24 Δεκεμβρίου 1948 από τις 1η, 2η, 9η και 15η Έφιππες Ίλες. Στις 6 Μαρτίου του 1949 στη Θεσσαλική πεδιάδα το Β Σύνταγμα Ιππικού διέλυσε τελειωτικά το Έφιππο Σύνταγμα Γαζή.

ια. Γ Σύνταγμα Ιππικού

Το Σύνταγμα αυτό συγκροτήθηκε την 1η Μαρτίου 1949 από τις 7η, 8η και 10η Έφιππες Ίλες στο Κιλκίς. Η περιοχή δράσης του επεκτάθηκε μέχρι τους ποταμούς Εβρο και Αρδα. Στις 10 Οκτωβρίου 1949 μεταστάθμευσε στη Ν. Ορεστιάδα. Στις 28 Μαρτίου 1949, στην περιοχή Κρούσια, οι Ίππείς του Γ Συντάγματος κατόρθωσαν να παρεμποδίσουν ισχυρή ομάδα Ανταρτών και να διεισδύσουν από την Κορώνα στις περιοχές Κρούσια-Κερδύλια.

8. Κέντρο Εκπαιδύσεως Τεθωρακισμένων (ΚΕΤ)

Στη διάρκεια των επιχειρήσεων το ΚΕΤ αναπτυσσόταν σε εξαιρετικό εκπαιδευτικό και οργανωτικό οργανισμό. Ενα άλλο σκέλος της δραστηριότητας του ΚΕΤ υπήρξε η συγκρότηση, η διατήρηση και η αποστολή μάχιμων Ίλων και Ουλαμών σε διάφορες περιοχές της Νότιας Ελλάδας, όπως σ' αυτές της Λαμίας και του Αγρινίου όπου στάλθηκαν Ίλες, καθώς και σ' αυτές της Σπάρτης, του Γυθείου, της Τρίπολης, της Αμφιλοχίας και στην Ήπειρο, όπου στάλθηκαν Ουλαμοί. Παράλληλα το ΚΕΤ διατηρούσε σοβαρούς τομείς ευθύνης ασφαλείας και στην Αττική.

9. Συμβολή και απόδοση του Οπλου

Στις επιχειρήσεις στο Βίτσι που πραγματοποιήθηκαν με την κωδική ονομασία "Πυρσός Β" χρησιμοποιήθηκε το σύνολο σχεδόν των δυνάμεων που υπήρχαν σε τεθωρακισμένα και άρματα. Παρά τις εδαφικές ανωμαλίες, το εξαιρετικό ορεινό έδαφος, τα ναρκοπέδια και τις καταστροφές των δρομολογίων από τους αντιπάλους, τα άρματα και τα τεθωρακισμένα επιτέλεσαν όλες τις αποστολές που τους ανατέθηκαν. Επράξαν ό, τι ήταν ανθρωπίνως δυνατό για να επιταχύνουν την κίνηση τους και, με την άμιλλά τους με τα άλλα όπλα, κατόρθωσαν να φθάσουν πρώτα στα σύνορα. Αξια ιδιαίτερης μνείας είναι η απόδοση των αρμάτων:

Στην κατάληψη των υψωμάτων Πολενάτας και του υψώματος 1685 στις 10/8/1949.

Στη διείσδυση προς την κατεύθυνση Μακροχώρι-Ρότο και νοτιοδυτικά προς Λέσιτς με άρματα που είχε σαν αποτέλεσμα την εγκατάλειψη τριών πεδινών πυροβόλων.

Στην προσβολή και εξουδετέρωση πολυβολείων στον Προφήτη Ηλία.

Στην προσβολή του υψώματος 1707.

Στη διείσδυση και εξουδετέρωση αντιστάσεων προς Βατοχώρι- Κρουσταλλοπηγή-Πρεβόλ-Λαιμό-Πύζο.

Στην εξουδετέρωση ισχυρών αντιστάσεων στο ύψωμα Μπαμπά δυτικά του Λαιμού Πρεσπών.

Στη διάρκεια της επιχείρησης "Πυρσός Γ" στο Γράμμο η δράση των Τεθωρακισμένων ήταν περιορισμένη, επειδή η κίνηση τους στο ορεινό συγκρότημα ήταν εξαιρετικά δυσχερής. Έτσι περιορίστηκε σε αποστολές ασφαλείας στα μετόπισθεν, σε έλεγχο των δρομολογίων και στην εξασφάλιση της ομαλής μετακίνησης των φαλάγγων.

Αξιόλογη και αποτελεσματική ήταν η δράση του Ουλαμού Αρμάτων στην περιοχή Άγιος Χριστόφορος. Σημαντική ήταν επίσης η συμβολή άλλου Ουλαμού στην κατάληψη του υψώματος Ψωριάρικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ 21 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1950-1974

Μετά τη λήξη του εμφυλίου πολέμου, αναπτύχθηκε στο όπλο νέος οργανωτικός και εκπαιδευτικός οργανισμός, για να καταστεί αυτό ισχυρότερο, αρτιότερο και πιά σύγχρονο. Περί το τέλος του 1950 άρχισε η παραλαβή των νέων ελαφρών αρμάτων Μ24 (συνολικά 206) από τα οποία στη συνέχεια συγκροτήθηκαν τα 392 και 393 Συντάγματα αρμάτων (Διοίκηση- Ίλη Δκσεως-Τρείς Ίλες αρμάτων-55 άρματα).

Το 1950 εξάλλου προστέθηκε στη Σχολή ΤΘ το τμήμα Διοικητών Μονάδων (13/4) για την εκπαίδευση των ανώτερων στελεχών του Οπλου. Η Σχολή συμπληρώθηκε το επόμενο έτος με το τμήμα Διοικητών Υπομονάδων για την Τεχνική και Τακτική κατάρτιση των κατώτερων Αξκών (15/10/51). Από το 1952 άρχισε να λειτουργεί και το Τμήμα Βασικής Εκπσεως για τους εξερχόμενους από τη ΣΣΕ Ανθυπιλάρχους.

Τον Οκτώβριο του 1954 το ΚΕΤ μεταστάθμευσε στο Γουδί, όπου και ανασυγκροτήθηκε περιλαμβάνοντας:

- Τη Σχολή Αξκών Τεθνων

με: Τμήμα Δκτών Μονάδων

Τμήμα Δκτών Υπομονάδων

Τμήμα Βασικής εκπσεως Τεθνων (Μον. Αξκών-ΥΕΑ)

- Το Σύνταγμα εκπσεως οπλιτών Τεθνων (ΣΕΟΤ), στο οποίο ανατέθηκε η Βασική και Ειδική εκψη των οπλιτών καθώς και η Τεχνική εκψη των Αξκών του Οπλου.

- Το ειδικό Σύνταγμα Τεθνων στο οποίο υπάχθηκαν οι πρότυπες Ίλες Αναγνωρίσεως και Αρμάτων.

Από το 1952 το όπλο απέκτησε και τους καταστροφείς αρμάτων Μ18, από τους οποίους συγκροτήθηκαν τα 397, 398 και 399 Συντάγματα Καταστροφέων αρμάτων. Στη διάρκεια του 1954 οργανώθηκε η ΙΧ Μερραρχία σε Τεθωρακισμένη με δύο Διοικήσεις Μάχης (1η και 2η ΔΜΑ), πλην όμως δεν διέθετε στοιχειώδη μέσα και δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως σύγχρονη Τεθωρακισμένη Μερραρχία. Η συγκρότηση Τεθωρακισμένου Σχηματισμού άρχισε στην ουσία το 1956 με την ίδρυση της ΧΧ Τεθωρακισμένης Μερραρχίας (τέως ΙΧ), η οποία ολοκληρώθηκε το 1960.

Το 1957 άρχισε η παραλαβή των πρώτων Μέσων αρμάτων, των Μ47, τα οποία ήταν από τα πιά σύγχρονα άρματα της εποχής. Με αυτά τα άρματα συγκροτήθηκαν το 21ο και 22ο Συντάγματα Μέσων αρμάτων (ΕΜΑ), με τη μορφή που παραμένουν μέχρι σήμερα. Οι ΕΜΑ αυτές διέθεταν Ίλη Δκσεως, 3 Ίλες αρμάτων (3 Ουλαμοί των 5 αρμάτων, άρμα Δκτού Ίλης και ΠΑΠ) και σύνολο 55 άρματα (στην Ίλη Δκσεως άρμα Δκτού Επιλαρχίας, 3ου Γρ, ΑΕΛΑ και Αξκού Συνδέσμου ΠΒ). Στη δε Ίλη Δκσεως προβλεπόταν Ουλαμός όλμων 4, 2' (4 στοιχεία).

Το 1959 εκτός των Διοικήσεων Μάχης της Τεθωρακισμένης Ταξιαρχίας,

μετονομάστηκαν οι Α', Β' και Γ' ΔΜΑ σε Α', Β' και Γ' Τεθωρακισμένο Συγκρότημα αντίστοιχα, τα οποία ενεργούσαν υπό τα Σώματα Στρατού. Κάθε Τεθωρακισμένο Συγκρότημα περιελάμβανε: Ήλη Αναγνωρίσεως, Επιλαρχία Καταστροφών Αρμάτων (Μ18, 2 Ήλες), Ουλαμό Διαβιβάσεων, Μικτό Λόχο Μεταφορών, Συνεργείο Επισκευών και Ορχο Ανταλλακτικών. Μετονομάστηκαν επίσης οι Μονάδες Τεθωρακισμένου Ιππικού με Μ24 σε Μονάδες Αναγνωρίσεως. Διαλύθηκαν η Ήλη αρμάτων ΚΕΤ (μ24), η 1η και η 2η Επιλαρχία Τεθωρακισμένου Ιππικού (Μ8) και συγκροτήθηκαν (στον πόλεμο) η Ήλη αρμάτων Κένταυρος και η 5η και 6η Επιλαρχία Τεθωρακισμένου Ιππικού (Μ8).

Το 1960 αποτελεί το τελευταίο έτος αναδιοργάνωσης και ανάπτυξης της XX Τεθωρακισμένης Μεραρχίας, η οποία αποτελέσθηκε από:

- Στρατηγείο και Ήλη Στρατηγείου
- 1η ΔΜΑ (Επιτελείο και Ήλη Δκσεως, 23 ΕΜΑ, 646 ΤΤΠ)
- 2η ΔΜΑ (Επιτελείο και Ήλη Δκσεως, 22 ΕΜΑ, 645 ΤΤΠ)
- 3η ΔΜΑ (Επιτελείο και Ήλη Δκσεως, 21 ΕΜΑ, 644 ΤΤΠ) - ΔΠΒ/ΧΧ ΤΘΜ (137, 138, 139 ΤΜΠΠ και 190 ΤΜΠΠ)
- 25 ΕΑΝ
- 720 ΤΤΜΧ
- 478 ΤΤΔΒ
- 965 ΛΕΣΑ
- 20 ΛΑΣ
- ΔΔΜ/ΧΧ ΤΘΜ (Επιτελείο και Ήλη Δκσεως. 859 ΤΕΜ, 338 ΤΕΠ, 685 ΠΣΥΠ, ΧΧ ΙΛΥΒ)
- 203 ΤΥΓ.

Το 1963 είναι έτος σοβαρών αλλαγών για το όπλο. Παραλαμβάνονται τα νέα άρματα Μ48, με τα οποία αρχίζουν να εφοδιάζονται οι Μονάδες της ΧΧ ΤΘΜ (πρώτη η 22η ΕΜΑ), όπως επίσης και τα ΤΟΜΠ Μ113. Σε συνδυασμό με την συνέχιση της παραλαβής των Μ47, ανανεώνεται το υλικό με διακινήσεις αρμάτων μεταξύ των Μονάδων. Οσες Επιλαρχίες εφοδιάζονται με Μ47 ονομάζονται ΕΜΑ. Παράλληλα με την αλλαγή του υλικού επέρχονται και σοβαρές οργανωτικές διαφοροποιήσεις. Τα τρία Τεθωρακισμένα Συγκροτήματα Α, Β, και Γ των Σωμάτων Στρατού διαλύονται και οι Επιλαρχίες τους υπάγονται στις Μεραρχίες Πεζικού, οι οποίες αποκτούν για πρώτη φορά Μονάδες αρμάτων και οι ΙΛΑΝ Α, Β και Γ στη Στρατιά. Επίσης συγκροτούνται η ΙΙ ΙΛΑΝ (Μ24, Πολύκαστρο) υπό την ΙΙ ΜΠ, η VI ΙΛΑΝ (Μ24) υπό την VI ΜΠ και η Χ ΙΛΑΝ (Μ24) υπό την Χ ΜΠ.

Το επόμενο έτος οι 5η, 6η και 7η Ήλες Τεθωρακισμένου Ιππικού συγκροτούν στον πόλεμο τη 2η Επιλαρχία Αναγνωρίσεως και στη συνέχεια όλες οι Μονάδες και Υπομονάδες με την ονομασία "Τεθωρακισμένο Ιππικό" μετονομάζονται σε "Αναγνωρίσεως" και δεν υφίσταται πλέον η ονομασία Ιππικό σε καμία μονάδα του Οπλου. Επίσης υπό την VI ΜΠ συγκροτείται η 394 ΕΜΑ (Μ47) στο Πολύκαστρο, η οποία προέρχεται από την 399 ΕΚΑ (Μ18). Το 1964 συνεχίσθηκε η παραλαβή των αρμάτων Μ48 από τις Επιλαρχίες της ΧΧ ΤΘΜ (21 και 23 ΕΜΑ).

Το 1967 συγκροτείται στο Αμύνταιο η 395 ΕΜΑ με άρματα Μ47 υπό την ΙΧ ΜΠ

και διαλύονται οι 10 και 12 ΙΛΑΝ (MARMON).

Το 1968 αποφασίσθηκε για πρώτη φορά η συγκρότηση Τεθωρακισμένης Ταξιαρχίας, της ΧΧΙ, αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατόν μέχρι το 1970, λόγω μη παραλαβής του προβλεπόμενου υλικού. Στις Επιλαρχίες της ΧΧ ΤΘΜ (21, 22 και 23 ΕΜΑ) καταργήθηκε ο Ουλαμός όλμων 4, 2" που προβλεπόταν στην Ίλη Δκσεως. Στις Επιλαρχίες των Μερραρχιών Πεζικού (391, 392, 393, 394 και 395) εντάχθηκαν οι Ίλες Αναγνωρίσεως (ΧΙ, ΙΙ, Χ, VI ΚΑΙ ΧΙΙ ΙΛΑΝ) και οι Επιλαρχίες αριθμήθηκαν σύμφωνα με τις αντίστοιχες Μερραρχίες στις οποίες υπαγόταν (392, 394, 395, 392, 391 και 397 σε 2η, 6η, 9η, 10η, 11η και 12 ΕΜΑ).

Το 1970 άρχισε η παραλαβή των ΑΜΧ-30 από τη Γαλλία, των πρώτων πετρελαιοκίνητων και πίο σύγχρονων αρμάτων (συνολικά 190 άρματα). Επίσης άρχισε η συγκρότηση των Μονάδων της ΧΧΙ ΤΘΤ στο Λιτόχωρο (211,212 ΕΜΑ, 21 ΙΛΑΝ, 21 ΛΔΒ, 21 ΛΣΥ, 21 ΛΕΜ, 21 ΛΥΓ, 21 ΔΕΣΑ, Ίλη Στρατηγείου), η οποία περατώθηκε το 1971. Επίσης συγκροτήθηκαν η 1η και 2η ΙΛΑΝ (Μ8) υπό την ΑΣΔΕΝ και η 46 ΙΛΑΝ υπό το Συγκρότημα 46 ΣΠ.

Το 1971, με την παραλαβή νέου υλικού και τις οργανωτικές μεταβολές, έλαβαν χώρα σοβαρές αλλαγές. Στην ΧΧ ΤΘΜ άρχισε η συγκρότηση των 24, 25 και 26 ΕΜΑ με άρματα Μ48, με αποτέλεσμα οι ΔΜΑ να διαθέτουν δύο ΕΜΑ και η Μερραρχία έξι συνολικά. Με τα άρματα ΑΜΧ-30 συγκροτήθηκε στο ΚΕΤΘ η ΕΜΑ ΑΜΧ-30, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε 30 ΕΜΑ. Ακόμη συγκροτήθηκαν οι 8η και 15η ΕΜΑ στις αντίστοιχες Μερραρχίες Πεζικού, οι οποίες δεν διέθεταν Επιλαρχία με άρματα Μ47, ΙΛΑΝ στην 9η ΕΜΑ και Διμοιρία Αεροπορίας Στρατού στην ΧΧΙ . Αποφασίστηκε τα Σώματα Στρατού να διαθέτουν Επιλαρχία Αναγνωρίσεως και γι'αυτό το λόγο οι Α, Β, και Γ ΙΛΑΝ αναπτύχθηκαν σε Α, Β και Γ ΕΑΝ με Μ47. Από τα τμήματα δε των Β' και Γ ΙΛΑΝ που απέμειναν στη Ρόδο και τη Μυτιλήνη συγκροτήθηκαν οι XVI και XVII ΙΛΑΝ αντίστοιχα με Μ24, οι οποίες την επόμενη χρονιά μετονομάστηκαν σε ΙΛΕΧ. Επίσης το 1971 έχουμε και την μετονομασία του ΣΥΤ σε ΚΕΤΘ και της 25 ΕΑΝ της ΧΧ ΤΘΜ σε 20 ΕΑΝ.

Το 1973 συγκροτήθηκε στην V Μ Π η 5η ΕΑΡΜ, με προσωπικό και υλικό της 399 ΕΚΑ, η οποία διαλύθηκε και έπαψε να υφίσταται Μονάδα Καταστροφών Αρμάτων στο Οπλο. Η Ίλη Βασιλικής Φρουράς, αφού μετονομάστηκε για μικρό χρονικό διάστημα σε Ίλη Προεδρικής Φρουράς, κατόπιν διαλύθηκε, το δε προσωπικό, υλικό και οι ίπποι της μεταφέρθηκαν στο ΚΕΙΠΠ.

ΤΜΗΜΑ 22

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1974-1994

Η εξέλιξη του όπλου μετά το 1974, ακολουθώντας τη συνολική εξέλιξη του Στρατού λόγω της Ελληνοτουρκικής κρίσης, υπήρξε ραγδαία. Το 1974 άρχισε η συγκρότηση δύο νέων ΕΜΑ, της 221 υπό την ΙΙ ΜΠ, η οποία απέκτησε και δεύτερη ΕΜΑ και της 99 ΕΜΑ υπό την 99 ΣΔΙ, η οποία την επόμενη χρονιά μετονομάστηκε σε 16 ΕΜΑ. Στα νησιά αναπτύχθηκαν οι ΜΙΛΑΡ, 1η (Λήμνος), 2η (Μυτιλήνη), 3η (Χίος), 4η (Σάμος), 5η (Κως), 6η (Ρόδος), ενώ παράλληλα διαλύθηκαν οι XVI και XVII ΙΛΕΧ. Οι Μονάδες αυτές των νησιών μετονομάστηκαν το 1975 από 1η, 2η, 3η, 4η, 5η, 6η ΜΙΛΑΡ σε 88, 98, 96, 79 ΕΑΡΜΕΘ και 80, 95 ΕΑΡΜΕΧ, αφού αναπτύχθηκαν σε Επιλαρχίες με δύο Ίλες (95 ΕΑΡΜΕΧ και 98 ΕΑΡΜΕΘ με τρεις Ίλες).

Το 1976 διαλύθηκαν οι επιστρατευόμενες Μονάδες 1η, 2η, 5η, 9η ΕΑΝ (MARMON) και 4η, 8η, 46η ΙΛΑΝ (MARMON), η δε 5η ΙΛΑΝ εντάχθηκε οργανικά στην 5η ΕΑΡΜ.

Με τη συνέχιση της παραλαβής των ΑΜΧ-30 το 1975 άρχισε η συγκρότηση στο ΚΕΤΘ της 31ης ΕΜΑ, η οποία στη συνέχεια μεταφέρθηκε στην Ασσηρο και το 1977 της 32 ΕΜΑ. Με τις Μονάδες των Γαλλικών αρμάτων και ΤΟΜΠ έγινε το 1977 συγκρότηση νέου Σχηματισμού, της XXII ΤΘΤ, η οποία με την ολοκλήρωση της το 1978 περιέλαβε: 31-32 ΕΜΑ, 22 ΙΛΑΝ, 638 ΜΤΠ (ΑΜΧ-10), 151 Α/Κ ΜΜΠ, 22 ΛΥΠ, 22 ΛΕΜ, 22 ΛΥΓ, 22 ΛΣΥ, 22 ΛΔΒ, 22 ΛΜΧ και 1η Στρατηγείου. Το 1977 αποφασίστηκε και η ανάπτυξη της 3ης ΔΜΑ σε XXIII ΤΘΤ υπό την Στρατιά στην Αλεξανδρούπολη, η οποία με την ολοκλήρωση της το 1978 περιέλαβε: 21, 24 ΕΜΑ, 23 ΙΛΑΝ, 138 Α/Κ ΜΜΠ, 23 ΛΜΧ, 23 ΛΔΒ, 23 ΛΣΥ, 23 ΛΥΓ, 23 ΛΕΜ, 23 ΛΥΠ, 1η Στρατηγείου.

Το 1978 έγιναν σοβαρές αλλαγές στην οργάνωση και συγκρότηση των Μονάδων του Οπλου. Η 1η και 2η ΔΜΑ αναπτύχθηκαν σε XXIV και XXV ΤΘΤ και από το 1979 που ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη τους, περιέλαβαν η μεν XXIV: 23, 26 ΕΜΑ, 24 ΙΛΑΝ, 647 ΜΤΠ, 137 Α/Κ ΜΜΠ, 24 ΛΜΧ, 24 ΛΔΒ, 24 ΛΣΥ, 24 ΛΕΜ, 24 ΛΥΠ, 24 ΛΥΓ, 1η Στρατηγείου, η δε XXV: 22, 25 ΕΜΑ, 25 ΙΛΑΝ, 645 ΜΤΠ, 139 Α/Κ ΜΜΠ, 25 ΛΜΧ, 25 ΛΔΒ, 25 ΛΣΥ, 25 ΛΕΜ, 25 ΛΥΠ, 25 ΛΥΓ, 1η Στρατηγείου. Με την ανάπτυξη των ταξιαρχιών, η ΧΧ ΤΘΜ μετέπεσε σε Επιχειρησιακό Στρατηγείο και ανέλαβε υπό διοίκηση σε καιρό ειρήνης τις XXIV και XXV ΤΘΤ μέχρι το 1985 οπότε στη θέση της XXV ΤΘΤ, που υπάχθηκε στο Δ' ΣΣ, ανέλαβε την XXII ΤΘΤ. Παράλληλα με τις ΤΘΤ αναπτύχθηκαν και οι 33 και 34 Μ/Κ ΤΑΞ ΠΖ, υπό τις οποίες υπάχθηκαν η 2η και 221 ΕΜΑ που μετονομάστηκαν σε 33 και 34 ΕΜΑ αντίστοιχα. Προβλέφθηκε και στις Μ/Κ ΤΑΞ ΠΖ η συγκρότηση των 33 (από την ΙΛΑΝ της 2ης ΕΜΑ) και 34 ΙΛΑΝ, στη συνέχεια όμως καταργήθηκαν χωρίς να συγκροτηθούν οι 23, 24, 25 και 34 ΙΛΑΝ. Οι 21, 22 και 33 ΙΛΑΝ που είχαν συγκροτηθεί μετονομάστηκαν σε 16η, 1η και 5η ΙΛΑΝ και υπάχθηκαν στις αντίστοιχες Μερραρχίες Πεζικού. Με τον τρόπο αυτό τα Σώματα Στρατού διέθεταν πλέον Επιλαρχίες (Α", Β", Γ, Δ') Αναγνωρίσεως (η 20η ΕΑΝ είχε μετονομαστεί σε Δ' ΕΑΝ το 1977) και 1λες Αναγνωρίσεως (1η, 5η, 6η, 8η, 9η, 10η, 11η, 12η, 15η, 16η) οι Μερραρχίες Πεζικού, οι οποίες ανεξαρτητοποιήθηκαν από τις αντίστοιχες ΕΜΑ. Η ανεξαρτητοποίηση διατηρήθηκε μέχρι το 1982, οπότε οι ΙΛΑΝ συγχωνεύθηκαν και πάλι στις αντίστοιχες ΕΜΑ σε καιρό ειρήνης. (Τα εμβλήματα των Τεθωρακισμένων Σχηματισμών φαίνονται στο Παράρτημα ΣΤ').

Το 1978 έγινε και η συγκρότηση της 3ης ΙΜΑ στο Βόλο με άρματα Μ48 και στη συνέχεια με ΑΜΧ-30, η πρώτη Μονάδα Τεθωρακισμένων της Μερραρχίας Ειδικών Δυνάμεων, η οποία υπάχθηκε στο 32 Σύνταγμα Πεζοναυτών (μετέπειτα Ταξιαρχία). Επίσης καταργήθηκαν οι 4η, 28η και 29η ΕΑΝ και το όπλο έπαυσε πλέον να διαθέτει επιστρατευόμενες Μονάδες.

Όσον αφορά στη σύνθεση των Μονάδων, τα άρματα του ΑΕΛΑ, του Αξκού Συνδέσμου του Πυροβολικού και των ΠΑΠ στις ΕΜΑ-ΕΑΝ καθώς και τα άρματα του Δκτού και Αξκού 3ου ΕΓ στις 1λες Στρατηγείου αντικαταστάθηκαν με ΤΟΜΠ, με αποτέλεσμα οι ΕΜΑ να διαθέτουν 50 άρματα και οι ΕΑΝ 23. Με την παραλαβή των Α/Α Κ/Β ΚΕΡΑΥΝΟΣ συγκροτήθηκαν Ομάδες Α/Α ΚΕΡΑΥΝΟΣ στις ΕΜΑ-ΕΑΝ- ΙΛΑΝ για την αντιαεροπορική προστασία των Μονάδων και τέλος στις ΕΑΝ συγκροτήθηκε Ουλαμός ΠΑΟ 106 χιλ. με 6 στοιχεία.

Από το 1979 μέχρι το 1992 οι σοβαρότερες αλλαγές στο Όπλο των Τεθωρακισμένων επήλθαν στον τομέα του υλικού. Από το 1979 άρχισε η παραλαβή των πρώτων M48A5 που προέκυψαν από τον εκσυγχρονισμό των M48 στο 304 ΠΕΒ (Βελεστίνο). Συνολικά μέχρι το 1987 εκσυγχρονίστηκαν 326 M48 σε M48A5 και 212 M48 σε M48A3 (πυροβόλο 90 χιλ.). Τα M48A5 παρέλαβαν οι 211, 212, 21, 24, 12, 16 ΕΜΑ και οι 12, 16 ΙΛΑΝ και τα M48A3 οι 22, 25, 33, 34 ΕΜΑ. Εκτός από τα M48A5 που εκσυγχρονίστηκαν στο 304 ΠΕΒ, από το 1988 μέχρι το 1991 παρελήφθησαν άλλα 390 M48A5 από τα αποθέματα της Εθνοφρουράς των ΗΠΑ.

Από τη Γερμανία το 1983 και 1984 παρελήφθησαν 106 LEOPARD 1GR και διατέθηκαν στις 23 και 26 ΕΜΑ και μεταξύ 1983 και 1985 110 M48A2C, με τα οποία εξοπλίστηκαν οι 10η και 11η ΕΜΑ.

Από πλευράς οργανωτικών αλλαγών, το 1979 καταργήθηκε η ΔΙΤ της Στρατιάς και το 1981 η ΔΙΤ των ΣΣ και η μόνη διεύθυνση που παρέμεινε είναι της ΑΣΔΕΝ. Το 1982 οι ΛΥΠ, ΛΕΜ, ΛΤΧ και ΛΥΓ των ΤΘΤ τέθηκαν υπό ενιαία διοίκηση και σχημάτισαν τις 21,22,23,24 και 25 ΕΥΠ. Οι 8η ΕΜΑ (-) και 15 ΕΜΑ (-) μεταστάθμευσαν στη Ρόδο και Λέσβο και μετονομάστηκαν σε 395 ΕΑΡΜΕΧ και 398 ΕΑΡΜΕΘ αντίστοιχα. Η 8η και 15η ΕΜΑ απέμειναν με μία ΙΜΑ και σ'αυτές συγχωνεύθηκαν οι αντίστοιχες ΙΛΑΝ, το δε 1984 απέκτησαν πλήρη σύνθεση με τη συγκρότηση 2ης και 3ης ΙΜΑ, Το 1983 αποφασίστηκε η διάλυση του ΚΕΙΠΠ, η οποία ολοκληρώθηκε το 1986 με την παράδοση του υλικού και των εγκαταστάσεων του στο ΣΕΓΑΣ και από τη χρονιά αυτή και μετά δεν υπάρχει πλέον οποιοδήποτε έφιππο τμήμα. Για την καλύτερη εκπαίδευση των μονάδων του όπλου, συγκροτήθηκαν το 1988 η Ίλη Πεδίου Βολής αρμάτων Λιποχώρου υπό την XXIV ΤΘΤ και το 1990 η Ίλη αρμάτων Πεδίου Βολής Ξάνθης υπό την XXV ΤΘΤ.

Το 1990 υπογράφηκε από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες η Συμφωνία για τη μείωση των συμβατικών δυνάμεων στην Ευρώπη (CFE). Στα πλαίσια της συμφωνίας αυτής ο αριθμός των αρμάτων για την Ελλάδα καθορίστηκε στα 1735. Λόγω των μειώσεων που καθορίστηκαν από την Συμφωνία, η Ελλάδα παρέλαβε από το 1992 μέχρι το 1994 άρματα από άλλες χώρες που τα απέσυραν και συγκεκριμένα: 170 LEO 1V - 2 LE01A5 και 88 M113A1 από την Ολλανδία, 359 M60A1, 312 M60A3TTS και 4 M578 από τις ΗΠΑ, 25 M88A1 και 10 Γ/Φ M48A2 από τη Γερμανία. Επίσης από πλευράς αρμάτων το 1993 και 1994 παρελήφθησαν 77 LEO 1A5 από τη Γερμανία στα πλαίσια προηγούμενης συμφωνίας, καθώς και 92 BMP-1 από τα αποθέματα της πρώην Ανατολικής Γερμανίας. Παράλληλα το 1992 άρχισε στο 304 ΠΕΒ ο εκσυγχρονισμός 200 M48A5 με το νέο σύστημα ελέγχου πυρός MOLF και το 1994 η υλοποίηση του δεύτερου προγράμματος εκσυγχρονισμού και άλλων 200 αρμάτων, που προβλέπεται να ολοκληρωθεί το 1995. Για τη συμμόρφωση με τον αριθμό αρμάτων που καθορίστηκε στη Συνθήκη, η Ελλάδα υποχρεώθηκε να καταστρέψει 990 άρματα: 61 M24, 391 M47, 296 M48, 106 M48A2C, 188 M48A3, 9 M48A5 και 140 AMX-30 (ενδεχομένως). Η καταστροφή άρχισε το 1992 και θα ολοκληρωθεί μέχρι το Νοέμβριο του 1995.

Με την είσοδο του νέου υλικού, το 1993 έγιναν και μεγάλες οργανωτικές αλλαγές. Συγκροτήθηκαν οι 1η, 11η, 37η ΕΜΑ, 289 ΙΜΑ, 80, 95 ΕΑΝΕΑ, 88 ΙΛΑΝ και 79, 96 ΙΛΑΝΕΘ, ενώ καταργήθηκαν οι ΙΛΑΝ των Μεραρχιών Πεζικού (1η, 5η, 6η, 8η, 9η, 10η, 11η, 12η, 15η, 16η) και μετονομάστηκαν η 1η σε 7η ΕΜΑ, η 27η σε 15η ΕΜΑ, η 11η σε 311 ΕΜΑ και η 15η σε 50 ΕΜΑ. Οι ΕΜΑ αναδιοργανώθηκαν με

μείωση των αρμάτων από 50 σε 41 (Ουλαμοί 4 αρμάτων, Ίλες 13 αρμάτων).

Το 1994 άρχισε η παραλαβή νέων προηγμένων εξομοιωτών, οι οποίοι θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Εγκαταστάθηκε στο ΚΕΤΘ ο εξομοιωτής βολής LEO 1V, στο Λαγό Εβρου ο εξομοιωτής βολής M60A3 και στην Αλεξανδρούπολη ο εξομοιωτής βολής M48A5 MOLF. Για το 1995 προβλέπεται η εγκατάσταση του εξομοιωτή οδηγήσεως M60-LEO στο ΚΕΤΘ και του εξομοιωτή βολής LEO 1A5 στην Ξάνθη.

Η τριετία 1992-95 μπορεί να χαρακτηριστεί κοσμογονική για τα Τεθωρακισμένα και μοναδική ακόμη και για τα παγκόσμια δεδομένα. Έχουμε παραλαβή 1318 αρμάτων πέντε διαφορετικών τύπων με αποτέλεσμα όλες οι Μονάδες να αλλάξουν άρματα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο (παραλαβή νέων ή εκσυγχρονισμός παλαιότερων). Αλλά και από πλευράς αριθμών, η μεταβολή είναι εντυπωσιακή μέσα σε διάστημα 20 ετών διότι το όπλο διπλασιάστηκε. Ενώ το 1974 διέθετε 18 ΕΜΑ, 4 ΕΑΝ και 12 ΙΛΑΝ, το 1994 έφτασε στις 34 ΕΜΑ, 6 ΕΑΝ, 3 ΙΛΑΝ και 4 ανεξάρτητες Ίλες. Στο Παράρτημα "Ζ" φαίνονται οι μεταβολές των υφιστάμενων Μονάδων Τεθωρακισμένων μέχρι 31 Δεκ. 94.

ΤΜΗΜΑ 23 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σ' αυτή την κατά το δυνατόν περιληπτική Ιστορία του Όπλου καταβλήθηκε προσπάθεια, όπως δοθεί μια πλήρης εικόνα της οργανώσεως και εξελίξεως του από την σύσταση του Νεοελληνικού Κράτους, αλλά και της προσφοράς και των θυσιών των Ιππέων, οι οποίοι γαλουχήθηκαν με το Ιππικό πνεύμα.

Το Ιππικό, έφιππο ή πεζοπόρο, έδρασε πάντοτε με τις ενιαίες χαρακτηριστικές του ιδιότητες της ταχύτητας, της ορμητικότητας και του αιφνιδιασμού, χωρίς να γνωρίσει ήττα από τους Βαλκανικούς πολέμους και μετά και συνέβαλε κατά πολύ στις επιτυχίες των Ελληνικών Όπλων σε όλους τους αγώνες του Έθνους.

Έχοντας την ικανότητα ταχείας προσαρμογής, τα στελέχη του Ιππικού κατά τη μετάπτωση του Όπλου σε Τεθωρακισμένα, μεταβίβασαν τα χαρακτηριστικά προσόντα και ιδιότητες του Εφίππου όπλου στο Μηχανοκίνητο και εμφύσησαν το έφιππο δόγμα που συνίσταται στην τριλογία: "Ταχύτητα, τόλμη, αιφνιδιασμός".

Ο Ναύαρχος Κάνιγκαμ είπε πως "ένα πλοίο για να γίνει θέλει 3 χρόνια, ενώ μια παράδοση χρειάζεται 300 χρόνια". Δυστυχώς σήμερα καμμία τεθωρακισμένη Μονάδα δεν έχει το όνομα Μονάδας του Ιππικού, παρόλο που το πνεύμα του Ιππικού μεταβιβάστηκε στα Τεθωρακισμένα.

Αν και οι Μονάδες των Τεθωρακισμένων είναι "νέες", έχουν μέσα τους την Ιστορία ΟΛΩΝ των Μονάδων του Ιππικού. Τα Τεθωρακισμένα με την ραγδαία εξέλιξη τους μεταπολεμικά, αποτελούν σήμερα την "αιχμή του δόρατος", στην δράση των οποίων πολλά στηρίζει ο Ελληνικός Στρατός για την εξασφάλιση της εθνικής κυριαρχίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

"Α" Χρονολογική - Οργανωτική Εξέλιξη του Οπλου

"Β" Δείγματα Στολών Ιππικού-Τεθωρακισμένων

"Γ" Πεσόντες Αξκοί Ιππικού-Τεθωρακισμένων

"Δ" Απονομή Πολεμικών Σημαιών στα 1ο, 2ο, 3ο Σύνταγμα
Ιππικού

"Ε" Διευθυντές Διευθύνσεως Ιππικού-Τεθωρακισμένων

"ΣΤ" Εμβλήματα Τεθωρακισμένων Σχηματισμών

"Ζ" Πίνακας Μεταβολών Μονάδων Τεθωρακισμένων

"Η" Βιβλιογραφία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Α"

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ-ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΠΛΟΥ 1822

Με τον υπ' αριθμ. Η' Νόμο της 1ης Απριλίου 1822 "περί οργανισμού του Τακτικού Στρατού θεσπίζονταν η σύσταση Τακτικού Στρατού αποτελούμενου εκτός των άλλων και από Βαρύ Ιππικό και Ελαφρό Ιππικό. Λόγω του ότι η Κυβέρνηση δε διέθετε τα αναγκαία για τη δημιουργία και συντήρηση μέσα, δεν κατορθώθηκε τελικά η συγκρότηση τμήματος Ιππικού.

1825

Αρχικά ένα μικρό τμήμα (Ιλης). Δύναμη 100 ιππείς. Έδρα Αθήνα. Δκτης Επχος Ρεύνω (Γάλλος).

Αργότερα τρεις Ίλες Ιππικού (μία Λογχιστών, μία Καραβινοφόρων, μία Ανίππων). Δύναμη 240 ιππείς. Έδρα Αθήνα Δκτης Επχος Ρεύνω. Παρελήφθησαν 500 στολές για το Ιππικό.

1829

Σώμα Ιππικού από τέσσερις Ίλες (δύο Λογχιστών, δύο Καραβινοφόρων). Έδρα Άργος. Δκτης Δ, Καλλέργης.

1833

Ενα Σύνταγμα Ιππικού (6 Ίλες). Δύναμη Μοίρας 15 Αξκοί, 287 οπλίτες και 251 ίππιοι.

1836

Σύνταγμα Λογχιστών (τέως Σύνταγμα Ιππικού).

1837

Διάλυση του Συντάγματος και συγκρότηση δύο Μοιρών Λογχιστών, με επιτελείο και τρεις Ίλες η καθεμία. Δύναμη Μοίρας 19 Αξκοί, 306 οπλίτες και 277 ίππιοι

1838

Δύο Μοίρες των δύο Ιλών. Καταργήθηκε μία Ίλη από κάθε Μοίρα. Δύναμη Μοίρας 15 Αξκοί, 287 οπλίτες και 251 ίππιοι.

1843

Οι δύο Μοίρες συμπύσσονται σε μία, αποτελούμενη από δύο Ίλες Λογχιστών. Δύναμη 11 Αξκοί, 158 οπλίτες και 132 ίππιοι.

1852

Μία Μοίρα Λογχιστών (των τριών Ιλών, προτέθηκε μία Ιλη). Δύναμη 325.

1856

Συστάθηκε το Ιπποφορβείο Αργολίδος (Νόμος ΤΣΔ/8-9-56).

1860

Η Μοίρα Λογχιστών μετονομάστηκε σε Ιππαρχία Λογχιστών των 4 Ιλών. Δύναμη 1ης 4 Αξκοί και 93 οπλίτες.

1861

Σύσταση Ιπποδρομίου Φρουράς Αθηνών.

1863

Διάλυση του Ιπποφορβείου Αργολίδας.

1866

Η Ιππαρχία Λογχιστών μετονομάζεται σε Ιππαρχία Ακροβολιστών (4 Ιλών).

1867

Προστέθηκε πέμπτη Ίλη στην Ιππαρχία Ακροβολιστών. Δύναμη 517 άνδρες και 444 ίπποι. Οπλισμός: караμπίνες υποδ. 1865.

1868

Δημιουργείται μία Ίλη στο Αγημα Βασιλέως (4 Αξκοί, 96 οπλίτες).

1869

Ανέγερση Στρατώνα Ιππικού στο Πεδίο του Αρεως.

1877

Σύνταγμα Ιππικού (5 Ίλες, 2 Επιλαρχίες). Δύναμη 845 άνδρες και 798 ίπποι. Έδρα Αθήνα. Οπλισμός: караμπίνες Γκρά, γαλλικό περίστροφο υποδ. 1877.

1879

Σύνταγμα Ιππικού (2 Επιλαρχίες, 5 Ίλες). Δύναμη 633 άνδρες και 584 ίπποι (εμπόλεμη σύνθεση 919 άνδρες, 835 ίπποι και 86 ημιόνιοι). Έδρα Αθήνα.

1880-1881

(Επιστράτευση) Τρεις αυθύπαρκτες Ιππαρχίες (από 5 Ίλες) και μία Εμπεδος Ίλη. Δύναμη 2851 άνδρες και 2487 ίπποι. Έδρες: Αθήνα, Τύρναβος, Άργος.

1882

Τέσσερις αυθύπαρκτες Ιππαρχίες (από 4 Ίλες). Δύναμη 1500 άνδρες και 1308 ίπποι.

1885

Τρία Συντάγματα Ιππικού των 4 Ιλών το καθένα. Στο τμήμα προσωπικού του Υπουργείου Στρατιωτικών, προστίθεται Γραφείο Ιππικού.

1887

Τρία Συντάγματα Ιππικού (από 4 Ίλες). Σχολείο Ιππευτικής (Νόμος ΑΡΑΓ/1887).

1888

Ιπποδρόμιο Συν/χου Μελεάγρου στο Πεδίο του Αρεως.

1897

Τρία Συντάγματα Ιππικού (10 έφιππες ίλες). 3-5 άνιππες ίλες.

1904

(Νόμος ΓΛΑ/1904) Τρία Συντάγματα Ιππικού (από 4 εν ενεργεία ίλες και 2 που αναπτύσσονται σε επιστράτευση). Τα δύο ή και τα τρία Συν/τα Ιππικού ήταν δυνατόν να συγκροτήσουν Ταξιαρχία Ιππικού.

1 Συν/μα Ιππευτικής (Ιππευτική Σχολή). Έδρα Αθήνα. Επικυρώθηκαν οι Κανονισμοί Υπηρεσίας Ιππικού και Εκπαιδεύσεως Ιππικού.

1906

Συστάθηκε Νοσοκομείο Κτηνών στο τμήμα πεταλωτών του Σχολείου Ιππευτικής.

1907

Οι Μονάδες Ιππικού εφοδιάστηκαν με αραβίδες Μάνλιχερ.

1910

Τρία Συν/τα Ιππικού (από τα οποία τα δύο μπορούσαν να συγκροτηθούν σε Ταξιαρχία Ιππικού). Στο Υπουργείο Στρατιωτικών συστάθηκε Διεύθυνση Ιππικού.

1912

Τρία Συντάγματα Ιππικού (τα 1ο και 3ο αποτελούσαν την Ταξιαρχία Ιππικού με 8 ίλες και 4 Ουλαμούς πολλων, το 2ο που είχε 3 ίλες διαλύθηκε και κατανεμήθηκε σε Μερραρχιακές Ημιλαρχίες). Η Ταξιαρχία Ιππικού διαλύθηκε το Νοέμβριο του 1912. Έδρα του 1ου ΣΙ η Λάρισα, του 2ου η Αθήνα και του 3ου η Καρδίτσα.

1913

Το Δεκέμβριο του 1913 προβλέφθηκε Μερραρχία Ιππικού από δύο Ταξιαρχίες. Προσωρινά δημιουργήθηκε μόνο η 1η Ταξιαρχία Ιππικού (2 Συν/τα Ιππικού, 1ο και 3ο με έφιππη Πολυβολαρχία και Πυροβολαρχία), 4 Συντάγματα Σωμάτων Στρατού (Α, Β, Γ, Δ), μία Μερραρχιακή Επιλαρχία (Ε). Έδρα Μερ/χίας Ιππικού και Γ' ΣΙ η Θεσσαλονίκη, Α' ΣΙ η Αθήνα, Β' ΣΙ το Άργος, Δ' ΣΙ οι Σέρρες και Ε' Επιλαρχίας τα Ιωάννινα

1914

Οπλισμός Ιππικού: Λοχίες, Δεκανείς, Σαλπικτές και Ιππείς (πλην πολυβόλων) αραβίδα και σπάθα.

Λοχίες, Δεκανείς και Σαλπικτές πολλων, σπάθα και αραβίδα.

Πολυβολητές, αραβίδα.

Ρυταγωγείς, περίστροφο.

Λοιποί οπλίτες πολλων, αραβίδα.

1918

Διάλυση Ταξιαρχίας Ιππικού. Συμπλήρωση 3ου Συντάγματος από το 1ο. Συγκρότηση Πεζοπόρου Επιλαρχίας από το 1ο Σύνταγμα. Διάλυση του 2ου Συν/τος και συγκρότηση Ημιλαρχιών Μερραρχιών Πεζικού.

1919

Ανασυγκρότηση 1ου Συν/τος Ιππικού. Συγκρότηση Ίλης Στρατιάς Θράκης. Αφιξη στη Σμύρνη του 1ου Συν/τος Ιππικού. Συγκρότηση Ταξιαρχίας Ιππικού.

1921

Συγκρότηση Μερ/χίας Ιππικού (τριών Συν/των) - Μερ/χία και Ημιλαρχίες.

1922 Συγκρότηση και 4ου

Συν/τος στη Μερραρχία Ιππικού (άνιππο).

1923

Σύμπτυξη των Ημιλαρχιών στα Συντάγματα Ιππικού.

1925

Μετονομασία του 2ου Συντάγματος σε Α' Σύν/μα Ιππικού.

1926

Επιθεώρηση Ιππικού.

I Μερ/χία Ιππικού.

II Μερ/χία Ιππικού.

Κάθε Μερ/χία Ιππικού περιελάμβανε 2 ΣI, μία Μοίρα Ελαφρού Πυρ/κού, μία Ίλη Σκαπανέων και μία Ίλη Τηλεγραφητών.

Σχολή Εφαρμογής Ιππικού.

Συν/μα Αρμάτων.

1ο Συν/μα Ιππικού.

2ο Συν/μα Ιππικού.

3ο Συν/μα Ιππικού.

4ο Συν/μα Ιππικού.

Α' Συν/μα Ιππικού.

Δ' Συν/μα Ιππικού.

Ε' Συν/μα Ιππικού.

I Ίλη Σκαπανέων.

II Ίλη Σκαπανέων.

I Ίλη Τηλεγραφητών.

II Ίλη Τηλεγραφητών.

Κέντρο Ιππωνειών.

1929

(Νόμος 4321/1929)

Καταργήθηκαν οι Μερ/χίες και αντί αυτών συγκροτήθηκαν δύο Ταξ/χίες με έδρα τη Λάρισα και τη Θεσ/νίκη και:

το Α' Σύνταγμα Ιππικού στην Αθήνα

το 4ο Σύνταγμα Ιππικού στη Θεσ/νίκη

το 1ο Σύνταγμα Ιππικού στη Λάρισα

το 3ο Σύνταγμα Ιππικού στη Λάρισα

1930

(Νόμος 4532 και Οργανισμός Στρατού)

Καταργείται το Α' Σύνταγμα και συγκροτούνται ανεξάρτητες Ίλες (Α, Β, Γ και Δ).

1932

Συγκροτήθηκε Μερ/χία Ιππικού τριών Συν/των από τις δύο Ταξίες Ιππικού (τέσσερα ΣΙ) και τις 4 Ίλες ΣΣ.

1935

(Εφημ. Κυβερν. αρ. Φ. 389/4-9-35 και Οργανισμός Στρατού)

Επιθεώρηση Ιππικού, Αθήνα.

Σχολή Εφαρμογής Ιππικού, Αθήνα.

Στρατιωτική Σχολή Εφέδρων Αξκών Ιππικού, Αθήνα.

Τάγμα Αρμάτων Μάχης, Αθήνα

Μεραρχία Ιππικού, Αθήνα.

I Ταξιαρχία Ιππικού, Λάρισα.

II Ταξιαρχία Ιππικού, Θεσ/νίκη.

1ο Σύν/μα Ιππικού, Λάρισα.

2ο Σύν/μα Ιππικού, Σέρρες.

3ο Σύν/μα Ιππικού, Λάρισα.

4ο Σύν/μα Ιππικού, Θεσ/νίκη.

5ο Σύν/μα Ιππικού, Αθήνα.

Κέντρο Ιππωνειών, Καρδίτσα.

Ίλη Φρουράς Προέδρου Δημοκρατίας, Αθήνα.

Το 5ο Ιππικό Σύνταγμα μπορεί, κατόπιν διαταγής του Υπουργού Στρατιωτικών, να αναπτυχθεί σε Ταξιαρχία, με το σχηματισμό του 6ου ΣΙ με έδρα την Αθήνα.

1937

(Από τον Οργανισμό Στρατού)

Επιθεώρηση Ιππικού, Αθήνα.

Μεραρχία Ιππικού, Θεσ/νίκη.

1ο Σύν/μα Ιππικού, Θεσ/νίκη.

2ο Σύν/μα Ιππικού, Γιαννιτσά.

3ο Σύν/μα Ιππικού, Σέρρες.

Μηχ/το Συν/μα Μερ/χίας Ιππικού, Θεσ/νίκη.

Έφιππη Μοίρα πολλων.

Α' Σύν/μα Ιππικού, Αθήνα.

Β' Σύν/μα Ιππικού, Λάρισα

Γ' Σύν/μα Ιππικού, Κιλκίς.

Δ' Σύν/μα Ιππικού, Ελευθερούπολη.

Ίλη Βασιλικής Φρουράς, Αθήνα.

Σχολή Εφαρμογής Ιππικού (συγχωνεύθηκε και η Σχολή Εφέδρων Αξκών Ιππικού με αυτή), Λάρισα.

Στη Μεραρχία Ιππικού συγκροτείται αυτοτελής Ταξιαρχία

1939

(Από τον Οργανισμό Στρατού)

Ός το 1937 και επιπλέον συγκροτείται η Ε' Επιλαρχία, Αλεξανδρούπολη.

1940-1941

(Πολεμική Περίοδος) Από την επιστράτευση μέχρι τη διάλυση του Στρατού. Μονάδες συγκροτημένες και επιστρατεύσεως: Όπως οι υπάρχουσες το 1939, επιπλέον δε και οι παρακάτω: Ομάδες Αναγνωρίσεως Μερ/χιών I Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)
II Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)
III Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

IV Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

V Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

VI Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

VII Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

VIII Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

IX Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

X Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

XI Ομάδα Αναγνωρίσεως (1 Ιλη, 4 πολλ/α)

XII Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

XIII Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

XIV Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

XVI Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 12 πολλ/α)

Ομάδες Αναγνωρίσεως Σ. Στρατού

A' Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 4 πολλ/α, 2 όλμοι 81 χιλ)

B' Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 4 πολλ/α, 2 όλμοι 81 χιλ)

Γ Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 4 πολλ/α, 2 όλμοι 81 χιλ)

Δ' Ομάδα Αναγνωρίσεως (2 Ίλες, 4 πολλ/α, 2 όλμοι 81 χιλ)

E' Ομάδα Αναγνωρίσεως (1 Ιλη, 4 πολλ/α, 2 όλμοι 81 χιλ)

Μονάδες που συγκροτήθηκαν κατά τη διάρκεια του Πολέμου

Νοέμβριος: Κέντρο Ιππωνειών Θεσ/νίκης

XV Ομάδα Αναγνωρίσεως (τέως XII ΟΑ)

X Ομάδα Αναγνωρίσεως (τέως VI ΟΑ)

IX Ομάδα Αναγνωρίσεως (τέως VII ΟΑ)

Δεκέμβριος: Σχολή Αρμάτων.

Ισνούαριος: Ουλαμός Μηχ/κού Μερραρχίας Ιππικού.

Κλιμάκιο Ορχου Πυρ/κού Μερραρχίας (διαλύθηκε αργότερα).

1η και 2η Διμοιρία αυτοκινήτων Μερραρχίας.

Μοίρα Ορειβατικού Πυροβολικού 65 χιλ.)

A' και B' Κέντρο Ιππωνειών (τέως Γ ΟΑ)

XIX Μηχ/τη Μερραρχία

191 Μηχ/το Σύνταγμα

192 Μηχ/το Σύνταγμα

193 Μηχ/το Σύνταγμα 19η

Ομάδα Αναγνωρίσεως 19η

Μοίρα Πυρ/κού

19ος Λόχος Διαβ/σεων
 19η Μοίρα Α/Α Πυρ/κού
 19ος Λόχος Στρατηγείου
19ο Υγειονομικό Απόσπασμα
19ο Απόσπασμα Επιμελητείας.

Διαλύθηκαν οι:

ΙΧ και Χ Ομάδες Αναγνωρίσεως
 Α' και Β' Ομάδες Αναγνωρίσεως
 Η Ταξ/χία Ιππικού
 Η 1η Μηχ/κού
 Η 1η Δ/σεως Ταξχίας Ιππικού.

Φεβρουάριος: Θ' Ομάδα Αναγνωρίσεως
 (τέως ΧΙΙ ΟΑ) 2η Διμοιρία αυτ/των 19ης Μηχ.
 Μερ. (τέως 2η Διμ. αυτ/των
 Μερ. Ιππικού)

20η Ομάδα Αναγνωρίσεως (τέως Ε").

Μάρτιος: 1ος, 2ος, 3ος, 4ος Μηχ/τοι Ουλαμοί αντιαρματικών 47 χιλ.
 της 19ης Μηχ/της Μερχίας ΧΙΙ Ομάδα Αναγνωρίσεως (τέως Θ') 1ος και 2ος
 αντιαρματικοί Ουλαμοί των 20 χιλ. της 19ης Μηχ/της Μερραρχίας 21η
 Ομάδα Αναγνωρίσεως.

Απρίλιος: Ενσωμάτωση του Β' Κέντρου Ιππωνειών σε Γ Εμπεδο
 Θεσ/νίκης.

Λόχος Αρμάτων ΒREN

Κέντρο Ιππωνειών Λαρίσης (τέως Σχολ. Εφαρμογής).

1941 (ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ)

Ι Ομάδα Αναγνωρίσεως.

1942 (ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ)

1ο Σύνταγμα Τεθνων Αυτ/των (αποτελούμενο από την πρώτη Ομάδα
 Αναγνωρίσεως, που μετονομάστηκε στις 23-6-42 σε 1η Τεθνων Αυτ/των
 και την υπό συγκρότηση ΙΙ 1η Τεθνων της ΙΙ Ταξχίας). Δύναμη 241
 άνδρες.

1943 (ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ)

Διαλύθηκε το Ι Σύνταγμα Τεθνων Αυτ/των. Δεν υπάρχει καμμία Μονάδα
 του Οπλου.

1944

1η Αναγνωρίσεως από χωροφύλακες (μετά την απελευθέρωση).

1945

Διεύθυνση Ιππικού Τεθνων

Σχολή Τεθνων (τέως Πτέρυγα Τεθνων ΓΚΕΑ)

ΙΙ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως Μ. Η. (Απρίλιος 1945)

ΧΙ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως Μ. Η. (Ιούνιος 1945)

ΙΧ Σύνταγμα Αναγνωρίσεως Μ. Η. (Σεπτέμβριος 1945)

1946

Κέντρο Εκποης Τεθνων [συμπεριελήφθη και η τέως Σχολή Τεθνων (17/02/46)].

1947

Πυρήνας εφιππων αποσπασμάτων (31/01/47)

Ίλη Αναγνωρίσεως Στρατιάς (Λόχος Συνοδείας). Φεβρουάριος 1947

74ο Έφιππο Απόσπασμα ((07/03/47)

1η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

2η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

7η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

8η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

9η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

10η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

11η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

15η Έφιππη Ίλη (τέως 74ο Ε. Απόσπ.) (10/07/47)

Σχολή Ιππικού (05/09/47). (Σε αυτή ενσωματώθηκε και ο πυρήνας εφιππων αποσπασμάτων).

Στο Β' Σ. Στρατού συγκροτήθηκε το Β' Έφιππο Απόσπασμα καθώς και Μηχανοκίνητο Απόσπασμα

1948

II Ίλη Αρμάτων Κένταυρος (21/08/48)

IX Ίλη Αρμάτων Κένταυρος (21/08/48)

IX Ίλη Αρμάτων Κένταυρος (21/08/48)

A' Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (περιέλαβε και την Ίλη Στρατιάς)

B' Σύνταγμα Ιππικού (11/12/48). Αυτό περιέλαβε τις μέχρι τότε ανεξάρτητες 1η, 2η, 9η και 15η εφιππες Ιλες).

Γ Σύνταγμα Ιππικού (11/12/48). Περιέλαβε τις μέχρι τότε ανεξάρτητες 7η, 8η, 10η και 11η Έφιππες Ιλες.

1949

391 Σύνταγμα Αναγνωρίσεως ΓΚΡΕΥ (τέως II ΣΑ) 14/01/49

392 Σύνταγμα Αναγνωρίσεως ΓΚΡΕΥ (τέως IX ΣΑ) 14/01/49

393 Σύνταγμα Αναγνωρίσεως ΓΚΡΕΥ (τέως XI ΣΑ) 26/03/49

Oι 1η, 2η και 3η Ίλες Αρμάτων (Κένταυρος) μετονομάστηκαν αντίστοιχα σε 381 (II), 382 (IX), 383 (XI) Ίλες Αρμάτων (14/01/49).

394 Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (τέως A' ΣΑ) 14/01/49

371 Ίλη Αναγνωρίσεως (21/01/49)

372 Ίλη Αναγνωρίσεως (21/01/49)

373 Ίλη Αναγνωρίσεως (21/01/49)

II Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (τέως 391 ΣΑ) 26/03/49 IX

Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (τέως 392 ΣΑ) 26/03/49 XI

Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (τέως 393 ΣΑ) 26/03/49 I

Σύνταγμα Αναγνωρίσεως (τέως 394 ΣΑ) 26/03/49

374 Ίλη Αναγνωρίσεως (16/05/49)

391 Σύνταγμα αρμάτων (05/10/49), που περιέλαβε τις 381 (II), 382 (IX), 383 (XI) Ίλες Αρμάτων.

VIII Σ. Αναγνωρίσεως (22/10/49), που περιέλαβε τις 371, 372, 373, 374 Ίλες

Αναγνωρίσεως.

1650 Μονάδα Επιστρατεύσεως (τέως VIII Σ. Αναγνωρίσεως) 09/12/49.
Α' Ήλη Ιππικού (12/12/49).

1950

-Παραλαβή 2 Μ24

-Συγκρότηση:

392 Σύνταγμα αρμάτων Μ24 (05/12/50).

1951

-Συγκρότηση:

Ήλη Βασιλικής φρουράς (τέως Α' Ήλη Ιππικού) (16/01/51)

Ήλη Αναγνωρίσεως ΚΕΤ (16/01/51)

393 Σύνταγμα Αρμάτων Μ24 (15/03/51).

-Παραλαβή 24 Μ24

1952

-Συγκρότηση:

397 ΣΚ Αρμάτων

Ουλαμός Αρμάτων Μ24 Σχολής Πεζικού

3ο Σύνταγμα Ιππικού (τέως Β' Σύνταγμα Ιππικού)

2ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού (τέως ΙΙ Σ. Αναγνωρίσεως)

9ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού (τέως ΙΧ Σ. Αναγνωρίσεως)

11ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού (τέως ΧΙ Σ. Αναγνωρίσεως)

-Διάλυση: το 3ο Σύντ. Ιππικού (συγκρότηση από αυτό Α", Β' και Γ Εφιππων Ιλών).

-Εναρξη παραλαβής Μ18 (Συνολικά 127 μέχρι το 1954).

1953

-Συγκρότηση:

398 Σύνταγμα Κατ. αρμάτων

399 Σύνταγμα Κατ. αρμάτων

391 Σύνταγμα Αρμάτων Κένταυρος (τέως 391 Σύνταγμα Αρμάτων)

Ήλη Αρμάτων ΚΕΤ

Διάλυση: Α', Β' και Γ' Έφιππες Ήλες (06/08/53) και η Σχολή Ιππικού Λάρισας.

1954

-Συγκρότηση:

ΙΧ Τεθωρακισμένη Μεραρχία με:

=>1η Δ/ση Μάχης Τεθνης Μεραρχίας

2η Δ/ση Μάχης Τεθνης Μεραρχίας

Δ/ση Διοικ. Μερίμνης

*=>Ήλη Δ/σεως ΙΧ Μεραρχίας (14/08/54)

9ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού/ΕΑ

40ό Κέντρο Επιστ/σεως (τέως 9ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού/ΕΑ) -

Διάλυση 9ου Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού -Μεταστάθμευση του ΚΕΤ στο Γουδί.

1955

- Διάλυση Δ/σης Διοικ. Μερίμνης της ΙΧης Τεθνης Μεραρχίας
- Συγκρότηση 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης Ιλών Τεθωρακισμένου Ιππικού (MARMON).

1956

- Συγκρότηση:
- XX ΤΟΜ από την ΙΧ ΤΟΜ
- 2η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (τέως ΙΙ Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού)
- 3η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (τέως 2ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού)
- 391 Αντιαρματική Μονάδα (τέως 391 Σύνταγμα αρμάτων Κένταυρος)
- Β' Δ/ση Μάχης Τεθνης Μερχίας (τέως 2η Δ/ση Μάχης Τεθνης Μερ.)
- Γ Δ/ση Μάχης Τεθνης Μερχίας (τέως 1η Δ/ση Μάχης Τεθνης Μερ.)

1957

- Παραλαβή 30 Μ47 -
- Συγκρότηση:
- 1η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (από τμήματα των διαλυθέντων 9ου και ΙΙ Συναγμάτων Τεθνου Ιππικού) Α' Δ/ση Μάχης Τεθνης Μεραρχίας Ίλη Μέσων Αρμάτων Μ47 (08/07/57)

1958

- Παραλαβή 78 Μ47, 6 Μ24
- Συγκρότηση:
- 3η ΔΜΑ
- 21ο Σύνταγμα Μέσων αρμάτων Μ47 (αναπτύχθηκε σε Σύνταγμα η Ίλη Μέσων αρμάτων)
- 22ο Σύνταγμα Μέσων αρμάτων Μ47
- 25ο Σύνταγμα Τεθνου Ιππικού

1959

- Παραλαβή 75 Μ47, 1 Μ74
- Διάλυση:
- Ίλη αρμάτων (Μ24) ΚΕΤ
- 1η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (Μ8)
- 2η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (Μ8) -Συγκρότηση:
- 2η ΔΜΑ
- Α' ΙΛΑΝ (Μ8) Αμύνταιο, Β' ΙΛΑΝ (Μ8) Λιτόχωρο, Γ ΙΛΑΝ (Μ8) Θεσ/νίκη
- 393 Επιλαρχία αρμάτων (Μ24)
- 397ΕΚΑ(Μ18)
- 23 ΕΜΑ (Μ47)
- Ίλη αρμάτων ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ (στον πόλεμο)
- 5η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (Μ8) στον πόλεμο-1η ΣΤΡΑΤΙΑ
- 6η Επιλαρχία Τεθνου Ιππικού (Μ8) στον πόλεμο-
- ΑΣΔΑΝ -Μετονομασία:
- Συντάγματα σε Επιλαρχίες
- Μονάδες Τεθνου Ιππικού (Μ24) σε Μονάδες Αναγνωρίσεως

Τεθωρακισμένα Συγκροτήματα 1, 2, 3 σε Α', Β", Γ 1η Αναγνωρίσεως ΚΕΤ σε 1η Τεθωρ. Ιππικού (Μ8) -Σύνθεση: Α' Τεθωρ. Συγκρότημα (Αμύνταιο): Α' ΙΛΑΝ, 391 Επιλ. Αρμ. (Μ24), 398 **ΕΚΑ** (Τύρναβος) Β' Τεθωρ. Συγκρότημα (Κατερίνη): Β' ΙΛΑΝ, 392 Επιλ. Αρμ. (Μ24) 399 ΕΚΑ Γ Τεθωρ. Συγκρότημα (Θεσ/νίκη): Γ' ΙΛΑΝ, 393 Επιλ. Αρμ. (Μ24) 397 **ΕΚΑ** (Τύρναβος).

1960

-Παραλαβή 2 Μ74
 -Συγκρότηση 1ης ΔΜΑ
 -Ολοκλήρωση συγκρότησης ΧΧ ΤΘ Μεραρχίας (Θεσσαλονίκη)
 -Διάλυση 6ης Επιλαρχία Τεθωρ. Ιππικού (Οι Ίλες της σε 9η και 5η ΕΤΙ).

1961

-Παραλαβή 58 Μ47
 -Συγκρότηση ΚΕΙΠΠ με αποστολή την εκαπίδευση στην ιππασία των Αζκών του
 Οπλου και των Ευελπίδων -Η 393 Επιλαρχία Αρμάτων μετονομάζεται σε 393 ΕΜΑ (Μ47).

1962

-Παραλαβή 39 Μ47
 -Η 391 Επιλαρχία Αρμάτων παραλαμβάνει Μ47 και μετονομάζεται σε 391 ΕΜΑ (Αμύνταιο) -Διάλυση 1ης αρμάτων ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ (τα άρματα εκποιούνται).

1963

-Παραλαβή 51 Μ48, 6 Μ74, 48 Μ24, 37 Μ113 -
 Διάλυση: Α', Β', Γ Τεθωρακισμένα Συγκροτήματα
 Η 398 ΕΚΑ (Μ 18) Τύρναβος μεταφέρεται σε 2ο Κλιμάκιο -Συγκρότηση: ΙΙ ΙΛΑΝ (Μ24), VI ΙΛΑΝ (Μ24), Χ ΙΛΑΝ (Μ24) -Οι Α, Β και Γ ΙΛΑΝ παίρνουν Μ24
 -Η 392 Επιλαρχία Αρμάτων μετονομάζεται σε 392 ΕΜΑ (Μ47) -Οργανική υπαγωγή:
 391 ΕΜΑ (Μ47) Δράμα (XI ΜΠ)
 392 ΕΜΑ (Μ47) Πολύκαστρο (II ΜΠ)
 393 ΕΜΑ (Μ47) Σέρρες (Χ ΜΠ) 399 ΕΚΑ (Μ18) Κιλκίς (VI ΜΠ)
 Α' ΙΛΑΝ (Μ24) Αμύνταιο (Στρατιά) Β' ΙΛΑΝ (Μ24) Λιτόχωρο (Στρατιά) Γ ΙΛΑΝ (Μ24) Σέρρες (Στρατιά)

1964

-Παραλαβή 78 Μ48, 2 Μ24 -Συγκρότηση 394 ΕΜΑ (Μ47) από 399 ΕΚΑ (Μ18) -Αναδιοργάνωση 23 και 21 ΕΜΑ με 55 Μ48 αντί Μ47 Αναδιοργάνωση Στρατηγείου ΧΧ ΤΘΜ

-5η, 6η και 7η Ίλες Τεθωρακ. Ιππικού συγκροτούν τη 2η EAN -Οι 8η, 9η και 15η ΙΛΑΝ (M24) διατίθενται για VIII, IX, XV ΜΠ -Μετονομασία

1η Επιλαρχία Τεθωρ. Ιππικού (Τύπου Β) σε 1η EAN

4η Επιλαρχία Τεθωρ. Ιππικού (Τύπου Β) σε 4η EAN

4η Ίλη Τεθωρ. Ιππικού (M8) σε 4η ΙΛΑΝ

5η Ίλη Τεθωρ. Ιππικού (MARMON) σε 5η ΙΛΑΝ (MARMON)

6η Ίλη Τεθωρ. Ιππικού (MARMON) σε 6η ΙΛΑΝ (MARMON)

7η Ίλη Τεθωρ. Ιππικού (MARMON) σε 7η ΙΛΑΝ (MARMON)

8η Ίλη Τεθωρ. Ιππικού (MARMON) σε 8η ΙΛΑΝ

(MARMON) -Αναδιοργάνωση και μετονομασία

5η Επιλαρχία Τεθωρ. Ιππικού (Τύπου Α') σε 5η EAN (M8) 9η Επιλαρχία Τεθωρ. Ιππικού (Τύπου Α) σε 9η EAN (M8)

1965

-Παραλαβή 16 M48

-Η Β' ΙΛΑΝ εγκαθίσταται στη Ρόδο με τον τίτλο Β' ΕΛΕΧ και η Γ ΙΛΑΝ στη

Μυτιλήνη -Μετονομασία 40 ΚΕ σε 28 EAN, 1041 Μονάδας σε 29 EAN και ΚΕΤ σε ΣΥΤ

1966

Η 397 ΕΚΑ (Μ 18) παραλαμβάνει Μ47 και μετονομάζεται σε 397 ΕΜΑ

1967

-Παραλαβή 99 Μ47 και 31 Μ48 -Συγκρότηση:

395 ΕΜΑ (Αμύνταιο) υπό την ΙΧ ΜΠ -

Ενεργοποίηση 5 ΙΛΑΝ (MARMON) υπό την V ΜΠ

-Διάλυση 10 και 12 ΙΛΑΝ (MARMON)

1968

-Αναδιοργάνωση 21, 22, 23 ΕΜΑ με διαγραφή Ουλαμού όλμων 4, 2" Αναδιοργάνωση 391,392,393,394,397 ΕΜΑ με ένταξη σ'αυτές των XI, II, X, VI, XII ΙΛΑΝ -Μετονομασία:

392 ΕΜΑ σε 2η ΕΜΑ (Λιτόχωρο)

394 ΕΜΑ σε 6η ΕΜΑ (Πολύκαστρο)

395 ΕΜΑ σε 9η ΕΜΑ (Αμύνταιο)

393 ΕΜΑ σε 10η ΕΜΑ (Σέρρες)

391 ΕΜΑ σε 11η ΕΜΑ (Δράμα)

397 ΕΜΑ σε 12η ΕΜΑ (Ορεσιτιάδα)

-Διάλυση 398 ΣΚΑ

1969

-Παραλαβή 2 Μ48, 2 Μ24

-Διάλυση στον πόλεμο των Α', Β', Γ' Εφίππων Ιλών

1970

-Παραλαβή 5 ΑΜΧ-30,30 Μ48, 1 Μ24, 17 Μ74, 4 Γ/Φ Μ48Α2

-Συγκρότηση:

XXI ΤΘΤ με:

1λη Στρατηγείου

211 ΕΜΑ

212 ΕΜΑ

21 ΙΛΑΝ 21

ΛΔΒ 21

ΛΕΜ 21

ΛΥΓ 21

ΔΕΣΑ

*46 ΙΛΑΝ υπό το Συγκρότημα 46 ΣΠ

Μη και 2η ΙΛΑΝ υπό την ΑΣΔΕΝ.

1971

-Παραλαβή 565 Μ48, 25 ΑΜΧ-30, 15 Μ113, 68 Μ106, 29 Μ74, 4 Μ88, 5

Μ578, 6 Γ/Φ

Μ48Α2 -

Συγκρότηση

:

ΕΜΑ ΑΜΧ-30 (ΚΕΤΘ)

15 ΕΜΑ υπό XV ΜΠ (Άργος Ορεστικό) με Μ47 2ης ΕΜΑ

8 ΕΜΑ υπό VIII ΜΠ (Πέραμα Ιωαννίνων) με Μ47 10ης ΕΜΑ

24 ΕΜΑ υπό 3η ΔΜΑ (Θεσσαλονίκη) με Μ48

25 ΕΜΑ υπό 2η ΔΜΑ (Θεσσαλονίκη) με Μ48

26 ΕΜΑ υπό 1η ΔΜΑ (Λιτόχωρο) με Μ48

Α(Αμύνταιο), Β(Κατερίνη), Γ ΕΑΝ(Σίνδος) με Μ47 από Α', Β', Γ ΙΛΑΝ

ΧVI (Ρόδος), ΧVII ΙΛΑΝ (Μυτιλήνη) με Μ24 υπό την ΑΣΔΕΝ

21 ΔΑΣ (Κομοτηνή) υπό την ΧΧΙ ΤΘΤ

ΙΛΑΝ στην 9η ΕΜΑ (στον πόλεμο)

-Διάλυση 1ης και 2ης ΙΛΑΝ (Μ8) -

Μετονομασία:

ΣΥΤ σε ΚΕΤΘ

ΕΜΑ ΑΜΧ-30 σε 30 ΕΜΑ

25 ΕΑΝ σε 20 ΕΑΝ.

1972

-Παραλαβή 25 ΑΜΧ-30, 1 Μ48, 2 Γ/Φ

Μ60Α1 -Μετονομασία:

ΧVI ΙΛΑΝ (Μ24) σε ΧVI ΙΛΕΧ

ΧVIII ΙΛΑΝ (Μ24) σε ΧVII ΙΛΕΧ

1973

-Παραλαβή 5 ΑΜΧ-30

-Μετονομασία:

Η 1λη Βασιλικής Φρουράς σε 1λη Προεδρικής

Φρουράς -Διάλυση:

399 ΕΚΑ (Μ18)

1λη Προεδρικής

Φρουράς -Συγκρότηση:

5 ΕΑΡΜ (Ηράκλειο υπό την V ΜΠ από προσωπικό και υλικό της 399

ΕΚΑ και

M24

21 ΙΛΑΑ υπό την ΧΧΙ ΤΘΤ (στον πόλεμο).

1974

-Παραλαβή 8 AMX-30, 63 M48, 2 Γ/Φ

M48A2 -Συγκρότηση:

221 ΕΜΑ (Θεσσαλονίκη) με M48 υπό την ΙΙ ΜΠ

99 ΕΜΑ (Κομοτηνή) με M48 υπό την 99 ΣΔΙ

2η ΜΙΛΑΡ (Μυτιλήνη)

3η ΜΙΛΑΡ (Χίος)

4η ΜΙΛΑΡ (Σάμος)

5η ΜΙΛΑΡ (Κως)

6η ΜΙΛΑΡ (Ρόδος) -Διάλυση ΧVI και ΧVII ΙΛΕΧ -

Ενεργοποίηση 3ης ΙΜΑ, 25 και 26 ΕΜΑ και 2ης Ι ΜΑ/30 ΕΜΑ.

1975

-Παραλαβή 21 AMX-30, 20 M113A1, 1 AMX-10, 121 M24 (από Ιταλία) και 10 Γ/Φ

M60A1 -

Συγκρότηση:

31 ΕΜΑ στο ΚΕΤΘ υπό την ΧΧ ΤΘΜ με AMX-30

-Μετονομασία:

99 ΕΜΑ σε 16 ΕΜΑ υπό την ΧVI ΜΠ 1η

ΜΙΛΑΡ σε 88 ΜΙΛΕΘ 2η ΜΙΛΑΡ σε 98

ΜΙΛΕΘ 3η ΜΙΛΑΡ σε 96 ΜΙΛΕΘ 4η

ΜΙΛΑΡ σε 79 ΜΙΛΕΘ 5η ΜΙΛΑΡ σε 80

ΜΙΛΕΧ 6η ΜΙΛΑΡ σε 95 ΜΙΛΕΧ -

Μεταστάθμευση ΚΕΤΘ στον Αυλώνα Αττικής.

1976

-Παραλαβή 23 AMX-30, 8 M47, 19 M113A1, 1 M113, 2

AMX30D -Διάλυση:

1η, 2η, 5η, 9η ΕΑΝ (MARMON)

4η, 8η, 46η ΙΛΑΝ (MARMON) -Αναδιοργάνωση 5η ΕΑΡΜ

με οργανική ένταξη 5ης ΙΛΑΝ (M8) -Μετονομασία:

ΙΛΥΒ/ΧΧ ΤΘΜ σε 20 ΙΛΥΒ

ΕΑΑ/ΧΧ ΤΘΜ σε 20 ΕΑΑ.

1977

-Παραλαβή 46 AMX-30, 9 M47, 31 M113A1, 2 AMX-

10 -Συγκρότηση:

ΧΧΙΙΙ ΤΘΤ από την 3η ΔΜΑ (Αλεξανδρούπολη) υπό την Στρατιά

23 ΙΛΑΝ

ΧΧΙΙ ΤΘΤ υπό την Στρατιά (Ασσηρος)

32 ΕΜΑ (Ασσηρος) με AMX-30

22 ΙΛΑΝ (Ασσηρος) με ΑΜΧ-30
 Στρατιωτική Μουσική στην ΧΧΙ
 ΤΘΤ -Αναδιοργάνωση:
 79, 88, 96, 98 ΜΙΛΕΘ, 80, 95 ΜΙΛΕΧ και μετάπτωση σε 79 (2 Ιλες), 88
 (2 Ιλες), 96
 (2 Ιλες), 98 ΕΑΡΜΕΘ (3 Ιλες), 80 (2 Ιλες), 95 ΕΑΡΜΕΧ (3
 Ιλες). -Κατάργηση 3ης ΙΜΑ/15 ΕΜΑ και ένταξή της στην 98
 ΕΑΡΜΕΘ -Μετονομασία:
 20 ΕΑΝ σε Δ' ΕΑΝ (Θεσσαλονίκη) υπό το Δ' ΣΣ.

1978

-Παραλαβή 32 ΑΜΧ-30, 24 ΑΜΧ-10, 12 ΑΜΧ30
 D -Συγκρότηση:
 ΧΧΙV (Λιτόχωρο) και ΧΧV ΤΘΤ (Ξάνθη) από 1η και 2η ΔΜΑ υπό τη
 Στρατιά
 24, 25, 33 (από ΙΛΑΝ 2ης ΕΜΑ) και 34 ΙΛΑΝ
 ΙΜΑ/ΙΙΙ ΜΕΔ (Βόλος) με ΑΜΧ-30 -ΧΧ ΤΘΜ
 Επιχειρησιακό Στρατηγείο -Ανεξαρτητοποίηση ΙΛΑΝ
 των ΜΠ από τις ΕΜΑ -Μείωση αρμάτων ΕΜΑ σε 50 και
 ΕΑΝ σε 21 -Συγκρότηση ομάδας Α/Α ΚΕΡΑΥΝΟΣ στις
 ΕΜΑ-ΕΑΝ-ΙΛΑΝ -Συγκρότηση Ουλαμού ΠΑΟ (6
 στοιχείων) στις ΕΑΝ -Αναδιοργάνωση
 79, 88 ΕΑΡΜΕΘ, 80 ΕΑΡΜΕΧ με συγκρότηση 4ου Ουλαμού στις Ιλες
 80 ΕΑΡΜΕΧ με ένταξη και 2ης ΙΜΑ Μ47
 3ης Επιλαρχίας ΚΕΤΘ με διάλυση 4ης 1λης Ελαφρών
 αρμάτων. -Κατάργηση ΙΛΑΝ Μ/Κ και ΤΘΤ -Ενεργοποίηση
 2η, 3η ΙΜΑ /8η ΕΜΑ και 8η ΙΛΑΝ
 9 ΙΛΑΝ
 15 ΙΛΑΝ -Διάλυση 20 ΙΛΥΒ και συγκρότηση ΙΛΥΒ
 στο ΚΕΤΘ -Μετονομασία
 2η ΕΜΑ σε 33 ΕΜΑ υπό την 33 Μ/Κ ΤΑΞ ΠΖ
 221 ΕΜΑ σε 34 ΕΜΑ υπό την 34 Μ/Κ ΤΑΞ ΠΖ
 30 ΕΜΑ σε 1η ΕΜΑ υπό την ΧΙΙ ΜΠ
 21, 22, 33 ΙΛΑΝ σε 16, 1, 5 ΙΛΑΝ με υπαγωγή στις ΧVΙ, Ι, V
 ΜΠ. -Διάλυση:
 4, 28, 29 ΕΑΝ.

1979

-Εκσυγχρονισμός 140 Μ48 σε Μ48Α5, παραλαβή 22 Α
 ΜΧ-10 -Συγκρότηση 4ου Ουλαμού (Μ24) στην 96
 ΕΑΡΜΕΘ -Κατάργηση ΔΙΤ Στρατιάς.

1980

-Εκσυγχρονισμός 18 Μ48Α5, παραλαβή 50 Μ113Α1, 24 Μ88Α1 -
 Αναδιοργάνωση 5 ΕΑΡ (παραλαβή 32 Μ24 σε αντικατάσταση Μ18, Μ8
 ώστε να
 συμπληρωθεί με 3 Ιλες Μ24) -
 Μετονομασία:

9η ΙΛΑΝ (ΙΧ ΜΠ) σε 5η ΙΛΑΝ (V ΜΠ) υπό διοίκηση της 80 ΑΔΤΕΧ ως 5η ΙΛΕΧ 5η ΙΛΑΝ (V ΜΠ) σε 9η ΙΛΑΝ (ΙΧ ΜΠ) στο Πολύκαστρο

1981

- Εκσυγχρονισμός 67 Μ48 σε Μ48Α5, παραλαβή 3 Μ88Α1
- Κατάργηση ΔΙΤ/Σωμάτων Στρατού
- Αναδιοργάνωση 15 ΕΜΑ με πρόβλεψη 3 ΙΜΑ αντί μιας.

1982

- Εκσυγχρονισμός 110 Μ48Α3, παραλαβή 4 Μ113Α1Ε -Συγκρότηση:
29 ΕΜΑ στον πόλεμο από τα άρματα του ΚΕΤΘ υπό τη ΣΔΑ ΕΥΠ στις Τεθωρακισμένες Ταξιαρχίες (21, 22, 23, 24, 25) -Μετονομασία:
8 ΕΜΑ(-) και 15 ΕΜΑ(-) μεταστάθνευση σε Ρόδο και Λέσβο και μετονομασία σε
395 ΕΑΡΜΕΧ και 398 ΕΑΡΜΕΘ αντίστοιχα -Αναδιοργάνωση 8 ΕΜΑ(-2) και 15 ΕΜΑ(-2) με συγχώνευση των αντίστοιχων ΙΛΑΝ στην ειρήνη -Αναδιοργάνωση 1, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 16 ΕΜΑ με συγχώνευση των αντίστοιχων ΙΛΑΝ στην ειρήνη.

1983

- Παραλαβή 30 Μ48Α2C, 53 LE01GR, 5 Μ113Α1 και 29 Μ113Α2 -Εναρξη διαλύσεως ΚΕΙΠΠ και τμήματος Ιππασίας Γ' ΚΝΟ -Μετονομασία:
Γ ΕΑΝ σε Δ' ΕΑΝ
Δ' ΕΑΝ σε Γ' ΕΑΝ.

1984

- Εκσυγχρονισμός 101 Μ48 σε Μ48Α3, παραλαβή 53 LE01GR, 68 Μ48Α2C, 4 LEO
ST -Αναδιοργάνωση 8, 15 ΕΜΑ με συγκρότηση 2ης και 3ης ΙΜΑ -Ενταξη 5ης ΕΛΕΧ στην 80 ΕΑΡΜΕΧ και μετονομασία της σε 80 ΕΛΕΧ.

1985

- Παραλαβή 12 Μ48Α2C, 1 Μ48Α3, 24 Μ113Α1Ε
- Μετονομασία: 80, 95, 395 ΕΑΡΜΕΧ σε 80, 95, 395 ΕΑΡΜΕΑ

1986

- Εκσυγχρονισμός 64 Μ48 σε Μ48Α5 -Οριστική διάλυση ΚΕΙΠΠ

1987

- Εκσυγχρονισμός 37 Μ48 σε Μ48Α5 -Αντικατάσταση των Μ24 της 5 ΕΑΡΜ με Μ47.

1988

- Παραλαβή 104 M48A5
- Συγκρότηση ΙΠΒΑΛ υπό την XXIV ΤΘΤ και 27 ΕΜΑ (με μία 1η ενεργό)
- Μετονομασία 88 ΕΑΡΜΕΘ σε 88 ΕΜΑ
- 15 ΕΜΑ (και ΙΛΑΝ) υπό την 50 ΤΑΞ ΠΖ (Πρωτοκκλήσι Έβρου)

1989

- Παραλαβή 117 M48A5, 17 M113A2. Παράδοση στην Κύπρο 36 AMX30 (Εκσυγχρονισμός στη Γαλλία σε επίπεδο AMX30B2) -Αναδιοργάνωση των Ιλών Διοικήσεως ΕΜΑ-ΕΑΝ με συγκρότηση Ουλαμού Μισθοτροφοδοσίας και Ουλαμού Μεταφορών

1990

- Παραλαβή 52 M48A5, 1 LEO ST
- Συγκρότηση ΙΠΒΑΞ υπό την XXV ΤΘΤ
- Υπογραφή Συνθήκης μειώσεως συμβατικών δυνάμεων στην Ευρώπη (CFE): Καθορισμός αριθμού αρμάτων Ελλάδος σε 1735
Για την συμμόρφωση με τα καθοριζόμενα στη συνθήκη, μετά την παραλαβή και των νέων αρμάτων, απαιτείται η καταστροφή 990 αρμάτων

1991

- Παραλαβή 117 M48A5, 5 M88A1
- Συγκρότηση 4ης Επιλαρχίας στο ΚΕΤΘ (Νεοσύλλεκτων).
- Ίδρυση Μουσείου αρμάτων στο ΚΕΤΘ.

1992

- Παραλαβή (στα πλαίσια της συνθήκης CFE): 170 LE01V-2 LE01A5-88 M113A1 (Ολλανδία), 359 M60A1-312 M60A3TTS-4 M578 (ΗΠΑ), 25 M88A1- 10 Γ/Φ M48A2 (Γερμανία) (ολοκλήρωση το 1994) καθώς και 83 ΤΟΜΠ ΛΕΩΝΙΔΑΣ, 25 M88A1
- Εναρξη πρώτου προγράμματος εκσυγχρονισμού M48A5 σε M48A5MOLF(200 άρματα)
- Εναρξη καταστροφής αρμάτων: 61 M24, 391 M47, 296 M48, 106 M48A2C, 188 M48A3, 9 M48A5 και 140 AMX-30 (ενδεχομένως). Ολοκλήρωση καταστροφής Νοέμβριος 1995
- Μετονομασία 5ης ΕΑΡΜ σε 5η ΕΜΑ.

1993

- Παραλαβή 54 LE01A5, 9 M88A1 -Συγκρότηση
 - 1η ΕΜΑ υπό την Ι ΜΠ με M60A1 (Γιαννισά)
 - 11η ΕΜΑ υπό την XI ΜΠ με M60A1 (Δράμα)
 - 37η ΕΜΑ υπό την XVI ΜΠ με M60A1 (Λαγός)
 - 289 ΙΜΑ με M48A5 (Σαμοθράκη)
 - 95 ΕΑΝΕΑ υπό την 95 ΑΔΤΕΑ με M48A5 (Ρόδος)
 - 80 ΕΑΝΕΑ υπό την 80 ΑΔΤΕΑ με M48A5 (Κως)
 - 79 ΙΛΑΝΕΘ υπό την 79 ΑΔΤΕ με M48A5 (Σάμος)
 - 88 ΙΛΑΝ υπό την 88 ΣΔΙ με M48A5 (Λήμνος)

96 ΙΛΑΝΕΘ υπό την 96 ΑΔΤΕ με Μ48Α5

(Χίος) -Μετονομασία:

1η ΕΜΑ σε 7ηΕΜΑ

27η ΕΜΑ σε 15η ΕΜΑ

11η ΕΜΑ σε 311η ΕΜΑ

15η ΕΜΑ σε 50η ΕΜΑ -Κατάργηση 1ης, 5ης, 6ης, 8ης, 9ης, 10ης, 11ης, 12ης, 15ης, 16ης ΙΛΑΝ -Μείωση αρμάτων ΕΜΑ από 50 σε 41 (50 και 88 ΕΜΑ 4 Ιλες)

1994

-Παραλαβή 21 LE01A5, 92 ΤΟΜΑ BMP-1

-Εναρξη δεύτερου προγράμματος εκσυγχρονισμού Μ48Α5 σε Μ48Α5

ΜΟΛΦ (200

άρματα) -Εγκατάσταση εξομοιωτών βολής LE01V (ΚΕΤΘ), Μ60Α3 (37

ΕΜΑ) και Μ48Α5

ΜΟΛΦ (21 ΕΜΑ). -

Μετονομασία μονάδων

ΚΕΤΘ

2η Επιλαρχία (Μηχανοδηγήσεως) σε 4η

4η Επιλαρχία (Νεοσύλλεκτων) σε 2η.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Β"

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΤΟΛΩΝ ΙΠΠΙΚΟΥ-ΤΕΘΝΩΝ

ΣΤΟΛΗ ΛΟΓΧΟΦΟΡΟΥ ΙΠΠΕΑ 1833-1868
(Β. Δ. 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 1833)

Η στολή είναι βαυαρικού τύπου (στολή Ουλάνου).

ΜΙΚΡΑ ΣΤΟΛΗ (ΣΤΟΛΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ-ΜΑΧΗΣ) 1868-1910

"Καραβινοφόρος· ιππέας του 1874, οπλισμένος με αραβίδα ιππικού ΜΥΛΩΝΑΣ Μ 1873 και σπάθη Μ 1868

Ιππέας του 1897 (δεκανέας), οπλισμένος με αραβίδα ιππικού οπλισμένος με αραβίδα ιππικού ΜΥΛΩΝΑΣ Μ 1873 και σπάθη GRAS Μ 1874 και σπάθη Μ 1868 Μ 1887

ΑΝΘΥΠΙΛΑΡΧΟΣ ΜΕ ΜΙΚΡΑ ΣΤΟΛΗ 1897
(Β. Δ. 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1870)

Το χιτώνιο υπηρεσίας είχε μαύρα πλέγματα.

Η στολή αυτή χρησιμοποιήθηκε από 1870-1910, οπότε αντικαταστάθηκε από τη χακί στολή μάχης.

ΣΤΟΛΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΙΠΠΕΑ (ΛΟΧΙΑ) 1910-1915
(Β. Δ. 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1908)

10. Το 1915 έγιναν οι κάτωθι μεταβολές (Β. Δ. 08 Ιανουαρίου 1915):
 - α. Καταργήθηκαν οι έγχρωμες επωμίδες και τα έγχρωμα παραρράμματα (σειρήτσια).
 - β. Τοποθετήθηκαν πράσινα επιρράμματα στο κολλάρο.
11. Από το 1907 μέχρι το 1941, οι Έλληνες Ιππείς έφεραν αραβίδα MANNLICHER - SCHONAUER M 1903 διαμ. 6, 5 χιλ. και σπάθη ιππικού M 1887.
12. Από το 1917 μέχρι το 1938 έφεραν γαλλικά χαλύβδινα κράνη ADRIAN M 1914 και από το 1938 μέχρι το 1941 έφεραν και τα ελληνικά κράνη M 1938.

ΟΠΛΙΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ 1953

Χειμερινή Στολή Εκστρατείας

Χειμερινή Στολή Παρατάξεων -
Παρελάσεως - Συνοδείας

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΙΠΠΙΚΟΥ ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ 1953

Υπίλαρχος με Στολή υπ' αριθ 1

Ιλαρχος με Στολή υπ' αριθ 2 ή
Πρώτη Στολή ή Στολή Δευτέρα

ΦΟΡΜΑ ΑΡΜΑΤΙΣΤΟΥ

Λοχίας Αρχηγός Πληρώματος με φόρμα και κράνος αρματιοτού, κοινά για όλα τα πληρώματα των αρμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Γ"
ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΑΞΚΟΙ ΙΠΠΙΚΟΥ-ΤΕΘΝΩΝ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ
ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1897				
1.	Μαυρομιχάλης Γεώργιος	Ανθλχος	06 Μαΐου 1897	Δουοκόσ
2.	Μιταφτσής Γεώργιος	Ανθλχος	06 Απριλίου 1897	Προφήτης Ηλίας
ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912 – 1913				
3.	Καλαματιανός Παναγιώτης	Ανθλχος	14 Φεβρουαρ. 1913	Ε Στρ. Νοσ. Πρέβεζας
4.	Καλλέργης Ιωάννης	Ιλχος	05 Ιουλίου 1913	Βυρώνεια
5.	Καψαμπελής Βασίλειος	Ιλχος	20 Οκτωβρίου 1912	Γιαννιτσά
6.	Παπαλάμπρου Γεώργιος	Ιλχος	23 Οκτωβρίου 1912	Βεύη
7.	Σούλης Δημήτριος	Υπλχος	13 Οκτωβρίου 1912	Μπόζι
8.	Κλείτος Παναγιώτης	Ιλχος	15 Απριλίου 1913	Στρ. Νοσ. Ιωαννίνων
9.	Κορδής Αναστάσιος	Ανθλχος	12 Οκτωβρίου 1912	Αλιάκμονας
Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1917 – 1919				
10.	Γαλανόπουλος Τζανέτος	Ιλχος	31 Οκτωβρίου 1918	Αθήνα
11.	Κρητικός Αλέξανδρος	Υπλχος	06 Φεβρουαρ. 1918	ΑΣ. Νοσ. Διακομιδής
12.	Ψιλόπουλος Νικόλαος	Επχος	05 Φεβρουαρ. 1919	Αργος
13.	Νταουντάκης Εμμανουήλ	Υπλχος	24 Απριλίου 1919	-
14.	Φωτόπουλος Τιμολέων	Ανθλχος	22 Αυγούστου 1918	Σανατόριο Πορταριάς
15.	Οικονόμου Κωνσταντίνος	Ανθλχος	30 Μαΐου 1919	Στρατ. Νοσ. Αθηνών
16.	Παύλου Πάτροκλος	Ανθλχος	20 Δεκεμβρίου 1918	Αμοργός
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ				
17.	Κοκκίνης Τρύφων	Ιλχος	13 Αυγούστου 1922	Διακοφό
18.	Λεμπέσης Γεώργιος	Υπλχος	14 Μαΐου 1920'	Α' Στρ. Νοσοκομείο Διακομιδής .
19.	Λελοΐδας Πέτρος	Ανθλχος	25 Ιουνίου 1920	Προύσα
20.	Μαρκόπουλος Σπυριδών	Επχος	05 Ιουλίου 1921	Ούτς Σεράι
21.	Μπαλαούρος Σπυριδών	Ιλχος	05 Ιουλίου 1921	Ούτς Σεράι
22.	Κλώντζας Ιωάννης	Εφ. Ανθλχος	06 Ιουλίου 1921	Ούτς Σεράι
23.	Φορτούνας Νικόλαος	Ιλχος	05 Ιουλίου 1921	Ούτς Σεράι
24.	Παπατώννου Νικόλαος	Ανθλχος	05 Ιουλίου 1921	Ούτς Σεράι
25.	Σφακιανάκης Ιωάννης	Υπλχος	18 Φεβρουαρ. 1920	Μπόζ Ντάγ
26.	Τσούτσουρας Θεόδωρος	Ιλχος	24 Μαΐου 1920	Νταβός Ελβετίας
27.	Τυχερός Ιωάννης	Ανθλχος	11 Ιουνίου 1921	Μ. Ασία
28.	Φωκάς Γεράσιμος	Υπλχος	26 Ιουνίου 1920	Προύσα
29.	Σακελλαριάδης Δημήτριος	Ανθλχος	14 Μαρτίου 1921	Αβγκίν
30.	Ταμπάκης Γεώργιος	Ανθλχος	21 Μαρτίου 1921	Ατνεγκιόλ
31.	Σαρτζετάκης Εμμανουήλ	Ανθλχος	14 Ιουλίου 1921	Β' Στρ. Νοσοκ. Σμύρνης
32.	Καραπατάς Γεώργιος	Ιλχος	16 Αυγούστου 1922	Εξαφανισθείς
33.	Μποβελετής Βασίλειος	Ιλχος	Αύγουστος 1922	Εξαφανισθείς
34.	Οθωνσίος Νικόλαος	Ιλχος	Αύγουστος 1922	Εξαφανισθείς
35.	Σαρρής Γεώργιος	Υπλχος	Αύγουστος 1922	Εξαφανισθείς
36.	Ρήγας Παναγιώτης	Ανθστής	Αύγουστος 1922	Εξαφανισθείς

Α/Α ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΑΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΠΟΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ (1940 - 1945)

37.	Τζαβέλας Κων/νος	Ιλχος	3ο Συντ.	02 Δεκ. 1940	Πρεμετή
38.	Βαρύτης Νικόλαος	Εφ. Υπλχος	1ο Συντ.	28 Νοεμ. 1940	Ζαβόλιανη
39.	Καρδαμήλας Δημήτριος	Εφ. Ανθλχος	Δ'ΟΑ	29 Νοεμ. 1940	Φράσερι
40.	Φραγκίσκος Δημήτριος	Υπλχος	VII ΟΑ	13 Δεκ. 1940	Γράμποβα
41.	Σαφόπουλος Χρήστος	Εφ. Ανθλχος	XVIOA	15 Νοεμ. 1940	Μόροβα
42.	Τάκας Λάζαρος	Εφ. Ανθστής	XIV ΟΑ	10 Δεκ. 1940	Κουρουσαί
43.	Χαραλάμους Νικόλαος	Εφ. Ανθστής	ΧΟΑ	17 Νοεμ. 1940	Κόνιτσα
44.	Σαρήμπτης Κων/νος	Ιλχος	192ο Μ/Κ	06 Απρ. 1941	Θεοδώροβο Κιλκίς
45.	Αρχοντάκης Κυριάκος	Υπλχος	XIX ΟΑ	10 Απρ. 1941	Υψ Ακρίτας, Κιλκ.
46.	Παλληκαρώνας Δημήτριος	Εύελ. Ανθστής	192ο Μ/Κ	06 Απρ. 1941	Θεοδώροβο Κιλκίς
47.	Κάγιας Κων/νος	Εφ. Ανθλχος	192ο Μ/Κ	08 Απρ. 1941	Δοβά Τεπέ
48.	Καραθανάσης Γρηγόριος	Ανθλχος	1ο Συντ.	06 Νοεμ. 1940	Αρματα
49.	Καράμπελας Αντώνιος	Ανθλχος	XV ΟΑ	15 Απρ. 1941	Γέφ. Μέρτζανης
50.	Κολυβάς Κων/νος	Ανχης	Κ. Ιππων.	03 Μαρτ. 1941	Θεσσαλονίκη
51.	Κουρκουτάς Κων/νος	Ανθλχος	192ο Μ/Κ	06 Απρ. 1941	Δοϊράνη
52.	Λιοδήμος Ηλίας	Εφ. Ανθστής	IX ΟΑ	25 Νοεμ. 1940	Λεσκοβίκι
53.	Μητσιμάρης Χαρίλαος	Ανθστής	IX ΟΑ	26 Νοεμ. 1940	Υψωμα 1405
54.	Παπαθανασόπουλος Χαράλ.	Εφ. Υπλχος	Β' Κέν.	23 Απρ. 1941	Θήβα
55.	Φράγκος Χρήστος	Επχος	III ΟΑ	19 Νοεμ. 1940	Αγρίνιο
56.	Χ"λειάδης Κλείτος	Ιλχος	XIII ΟΑ	15 Απρ. 1941	Καστοριά
57.	Μπουρδάκος Γρηγόριος	Ιλχος	Ιερός Λόχος	06 Απρ. 1943	Μέση Ανατολή

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1946 – 1949

58.	Μελίδης Νικόλαος	Επχος	XI Εφ.Ιλη	15 Μαΐ 1948	Βέρμιο
59.	Στεφανίδης Θεόδωρος	Επχος	XI Σύντ. Αναγν.	29 Ιαν. 1949	Πρινοχώρι
60.	Αρτόπουλος Νικόλαος	Εφ.Ανθστή	XI Εφ. Ιλη	17 Μαΐ 1948	Βέρμιο
61.	Μιχαήλ Γεώργιος	Ανθστής	XI Σύντ. Αναγν.	26 Μαΐ 1947	Νάουσα
62.	Σχοινιάς Κωνσταντίνος	Επχος	391 ΣΑ	10 Οκτ. 1948	Ιεροπηγή
63.	Γραικός Γεώργιος	Ιλχος	72 ΕΛΤΠ	07 Μαρ. 1949	Κουτρουλόπυργο
64.	Λαγοπάτης Νικόλαος	Ιλχος	17 ΕΤΠ	04 Ιουλ. 1949	Δελβενάκι
65.	Παπαδόπουλος Αριот.	Ιλχος	1ο ΤΕ	19 Νοεμ. 1947	Κυριάκιο
66.	Ζαφείρης Αναστάσιος	Ιλχος	II ΜΠ	18 Δεκ. 1946	Κριεκούκι Θηβών
67.	Δελλής Χρήστος	Ιλχος	IX Εφ. Ιλη	28 Δεκ. 1947	Κασνέσι Καρδίτσας
68.	Σταματόπουλος Κων/νος	Ιλχος	979 Κ.Ιππικού	04 Νοεμ. 1948	Φάληρο
69.	Βακατάρης Γεώργιος	Υπλχος	Β' Συντ. Ιππ.	23 Απρ. 1949	Λεοντόριο Καρδίτσας
70.	Βάσσος Αλεξ.	Υπλχος	II ΣΑ	27 Φεβρ. 1948	Ελασσόνα (Υψ. 531)
71.	Γεωργίου Αντώνιος	Υπλχος	Β' ΣΑ.	30 Απρ. 1949	Λάβα (οδός Ελασσ. Κοζάνης)
72.	Ζούπας Αριστ.	Υπλχος	37 ΤΕ	03 Οκτ. 1949	Τζαμί
73.	Μπάκης Δημήτριος	Υπλχος	II ΣΑ	13 Οκτ. 1948	Σερβία
74.	Οικονόμου Σταμ.	Υπλχος	2ο ΣΑ	30 Μαΐ 1947	Φλώρινα
75.	Στεφανάκος Ιωάννης	Υπλχος	IX ΣΑ	07 Απρ. 1948	Σ. Νοσ. Τρκάλων
76.	Χατζηαντωνίου Κων/νος	Υπλχος	IX ΣΑ	08 Ιαν. 1948	Θήβα
77.	Λαουλάκος Θεόδωρος	Ανθλχος	17 ΤΕ	17 Ιουν. 1948	Ασπράγγελοι
78.	Μητρούσης Σπυριδών	Εφ. Υπλχος	Σχολ. Ιππικού	03 Μαρ. 1949	401 ΓΣΝ
79.	Οικονόμου Κων/νος	Ανθστής	Σχολ. Ιππικού	20 Ιαν. 1948	Γαβράκια
80.	Ραπτάκης Εμμανουήλ	Ανθστής	613 ΤΠ	21 Ιαν. 1949	Υψ. Καρρές
81.	Αντωνόπουλος Αθανάσιος	Υπλχος	6ο ΤΕ	13 Ιαν. 1948	Αράχωβα

Α/Α ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΑΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΠΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1946 - 1949 (συνέχεια)

82.	Ζώγκας Γεώργιος	Εφ. Υπλχος	631 ΤΑΓ	11 Μαρτ.1949	Μύλοι Νεοχωριου
83.	Ασλάνονλου Κων/νος	Εφ. Ανθλχος	14 ΤΕ	09 Μαρτ.1948	Τρόπαια Αρκαδίας
84.	Κατσίκης Αθανάσιος	Εφ. Ανθλχος	ΕΤΖΕ Πολυνύρου	27 Μαΐ 1948	Ορούλια
85.	Μάμαλης Βασίλειος	Εφ. Ανθλχος	14 Λόγος Χωροφ.	04 Απρ. 1948	Χολομώντας Χαλκιδικής
86.	Τζανετης Παναγιώτης	Ανθλχος	II ΣΑ	15 Ιουλ.1947	Κασπενήσι (Φούωνα)
87.	Τσακνάκης Αθανάσιος	Εφ. Ανθλχος	33 ΤΕ	09 Απρ. 1948	Αγ. Χριστοφ. Χαλκιδικής
88.	Επιτοόπου Νικόλαος	Εφ. Ανθλχος	551 ΤΠ	29 Ιουλ.1947	Κυπρίνος ΕΒρου
89.	Χατζηδιονυσίου Διονύσιος	Εφ. Ανθλχος	14 ΤΕ	09 Μαρ. 1948	Τρόπαια Αρκαδίας
90.	Κουτσούκος Ξενοφώντας	Εφ. Ανθλχος		28 Ιουν.1949	Παρνασσός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Δ"

ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΣΗΜΑΙΩΝ ΣΤΟ 1ο, 2ο, 3ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ ΙΠΠΙΚΟΥ

Μέχρι το 1922, τα Ελληνικά Συντάγματα του Ιππικού δεν είχαν σημαίες. Σύμφωνα με την παράδοση, η αιτία της μη απονομής ήταν η απώλεια της Σημαίας κατά την αποτυχημένη εκστρατεία της Καρύστου, κατά την οποία η Σημαία του Τμήματος Ιππικού που έλαβε μέρος σ' αυτή την μάχη, έπεσε στα χέρια των Τούρκων μετά από τον ηρωικό θάνατο του σημαιοφόρου.

Πέρασαν έτσι 100 χρόνια χωρίς να αρθεί η αδικία, παρά την επιτυχή δράση του Ιππικού σε διάφορες Μάχες απ' αυτές που έλαβε μέρος. Συνέβη μάλιστα και το εξής γεγονός. Τον Ιανουάριο του 1921, απονεμήθηκε στις σημαίες του 1ου και 3ου Συντάγματος της Ταξιαρχίας Ιππικού ο πολεμικός Σταυρός της Α' Τάξεως για την δράση τους στην Μ. Ασία αν και τα Συντάγματα δεν είχαν σημαία

Τελικά μετά από ενέργειες του Δκτή της Μεραρχίας Ιππικού Υπτγου Καλίνσκη Αν. χορηγήθηκαν στα Συντάγματα σημαίες και την 3η Ιουλίου 1922 σε επιβλητική τελετή που έγινε στο Ουσσάκ, παραδόθηκαν επίσημα στα Συντάγματα.

Η Διαταγή της μεραρχίας Ιππικού, με την οποία έγινε η απονομή, ανέφερε τα εξής:

ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΙΠΠΙΚΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΙΙΙον
Αρ. Πρωτ. 14239/1015/3

Γενική Διαταγή

I. -Εις εκτέλεσιν της υπτ. αριθ. 38648/30-4-22 Διαταγής της Στρατιάς Μ. Ασίας ενεργηθήσεται την προσεχή Κυριακήν, 3ην Ιουλίου 1922 και ώραν 10ην, η παράδοσις των Σημαιών εις τα 1ον, 2ον, και 3ον Συντάγματα Ιππικού εν Ουσσάκ και εις χώρον

ΝΑ. του Σιδηροδρομικού Σταθμού.

II. -Προς τούτο θα παραταχθώσιν εις τον άνω χώρον άπαντα τα Σώματα και Σχηματισμοί της Μεραρχίας άνευ μεταγωγικών μάχης και Σώματος, ως εξής:

1) Τα τρία Συν/τα Ιππικού εφίππως εν σχηματισμώ αθρόως, κατά την αριθμητικήν σειράν τούτων με διάστημα μεταξύ των Συν/των 24 μέτρα.

2) Η Εφιππος Μοίρα Πολυβόλων εφίππως και η Εφιππος Πυροβολαρχία εξευγμένη εν σχηματισμώ συντάξεως, καθέτως, προς το αριστερόν της παρατάξεως των Συνταγμάτων με διάστημα μεταξύ των 12 μέτρων.

3) Η Μοίρα Συζυγαρχιών, η Ίλη Στρατηγείου, το Απόσπασμα

Τηλεγραφητών, το Ορεινόν Χειρουργείον και ο Ουλαμός Διανομών, άπαντα καθέτως, προς το δεξιόν της παρατάξεως των Συν/των εν σχηματισμώ αθρόως, έκαστον με διάστημα μεταξύ των 12 μέτρων.

Η παράταξις δέον να έχη περατωθή την 9 30 ώραν.

Την Διοίκησιν των παραταχθησομένων τμημάτων και το γενικόν πρόσταγμα της τελετής θα έχη ο αρχαιότερος των Διοικητών Συνταγμάτων.

III. Αι σημαίαι προσκομισθήσονται εις τον χώρον της τελετής επ' αυτοκινήτου συνοδευόμενοι υπό Αξιωματικού του Επιτελείου μου.

IV. Μετά την άφιξιν μου εις τον χώρον της τελετής ενεργηθήσεται η κεκανονισμένη θρησκευτική τελετή ευλογίας των σημαίων μετά το πέρας δε ταύτης και μετά την ανάπεμψιν του Πολυχρονισμού θα γίνη η παράδοσις τούτων υπό του υποφαινομένου εις τους Διοικητάς των Συνταγμάτων-κατ' αριθμητικήν σειράν τούτων.

Προς τούτο οι κ. κ. διοικηταί Συνταγμάτων ταχθήσονται απέναντί μου, ακολουθούμενοι υπό των Σημαιοφόρων των και της τιμητικής συνοδείας των Σημαίων.

Έκαστος Διοικητής του Συντάγματος παραλαμβάνων την σημαίαν μετά την απάντησίν του εις την γενησομένην προσφώνησιν κατά την παράδοσιν θα περιέλθει άπαν το Μέτωπον του Συντάγματός του επιδεικνύων την σημαίαν εις τους άνδρας, μεθ' ο θα παραδώση ταύτην εις τον Σημαιοφόρον Αξιωματικόν και θα ταχθή προ του Συν/τός του.

V. Μετά το πέρας της τελετής τή Διαταγή μου ενεργηθήσεται παρέλασις των Σωμάτων και Σχηματισμών εις φάλαγγα κατ' Ουλαμόν, των εφίππων εν καλπασμώ.

VI. Προσκαλούνται όπως ευαρεοτούμεναι παραστώσι κατά την τελετήν άπασαι αι πολιτικοί και στρατιωτικοί αρχαί ως και οι:

- 1) Αντιπροσωπεία της Ελληνικής Κοινότητος Ουσσάκ.
- 2) Ο Θρησκευτικός Αρχηγός των Αρμενίων μετά της δημογεροντίας.
- 3) Ο Θρησκευτικός Αρχηγός των Οθωμανών μετά της δημογεροντίας.
- 4) Ο Δήμαρχος μετά του Συμβουλίου του, και
- 5) Ο κ. Διευθυντής της Οθωμανικής Τραπέζης.

Οι κ. κ. Αξ/κοί ως και οι λοιποί προσκεκλημένοι δύνανται να παραστώσι μετά των οικογενειών των.

VII. Εκ των άνω προσκαλουμένων αι μεν πολιτικοί και κοινοτικοί αρχαί ταχθήσονται καθέτως προς το αριστερόν της Εφίππου Πυροβολαρχίας, αι δε Στρατιωτικοί Αρχαί καθέτως προς το δεξιόν του Ουλαμού Διανομών.

Εις τους κ. κ. Αντιπρόσωπον Υπάτης Αρμοστείας, Διοικητάς IIας Μεραρχίας και Στρατιωτικής Διοικήσεως Ουσσάκ μετά των Επιτελείων των, Διοικητήν Μοίρας Αεροπλάνων, Θρησκευτικούς Αρχηγούς, Προέδρους Κοινοτήτων, Δήμαρχον, Οικονομικών Εφορον και Διευθυντήν Τραπέζης δοθήσεται τιμητική θέσις. Εις τιμητική θέσιν οδηγηθήσονται και αι κυρίαί των προσκεκλημένων.

Ο Ίλαρχος Ιατρίδης Αθ. και Ανθυπίλαρχος Νικολόπουλος Πέτρος οριζόμενοι ως ταξιθέται θα οδηγώσι τους προσκεκλημένους εις τας οικείας αυτών θέσεις.

VIII. Δια την τήρησιν της τάξεως των προσελευσομένων θεατών και τήρησιν αυτών εις απόστασιν από του χώρου της τελετής το 3ον Σύν/μα Ιππικού θα

διάθεση Ημιουλαμών Εφιππων και ημιουλαμόν πεζή, αμφοτέρους, υπό την Διοίκησιν Αξιωματικού, όστις θα λάβη σχετικός οδηγίας παρ' Αξιωματικού του Επιτελείου μου.

ΙΧ. Το Φρουραρχείον παρακαλείται να κοινοποιήση την παρούσαν εις απάσας τας ενταύθα εδρεύουσας στρατιωτικός αρχάς.

Χ. Στολή παραταχθησομένων τμημάτων:

Αξιωματικών: μεγάλη στολή εκστρατείας άνευ κράνουσ, μετά παρασήμων και μεταλλίων, ξίφους και ενός τελαμώνου, μαρσιπίων - συσκευασία.

Οπλιτών: Πλήρης οπλισμός, εξάρτησις (άνευ σιτιοδόχης και υδροδοχείου) κράνουσ, παράσημα και μετάλλια συσκευασία (μόνον χλαίνη).

Προσκεκλημένων: Αξιωματικών. Μεγάλη στολή εκστρατείας μετά παρασήμων, μεταλλίων και ξίφους.

Πολιτικών υπαλλήλων και ιδιωτών, περιπάτου.

Στρατηγείον τη 29η Ιουνίου 1922

Ο Μέραρχοσ

Α. Καλίνσκησ

Υποστράτηγοσ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Ε"

ΔΙΕΘΥΝΤΕΣ ΔΙΕΘΥΝΣΕΩΣ ΙΠΠΙΚΟΥ - ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ

ΣΧΗΣ	ΚΟΚΚΙΝΟΣ	ΦΙΛΟΠ.	01/01- 23/05/46
ΤΑΞΧΟΣ	ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	24/05/46
ΣΧΗΣ	ΣΤΕΡΓΙΟΥ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	01/02/47
ΤΑΞΧΟΣ	ΚΟΚΚΙΝΟΣ	ΦΙΛΟΠ.	04/08/47
ΥΠΤΓΟΣ	ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	21/09/49
ΥΠΤΓΟΣ	ΓΚΙΚΑΣ	ΣΟΛΩΝ	23/05/50
ΥΠΤΓΟΣ	ΑΛΕΣΤΑΣ	ΛΟΥΚΑΣ	02/10/50
ΥΠΤΓΟΣ	ΒΛΑΧΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	10/09/51
ΤΑΞΧΟΣ	ΓΩΓΟΥΣΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	18/05/53
ΥΠΤΓΟΣ	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΕΤΡΟΣ	02/08/54
ΥΠΤΓΟΣ	ΓΩΓΟΥΣΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	01/01/55
ΥΠΤΓΟΣ	ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	18/07/58
ΥΠΤΓΟΣ	ΖΟΡΜΠΑΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	08/05/59
ΥΠΤΓΟΣ	ΚΟΡΑΚΑΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ	11/03/63
ΥΠΤΓΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	ΦΑΙΔΩΝ	14/01/64
ΤΑΞΧΟΣ	ΜΑΝΤΖΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	20/07/66
ΥΠΤΓΟΣ	ΜΑΝΤΖΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	25/01/67
ΤΑΞΧΟΣ	ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	19/12/67
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	30/12/68
ΤΑΞΧΟΣ	ΡΟΓΚΑΚΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	24/06/70
ΥΠΤΓΟΣ	ΡΟΓΚΑΚΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	29/06/70
ΥΠΤΓΟΣ	ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	08/07/71
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΙΤΣΙΚΑΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	06/06/72
ΤΑΞΧΟΣ	ΘΕΟΧΑΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	25/11/73
ΥΠΤΓΟΣ	ΘΕΟΧΑΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	30/11/73
ΥΠΤΓΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	02/09/74
ΤΑΞΧΟΣ	ΠΑΤΣΙΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	08/03/75
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΑΤΣΙΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	12/06/76
ΥΠΤΓΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	26/06/76
ΥΠΤΓΟΣ	ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	12/10/76
ΥΠΤΓΟΣ	ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΣ	ΧΑΡ.	10/06/78
ΥΠΤΓΟΣ	ΣΕΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	30/05/79
ΥΠΤΓΟΣ	ΣΟΥΝΔΙΑΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	24/04/81
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	07/01/82
ΥΠΤΓΟΣ	ΤΡΑΙΤΟΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	05/03/83
ΥΠΤΓΟΣ	ΓΚΑΜΑΛΕΤΣΟΣ	ΛΑΜΠΡΟΣ	12/03/84
ΥΠΤΓΟΣ	ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	12/03/85
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	24/01/86
ΥΠΤΓΟΣ	ΠΡΙΤΣΙΒΕΛΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	05/03/87
ΤΑΞΧΟΣ	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΔΑΜ	15/12/89
ΥΠΤΓΟΣ	ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΔΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	15/05/90
ΥΠΤΓΟΣ	ΜΗΤΣΑΙΝΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	15/03/91
ΤΑΞΧΟΣ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	12/03/92
ΥΠΤΓΟΣ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	13/03/92
ΥΠΤΓΟΣ	ΡΟΥΜΠΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	19/03/95

